

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

KOMÜNİST

KÖZ

Stalin Dosyası

Başlangıçta bir ulusal devlet niteliği taşımayan SSCB bağımsız Sovyet cumhuriyetlerinin özgür birliği olarak kurulurken Stalin Milliyetler Halk Komiseri idi. Stalin SSCB adeta federal bir cumhuriyet olan ABD'ye benzer tek bir devlet (tek bir millet!) gibi kabul edilerek Birleşmiş Milletlere dâhil olurken de SSCB'nin başındaki «tek adam»dı. Hatta Stalin ile Lenin arasında cereyan eden muhtelif fikir ayrılıklarının en önemlilerinden biri ve en sonucusu da tastamam bu konu etrafında şekillenmişti. Stalin dosyası hazırlanırken, Stalin'in biyografisi ele alınırken kuşkusuz en önem

s.17-18

AYLIK KOMÜNİST GAZETE

FİYATI: 1 TL (KDV DAHİL) SAYI:13(108) WWW.KOZONLINE.ORG

Oylanan Anayasa Değil Erdoğan'dır

Kimliğini Gizlemeden Mitinglerden Kaçmadan

HAYIR!

Devrim, Proleter Devrim ve Proletarya Diktatörlüğü

Yıkılan devlet aygıtının yerine geçecek olan yeni devlet biçimi proletarya diktatörlüğünün temel niteliğini taşımak zorundadır. Bu devlet biçimi sınıfların ve devletin ortadan kalkmasına kadar sürecek geçiş dönemi boyunca yıkılması için bir başka devrimi ge-rektirmeyen bir devlet olmalıdır. Ancak o takdirde «sınıfsız topluma geçiş döneminin biricik devlet biçimi» mahiyetini kazanabilir. Bu biçime proletarya diktatörlüğü denir ve bu devletin komün tipi bir devlet, bir sovyet cumhuriyeti olması şarttır.

s.18-19

Proletarya Diktatörlüğü ve Sosyalizm

Proletarya diktatörlüğünün asıl tanımlayıcı özelliği siyasi bir geçiş dönemi olmasıdır. Devlet, sınıflı toplumlarda uzlaşmaz karşıtlıkların ürünü olan bir organdır. Karşı devrimcilere nefes aldırmayan, onların örgütlenmelerini çökerten, buna karşılık ise pozitif olarak işçilerin insiyatifini güçlendiren, işçilerin ve müttefiki olan yoksul köylülerin egemenlik organlarında yönetici olmasını sağlayan bir organ olmalıdır. Yani proletarya diktatörlüğünün bir tanımlayıcı özelliği ise egemenliği işçilere verecek bir devlet organı yaratmış olmasından geçmektedir.

s.12-13

Köz'ün Sözü

Erdoğan'a ve Anayasa Dayatmasına Hayır

Referandumunda doğru tutum, aktif ve bağımsız bir "Hayır" kampanyası yürütmek olmalıdır. Bu tutum bir referandum günü ile sınırlı kalmayan ve sonrasında sürdürülebilecek olan ve sürdürülmesi gereken bir Erdoğan/AKP karşıtı kampanya olarak ele alınmalı ve böyle sürdürülmelidir. Hep-sinden önemlisi bu kampanya bir anayasa tartışması ekseninde değil, emekçilerin ve ezilenlerin tüm baskılara ve saldırılara karşı aktif seferberliğini sağlama perspektifiyle ve referandumun ertesi günü devam edeceği öngörüsüyle ele alınmalıdır. KöZ, referandum sürecinde böylesi bir muhalefeti örnek için harekete geçen solun bütün kesimleri ile birlikte "Hayır" kampanyasının en etkili şekilde yürütülmesi için en önde sorumluluk alacaktır.

s.14-16

BHH Kadıköy Meclisi "Başkanlık ve Referandum" Forumu s. 3

Haziran Hareketi'nin Kadıköy Meclis Toplantısına Katıldık s. 3

"Türk Tipi Başkanlık Sistemi" Referandumunda Doğru Tutum Ne Olmalı? s. 4

"Ekim Devrimi ve İktidar" Paneli

Her yıl düzenlediğimiz Ekim Devrimi panellerine hazırlık olarak 1 Mayıs Mahallesi'nde ESP ile birlikte "Ekim Devrimi ve İktidar" konulu panel düzenledik. Koçgiriçler Derneği'nde gerçekleşen panelde ESP adına Sedat Şenoğlu, KöZ adına Gürkan Çınar konuşmacı oldu. 20'den fazla kişinin katıldığı panele Ekim Devrimi'ni anlatan Buhar Makinası filmi izleyerek başladık. Filmten sonra devrim mücadelesinde yitirdiklerimiz için saygı duruşunda bulunduk. İlk sözü Sedat Şenoğlu aldı.

s. 7

Revizyonist Castro'nun Ölümü

Sungur Savran'ın Proletarya Diktatörlüğü Konusundaki Revizyonist Çizgisini Savunmasına Vesile Oldu

Fidel Castro'nun ardından geçmişte ona pek sempatiyle bakmayanlar da çok sempatiyle bakanlar da bir noktada buluştu: Castro hiç değilse emperyalist ABD'nin yanı başında ona kafa tutma kararlılığını ve sürekliliğini gösterdiği için sahiplenilmeliydi. Kimileri için ise bunun yanı sıra veya bazen bundan çok Mustafa Kemal'e olan sempatisi nedeniyle anılmalıydı.

s.11

Erdoğan Karşıtları "Teslim Olmayacağız!" Mitinginde Buluştu

Uzun bir sürenin ardından AKP ve uygulamalarına karşı 20 Kasım'da Kartal'da geniş katılımlı bir miting gerçekleşti. Bu mitinge AKP karşıtlığı damga vurdu.

s. 5

Gazetemizin Son Sayısını Mahallelerde yaygın olarak sattık s. 6

1 Mayıs Mahallesi'nden Haberler s. 8

Tuzla'dan Haberler s. 9

Okur/Yazar

Mektupları

Okmeydanı HDP-HDK hayır çalışmasının startını verdi

Okmeydanı HDP bürosunda yitirilen devrimciler için yapılan saygı duruşunu müteakip olarak ilkin HDP'nin hayır kampanyasını n gerekçeleri açıklandı. Sıraııyla tek adam yönetimi, AKP'nin demokrasiyi hazımsızlığı-Kürtlerin demokrasi ihtiyacı üzerinden açıklamalar yapıldı. Erdoğan'ın Yüce Divan ve işlediği savaş suçlarından dolayı Lahey'de Savaş Suçları Mahkemesi'nden kaçmaya çalıştığını vurgulandı. Konuşmanın devamında demokratik modernite çizgisinden yana olduğu bu sebeple bölücü olmadığını o yüzden demokrasiden yana olduğu belirtildi.

Sıraıyla sözler alınıp çalışmanın nasıl yapılacağı konuşulurken biz de bu çalışmaların ortak yapılmasının gerekliliğine vurgu yaptık. HDP'den arkadaşlar Okmeydanı'nda Demokrasi Platformuyla ortak çalışmalar yürütüleceğini ama Halkevleri'nden arkadaşların kendi bağımsız çalışmalarını yapacakları için ortak çalışmaya katılmayacaklarını bildirdiğini söylediler. Bizler ise bu durumun genel olarak Haziran Hareketi'nin CHP ile çalışmayı tercih etmesi dolayısıyla AKP, MHP ve CHP'nin kampanyalarının merkezine koyduğu anti-Kürtçü tutuma ve sosyal şovenizme hizmet edeceği değerlendirildi.

İstanbul'dan Bir KÖZ Okuru

HDP'ye polis baskısı

İstanbul HDP İl Başkanlığına İzmir'de Bayraklı Adliyesine yapılan TAK saldırısı sonrası polis operasyonu yapılarak gözaltılar yapıldı.

Gözaltılan protesto amacıyla HDK ve HDP aynı akşam Galatasaray Lisesi önünde basın toplantısı yapacağını duyurdu. Basın açıklamasının yapılacağı saatlerde DIHA muhabirleri dışında basının konuyla ilgilenmediği, polisin ise polis otobüsü, TOMA'lar ve çok sayıda sivil-polis polisi ile yığınak yaptığı gözlemlendi. Polis telsiz anonsuyla İngiliz Konsolosluğu tarafından on beş kişinin geldiği bilgisiy-le hareketlenince orada bulunanlar olarak biz de kitlenin yanına geçtik. Polisle il yönetimi arasında yapılan görüşmelerde izin verilmeyeceği ortaya çıkınca kitle direnmeye çalıştı. Ancak bir anda yapılan talimatla kitlenin birkaç misli kalabalık sivil polisler sert müdahalede bulundu ve kitleyi konsolosluk yönünde sürmeye başladı. Tacizkâr bir üslupla kitleye bağurarak ve hakaret ederek müdahale eden polis direniş üzerine içinde HDP MKYK üyelerinin de bulunduğu dört kişiyi daha gözaltına aldı. Kalan az sayıda kişi durumu değerlendirmek üzere il binasında buluşmak üzere dağıldı.

Devletin başta HDP olmak üzere baskı ve saldırıları artırdığı bu süreçte her siyasi yapılanma birbirinden bağımsız olarak eylem ve etkinliklerini düzenlemeye çalışırken bu çabalar birbirinden kopuk bir şekilde gerçekleştiğinden çılız ve etkisiz düzeyde kalmaktadır. Bu deneyimlerden hareketle solun önemli kesiminin bir araya geleceği referandumda HAYIR kampanyası temelinde yürütülecek ortak çalışma ve baskılara karşı direnişin de birlikte daha güçlü olarak yürütülmesi, yayıfladıkça saldırganlaşan AKP'yi daha fazla geriletmeye vesile olacaktır.

İstanbul'dan Bir KÖZ Okuru

KOMÜNİST KÖZ YEREL SÜRELİ AYLIK SİYASİ GAZETE

SAHİBİ ve SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:

ENGİN GÜRBÜZ

YÖNETİM YERİ:

OSMANGA MAHALLESİ LEYLAĞ SOKAK ELİF İŞANLI KAT 2 DAİRE: 5

KADIKÖY –İSTANBUL

TEL: 0216 700 19 98

E-POSTA: kozonline@gmail.com

WEB ADRESİ: www.kozonline.org /www.kozonline.info

BASILDIĞI YER: ÖZDEMİR MATBAASI DAVUTPAŞA CADDESİ GÜVEN

SANAYİ SİTESİ C BLOK NO: 242 TOPKAPI-İSTANBUL

TEL: 0212 577 54 92

Burhanettin Akdoğdu ve Ali Serkan Eroğlu anması

1997'de polis tarafından katledilen Burhanettin Akdoğdu (Bekir Kılıçer) ve Ali Serkan Eroğlu için Kaldıraç dergisi ve AKA-DER Kadıköy şubesinde düzenlenen iki ayrı anmaya katıldık.

Anmaların ilkinde öldürülen iki devrimci ile anılar üzerine konuşulurken; ikincisinde şiir ve tiyatro oyunları sergilendi. Her iki anmada da sahici anlamda anılanların mücadelelerini devam ettirmekten geçtiği vurgulandı.

İstanbul'dan Bir KÖZ Okuru

Üniversiteler OHAL'e ve KHK'lara karşı ayaktaıdı

OHAL sonrası ilan edilen KHK'lar ile aralarında sosyalistlerin ve demokratların da bulunduğu çok sayıda akademisyenmeslekten ihraç edilmiş. Bunun üzerine Eğitim-Sen'in çağısıyla tüm üniversite bileşenlerinin katılımıyla bir eylem örgütlenmesi kararlaştırıldı. Bunun üzerine başta İstanbul Üniversitesi olmak üzere pek çok üniversiteden bileşenlerin katılımıyla 3 Kasım günü bir basın açıklaması gerçekleşti.

İstanbul Üniversitesi bileşenleri eylemin başlamasına kısa süre kala rektörlük önünde toplanarak ana kapiya yürüttü. Burada dışarıdan gelen diğer üniversiteliler ile buluşan kitle, "üniversiteler bizdir, bizimle özgülüşecek; Feran pa-dışahın, üniversiteler bizindir; Kurltuş yok tek başına, ya hep beraber, ya hiçbirimiz; AKP'den hesabı gençlik soracak" gibi sloganlar attı. Burada gerçekleşen basın açıklamasını Eğitim-Sen adına ihraç edilen akademisyenlerden Levent Dölek okudu. İstanbul Üniversitesi'nden öğrenciler adına da bir açıklama yapıldı.

Basın açıklamasına başka üniversitelerden öğrenci ve akademisyenler de yoğun olarak katıldı. Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri "Umudu alıp geldik" yazılı bir ozalitle katıldılar. Açıklamaya ayrıca İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi taşeron işçileri, geçmiş yıllarda taşeron işçilerin hak mücadelesinde öncü rol üstlenmiş ve yakın zamanda bu sebeple işten atılmış olan Cemal Bilgin de katıldı.

Sonuçta basın açıklaması 1000 kişiye yakın bir katılımla gerçekleşti. OHAL ve KHK'lar ile yarattı-

mak istenen korku atmosferi de hesaba katılınca eylem son derece başarılı geçmiş oldu. Üstelik katılımıların da oldukça yüksek bir motivasyona sahip oldukları gözlemlendi.

Aradan geçen zaman içinde, AKP'nin yürüttüğü saldırı politikaları artarak devam etti. Bu

Üniversitelerden KÖZ Okurları

AKA-DER'de kriz ve işçi sınıfı gündemli toplantı

Aka-Der Kadıköy şubesinde kriz ve işçi sınıfının durumuyla ilgili olarak İşçi Gazetesi temsilcisi, işçi sınıfının durumuna duyarlı ve DISK'de eğitim danışmanlığı yapan bir akademisyen ve deneyimli işçilerin de katıldığı bir toplantı yapıldı. Katılım çok fazla olmakla birlikte verimli tartışmalar etkinliğin sonrasında da devam etti.

Genellikle işçi sınıfı olarak sendikalı büyük fabrikaların anılması ve asil olarak sendikasıız sigortasız işçilerin durumuna dair neler yapılması gerektiği tarafımızdan sorgulanınca tartışma biraz renklendi. Ayrıca kriz döneminde ücret artırmaya ve grevden farklı eylem tarzlarının özellikle işçilerin işten atılmaması temelli mücadelelerin yürütülmesi gerektiği ve grev zamanlaması olarak stokların biriktirilmesi kriz dönemlerinin seçilmesinin işverenin elini güçlendireceğinden dolayı siparişlerin çoğaldığı süreçte grevin işçiler için daha elverişli olacağını belirttik. Grev ve sendikalaşma

deneyimi olan deneyimli işçiler bu konuda bize katıldı. Tartışmaları somut örneklerle derinleştirirken ayrıca her sol çevrenin hem işçilerin birliğinden bahsedip hem de kendi işçilerini kendilerinin kontrolinde olan sendika, dernek ve platformlarda örgütlemeye çalışmasını aksine işçileri bölen bir ortam oluşturduğunu vurguladık. Ayrıca siyasete ilgili öncü işçilerin siyasi örgütlere çekilmesinde bir sorun olmamakla birlikte genel işçi kitlesinin siyasi örgütleri yerine kitle örgütlerinde örgütlenmesi gerektiğini; işçi sınıfına önderlik etme iddiasında olan devrimci ve komünist kadrolar paramparça durumdayken işçi sınıfının birliğinin sağlanamayacağını belirttik.

Toplantı sonrasında da söyleşi devam etti; ancak söyleşiye ilgi de toplantıya ilginen fazla değildi.

İstanbul'dan Bir KÖZ Okuru

Sultanbeyli'de ozalit çalışması

Çalışma yürütmele olduğuumuz mahallede Maraş katliamına yönelik ozalit çalışması yaptık.

Maraş'ta katliam yapan devletin ve onun takipçilerinin Sur ve Cizre de aynı şeyi yapmak istediğini vurgulamak istedik.

Örgütü ve Örgütü Mücadeleye!

Sultanbeyli'den Komünistler

BHH başkanlık ve referandum forumu

Haziran Hareketi Kadıköy Meclisi'nin düzenlediği "Başkanlık ve Referandum" forumuna katıldık Kadıköy Evlendirme Dairesi'nde 70-80 kişinin katılımıyla gerçekleşen forum eğitim ve çevre komünyonlarının, çeşitli yerel meclislerin çalışmalarını aktarmasından sonra başladı. Aktarımların ardındanHaziran Hareketi'nin Beşiktaş'taki patlamaya dair bildirisini okundu. Bildiri aşağıdaki gibidir:

"ARTIK YETER!

İstanbul Beşiktaş'ta yapılan saldırıda bayatın kaybeden insanlarımızın yakınlarına başsağlığı diliyor, yaralılara acil şifalar dilekelerimizi iletiyoruz.

İstanbul'da TAK tarafından gerçekleştirilen, düşmanlığı ve ayrışmayı derinleştiren bu katliam; balka, yaşam bakkıımıza, sokağımıza, geleceğimize yönelik bir saldırdır.

Görevi başındaki emekçilerin, öğrencilerin, çocukların yani halkımızın düşlerini çalan ber saldırı, balk düşmanlığıdır.

Ameleri, babaları, eşleri, çocukları kabreden bu kanlı saldırıların balkta umutsuzluk ve karamsarlık yaratmayı bedefsteyen politikalarla bızmet edeceği açıktır.

İnsanlarımızın cansız bedenleri yerde yatarken, ölümleri 'Başkanlık' besabına vuran, intikam söylemi üzerinden siyasi rant deışirmeye çalışanların da derterlerinin memleket olmadığı açıktır.

Karşılıklı olarak beslenip büyüülen bu intikam söyleminin 'siyasi bir sorun' olan Kürt meselesinin çözümüne bızmet etmeyeceği, Türk ve Kürt emekçi halkının, yoksulların yararına olmadığı bilinmelidir.

Kan kan ile yıkamak, ölümü kutsamak mutlak bir kesinlikle reddedilmelidir. Katledilen her bir canın, parçalanın her bir bedenini yaratdığı deşbetin zibinlerde ve kalplerde bölünmeyi kışkırtan bir etki yaratıdığı bilinmelidir.

Her ne olursa olsun, kim ne yaparsa yapsın, bu boğucu, kabredici şiddet ortamına rağmen Haziran; ölüme karşı bayatı savunmaya, karamsarlığa karşı umudu büyütmeye, düşmanlaştırma politikasına karşı kardeşliğe seslenmeye devam edecektir.

Başkanlığa giden yolu kanlı taşlarla döşeyenler bilmedir ki, bu ilkle başkanlık bayallarından, kaos planlarından, balk düşmanlarından büyüktür.

Bildirinin ardından foruma geçildi.Forumda söz alanlar referandumda hayır kampanyasını bir an önce başlatılması gerektiğini, evet çıkarsa AKP'nin daha da güçleneceğini, mevcut saldırıların daha da artacağını, baskı rejiminin ve diktatörlüğün inşa edileceğini, yapılacak kampanyanın daha güçlü geçmesi ve referandumda hayır çıkabilmesi için diğer siyasetlerle ortak hareket etmek gerektiğini ve Kartal mitinginde ortaya çıkan atmosferin sürdürülemediğini, bunun için daha heyecanlı ve güçlü bir çalışma yapılması gerektiğini ifade ettiler.

Forumda KÖZ adına söz almak istedik ancak forumun formatı gereği bireylerin söz aldığı ve fikirlerini beyan ettikleri söylendi, bizde bireysel olarak söz aldık ve görüşlerinizi aktardık.

Konuşmamızda forumun başında okunan bildiriye değinirsek asıl söylememiz gerekenlerin üstünü öter diye bu konuya değinemedik. Ancak bildiride AKP karşıtı söylemlerden ziyade eylemi gerçekleştirenlerin hedef alınmasın ve bu tarz eylemlerin halkı kin ve nefrete, bölünmeye doğru götüreceği vurgusunun yer almasının kabul edilebilir bir yanı yoktu. Devlet söyleminin bir yansıması gibi okunabilen bildirininAKP'nin yaptığını daha yapacaklarını mesru kılmaya hizmet edeceği açıktır. İki tarafın olduğunu varsayarak, kendisini tarafsız bir yerde şiddet karşı konumlandık, ezen ezilen ilişkisi üzerinden ezene hizmet eden bir pozisyondu. Bu tarz eylemlerişiddet karşıtlığı ile değil, ezilenlerin örgütlenmesine ve mücadelenin yükseltilmesine hizmet etmeyeceği için eleştirmek gerekir. Bu konularda daha detaylı ve kapsamlı tartışılması gerektiği açıktır.

Söz alarak yaptığımız konuşmada;AKP'nin zayıfladığı içerde ve dışarda hareket edemez hale

BHH'nin Kadıköy meclis toplantısına katıldık

19 Ocak'ta Haziran Hareketi Meclisi, Kadıköy İstanbul Tabip Odasında "Başkanlığa Hayır" gündemli bir toplantı gerçekleştirdi.

Toplantıda Haziran Türkiye Sekreteryası kısa bir konuşma yaptı. Konuşmasında "Erdoğan tek adam dayatmasında bulunuyor. Bunu da Türk-İslam sentezi anlayışıyla yapınak istiyor ama bu padisahlık dayatmasına izin veremeyeceğiz ve bu yönde çok güçlü argümanlara sahibiz. HDP'nin Hayır'ile CHP'nin ya da sosyalistlerin Hayır'ı ayır-ndır, fakat tüm bu kesimler hayır da buluyor, bu kesimlerle ortak işler de yapacağız. "Hayır" kampanyasını yürütmek için bir Koordinasyon Kurulu oluşturdu. Bir Hayır gazetesi çıkaracağız, bir Hayır şarkısı hazırlayacağız. Posta kutularına bırakmak üzere bir mektup hazırlayacağız. Sızlan-mayacağız, umutsuz olmayacağız." dedi.

Kadıköy'ün Kozyatağı, Acıbadem, Yeldeğir-meni vb mahallelerinde oluşturulan mahalle meclisleri anıldı. Hayır diyen başka kesimlerin Hayır'na vumadan kendi Hayır'mızı örgütleye-lim diyenler oldu. Buna karşılık Saadet Partisi'nin Hayır'ından bize hayır olmak, biz kendi Hayır'mızı örgütlerken aynı zamanda neyi savunuyoruz, bunu öne çıkartmalıyız, denildi.

Söz alan kimi konuşmacılar referandumda hayır da çıksa evet de çıksa bu iş sandıkta bit-meyecek, bunu bilelim derken; bir konuşma-cı 7 Haziran seçimleri sonrası yaptığımız hatayı yapmayalım, eğer hayır çıkarsa Erdoğan senin meşruiyetin kalmadı diyerek sokaklara imneliyiz, dedi. Toplantıda bir yoldaş da konuştu. Haziran toplantılarında kurumsal kimlik adına konuşma-lar yapılmadığı için yoldaş da söz alarak konuştu. Yoldaş, solun sandığı gibi Erdoğan ve AKP'nin güçlenmediğini aksine 2009'dan beri zayıfladığını ve yayıfladıkça gerileşerek daha da saldırganlaş-tığını, Erdoğan ve avanesinin kendisini güçlü gösterme çabasına farkında olmadan solun da katkı yaptığını; bu yüzden bu referandum solun toparlanmasını için bir fırsattır. Bu konuda Haziran Hareketi'nin bir gayret içinde olduğunu görüyo-ruz. Bu çalışmayı özellikle yerellerde yürütürken HDP ile ortaklaşmak gerektiğini, bu yönde Haziran Hareketi'nin HDP'ye çağrı yapmasını önemli

İstanbul'dan Komünistler

geldiği ama bir türlü gitmediğini, bunun sebebinin de rejim krizi olduğunu söyledik. 12 Eylül rejiminin Kürdistan, kadınlar,işçiler, Aleviler üzerine baskı ve zor uygulama ve bunun netice-sinde devlet bekasının sürdürülebileceği mantığıyla oluşturulmuş bir rejim olduğunu, ama bu rejimin artık bu kesimleri baskı altında tutamaz duruma geldiğini ve sürdürülebilir olmadığını söyledik. Mevcut rejim ayakta duramaz haldeyken hali hazırda rejimin devamlılığını sağlamaya çalışan AKP'nin de kriz içinde olan bir rejimin sınırlarını çözüme gitmeyeceğini söyledik. Anayasa tartışmalarıyla ilgili olarak da yapılacak anayasa derinlesen rejim krizi içinde ve işlemez bir rejimin sınırları içinde yapılmış olacağından bu rejime çözüm olmayacağını söyledik. Bu rejim krizinin aşılmasının üç yolu olduğunu söyledik:İlncisi askeri darbe, ilk denemede başarısız olsa da hala seçenek olarak durmaktadır, dedik. İkincisi Erdoğan/AKP darbesi,Erdoğan'ın ve AKP'nin de ben hiçbir yasa ve kurumu tanımyorum, tüm rejimi yeniden inşa edeceğim, diyebileceği gücü yokki MHP'ye ve ulusalcılara teslim olmuş durumda; üçüncüsü ise bir halk ayaklanması.AKP ve Erdoğan karşıtarının başkaldırması, bu seçeneğin ise gittikçe güçlenmekte olduğunu ifade ettik.

Bugün yapılması gerekenle ilgili olarak da,Kartal'da yapılan mitingin anlamlı olduğunu, bunun sürdürülmesi gerektiğini, tüm siyasetler ortak hareket ederek tüm kesimleri kapsayacak geniş bir "referandumda hayır " kampanyası örgütlemeye gerektiğini, bu tarz toplantı ve etkinliklerinde art-tırılması ve bu etkinliklere HDP milletvekillerinin de çağrılması gerektiğini söyledik. Referandum öncesi AKP'nin kendisine en büyük engel olarak gördüğü HDP'ye karşı operasyonlar yürüttüğü-nü, HDP'nin yanında olmak için AKP'ye karşı mücadele etmek.AKP'ye karşı mücadele etmek için de HDP'nin yanında yer almak gerek, dedik. AKP karşıtarı olarak güçlü olduğumuzu ve AKP'yi götürebileceğimizi söyleyerek konuşmamızı bitirdik.

Forum bir sonraki toplantının Ocak ayının ilk haftası yapılması karar alınmasının ardından sonlandırıldı.

İstanbul'dan Komünistler

Referandumda Neden Hayır?

14 Ocak'ta HDP Ataşehir ilçe örgütü Sezai Temelli'nin katılımıyla "Neden Hayır" başlıklı bir panel düzenlendi. Bu panelde HDP'nin Nisan ayında gerçekleştirilecek olan Anayasa referan-dumunda takınacağı tutum ve bu tutum için yür-ütülecek çalışmalar ele alındı.

Panelde konuşan Sezai Temelli şu noktalara değindi:

"İktidar partisi ve Saray, HDP özelinde ezilenlere emekçilere ve tüm demokratik kesinlere karşı yoğun bir saldırı politikası yürütmektedir. Özellikle HDP ve HDK'nun bu coğrafyadaki tüm halkları kucaklayan siyasetini kendisi için büyük bir tehlike görmüştür ve bunu ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. 7 Haziran seçimlerin-de elde edilen başarıyı bombalamalarla, tutuk-lamalarla, gözaltılarla silmeye çalışmış, HDP'nin halkların umudu olmasını engellemek için her türlü yöntemi uygulamış ve uygulamaya da devam etmektedir. Öntümüzdeki referandumda da bu topraklardaki parlamenter demokrasinin ortadan kaldırılmasını çalışmaları yürütülmek-tedir. Bizler HDP olarak buna karşı sonuna ka-dar mücadele edeceğiz. Bu referandumda hayır kampanyasını en güçlü şekilde örerek, demok-rasiden, emekten, ezilenlerden yana olanların sesi olduğumuzu göstereceğiz. Tek adam dik-tatörlüğünü geçit vermeyerek demokratik bir rejimin yeniden inşasını sağlayacağız. Hızlı bir şekilde tüm ilçe ve mahallelerde hayır kampan-yasının çalışmalarını başlatacağız."

Sezai Temelli'nin konuşmasının ardından bu süreçte dair soru soruların oldu. Bir yoldaşımız da KÖZ adına söz alarak referandum sürecine dair tutumumuzuz ve yapılması gerekenlere dair kısa bir konuşma yaptı. Yaptığı konuşmada; Erdoğan ve AKP'nin gerileyen ve zayıflayanın söz etti. Hem iç politikada hem de dış politikada sürekli gerili adımlar attığını vurguladı. Kürdistan'da başlatıldığı iş savaşın beklediği muradı

Kitlese Mücadeleyi Yükselt Başkanlığa Geçit Verme!

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

“Türk tipi başkanlık sistemi” referandumunda doğru tutum ne olmalı?

YDI Çağrı ile 28 Ocak'ta Esenyurt Güney Kültür Merkezi'nde “Türk Tipi Başkanlık Sistemi Referandumunda Doğru Tutum Ne Olmalı” başlığıyla bir panel gerçekleştirildi. Panel iki buçuk saate yakın sürdü panele 30 kişi gibi sınırlı sayıda insanın katılmasına rağmen ikinci turda soru ve görüş belirtirken panele katılanlar arasında çok kişi söz alarak soru sordtu, görüş belirtti.

Panel, Türkiye Komünist Partisi'nin kuruculan arasında olan Mustafa Suphi ile birlikte 15 TKP önderinin Mustafa Kemal eliyle Karadeniz'de boğdurularak katledilişinin 96.yılıyla aynı güne denk geldiği için başta Mustafa Suphi ve yoldaşları olmak üzere tüm devrim davasına uğruna düşenlerin anısına bir dakikalık saygı duruşu yapıldı. Ardından ilk konuşmayı yapacak üzere Çağrı söz aldı.

Bugün nisan ayında yapılması planlanan referandumda önümüzde konan Türk Tipi Başkanlık Sistemi mi yoksa 12 Eylül faşist cuntasının yapıtığı Kemalist asker- sivil bürokrat kesimin çıkarlarını savunam içinde bulunduğumuz 12 Eylül Anayasası mı, bize oylatmak istedikleri budur. 12 Eylül Anayasası'nda bugüne kadar onlarca değişiklikler yapıldı; fakat bu anayasa'da var olan faşist öze dokunan değişiklikler olmadı. Zaten anayasamız başlangıç maddelerinden ilk üçtünün değiştirilmesi dahil teklif edilemez deniyor. Nisan ayında referandum için toplumun önüne konmak istenen 18 maddelik anayasa taslağı da 12 Eylül Anayasası'nın özdele dokunmuyor. Bu maddelerde hiçbir parlamenter sistemde bulunmayan tek kişiye ayırmak yoktu. Bu yasa geçerse cumhurbaşkanı meclisi feshedebilecek, Bakanlar Kuruluna başkanlık edecek, referatleri atayarak yargıya mihdalahale edecek. Zaten 12 Eylül Anayasası cumhurbaşkanına çok fazla yetkileri tanıması fakat Erdoğan'dan önceki cumhurbaşkanları bu yetkilerini pek kullanmadılar. Erdoğan ise getirmek istediği yasadaki yetkileri zaten bugüne kadar kullandı, kullanyor. Fıilen başkanlık uygulanyor, zaten başkanlığı savunanlar yürütmede ve yargıda sermayenin ihtiyaçları açısından da içinde ve dışarıda hızlı karar almak için başkanlığı getirmek istiyorlar. Bu anayasa değişikliği kabul edilse bile burjuva diktatörlüğünün özünde bir değişiklik olmayacaktır.

Bunun karşısında CHP'nin savunduğu şey bu yasalar geçerse diktatörlük gelecek, rejim değişikliği olacak senat gelecek, Atatürk'ün kurduğu laik cumhuriyet ortadan kalkacaktır. CHP'nin diğer korkusu başkanlık gelirse Türkiye bölünecek korkusudur. Biz Erdoğan'ın getirmek istediği bu 18 maddelik anayasa değişikliğinin parlamenter demokrasiden faşist değişikliğe geçiş olduğunu düşünüyoruz. Bu değişiklik parlamenter faşist maskeden sıyrılıp başkanlığın olduğu faşist bir sisteme geçiştir. Bu değişiklikler karşısında devrimcilerin komünistlerin tutumu ne olmalı? Seçimler ilkesel bir tutum değildir, taktiktir, sonuç duruma göre alınan tutumdur. Burada soru şudur: Nasıl yaparsak işçilere, emekçilere komünist bilinc verabiliriz. Faşizmin iki biçimi arasında bir seçim yapmak zorunda değiliz. Bizler burjuvazinin bizi hangi biçim altında yöneteceği konusunda taraf olmak zorunda değiliz. Ortada bir sahte-karlık, bir tiyatroy sergileniyor bizim göremizmiş bu sahte-karılığa taraf olmamak, bunu teşhir etmek. Biz durumda eğer ilkesine de karşysak bunun mantıklı sonucu sandığa girmektir yani boykottur. Hayır diyenlerin tümünün gerekleri karşıt olmasa bile Hayır'a CHP ve FETÖ'çüler karşı çıktığı için diğer hayır diyenler de buna yedeklenmiş, kuruyuna takılmış oluyorlar, hayır dediklerin bir mantığı yoktur. Eğer emekçi halkları devrim yapacağı iddiasından vazgeçmiş ise buna güven duyulmuyorsa CHP ile AKP'nin arasındaki kavgayı dahil olmak isteniyorsa o başka bir şey.

KÖZ adına yapılan konuşmada şunlar ifade edildi:

Yoldaş referandum meselesine girmeden önce içinden geçtiğimiz süreci anlamak açısından oldukça geriyeye giderek AKP'nin 28 Şubat muhtırasını bir ürünü olarak hangi misyonla kurulduğuna anlatan bir değerlendirme yaptı.

“7 Haziran seçimlerinde HDP'nin aldığı başan yalnızca AKP'nin Kürtlere yeniden savaş açmasına yol açmamış Kürt düşmanlığı ve cemaate mücadele konusunda MHP, Ergenekon artıkları, ulusalcular ve Vatan Partisi Erdoğan'a destek vererek bir ittifak içinde olmuşlardır, bu ittifak 15 Temmuz darbe girişiminden sonra da sürdürülmüştür. Biz KÖZ olarak AKP'nin 2009 yılından bu yana geliştirdiği savunuyoruz. AKP'nin saldırılarını artırması güçlenmesinden değil, sıkışmışlığından kaynaklanmaktadır. Erdoğan'ın referandumu stratejisi savunulamaz. 18 maddelik anayasa önerisi bile Erdoğan'ın kendi partisine hakim olamadığını, hala cemaatten anndırılmadığı AKP'yi böylesi bir anayasa değişikliği ile zaptırdıktan tutunmaya çalışmaktadır.

Buradan neden hayır dedicimize geçmek istiyoruz. Çağrı'dan arkadaşın anlatıldığı gibi sandıkta bizim önümüzde iki anayasa koymayacaktır. Sandıkta Erdoğan'ın oylatmak istediği 18 maddelik anayasa önerisi oylanacak. Erdoğan'ın bu 18 maddelik anayasa önerisi arasında 12 Eylül Anayasası'nı daha da tahkim eden kimi bakımdan baysap eden yasa maddeleridir, deli gömleği dedicimiz bu 12 Eylül Anayasası'nın kopan düğmelerinin yerine yeni ilkerlin, düğmelerin açılmasıdır. Böylesi bir süreçte solun görevi bur referandum sürecini bir fırsat olarak görüp hayır kampanyası gerçek Erdoğan'ın bu hamlesinin boşa çıkmasını öngörür. Çağrı "Hayır" diyen kesimin başını CHP'nin çektiğini söyleyemerk solunda hayır diyerek CHP'ye yedeklenerek onun yarı devrimci kılıdığını söylemektedir. Arkadaşlar ortada hayır diyenlerin tek bir cephede birleştikleri falan yok. Eğer CHP, Saadet Partisi, MHP'nin bir kesimi velhasıl kimi burjuva kesimler de Erdoğan'ın bu anayasa önerisine hayır diyorlarsa bu bizim için olumlu bir şeydir,

bu kesimler en azından MHP'nin tamamı ve Saadet Partisi'nin de evet demesi daha iyi bir şey mi olacaktır? Burada tüm devrim ve demokrasi güçlerine düşen görev hayır kampanyasının başını aktif bir biçimde kendisinin çekmesidir. Biz bu noktada KÖZ olarak “ Önce Erdoğan'ı sandığa göm sonu kurucu meclisi işaret et" diyoruz. Çünkü yeni ve demokratik bir anayasa ancak yasasız, barajsız, sansürsüz, bütün toplumsal kesimlerin özgür ve demokratik bir biçimde katılacağı bir kurucu meclisle yapılabilir. Elbette kurucu meclisin arkasında duran ciddi bir güç, özne olmalıdır. Biz ancak şimdi kurucu meclisin propagandasını yapabiliriz. Çağrı Erdoğan'ın 18 maddelik anayasa önerisi hakkında şöyle şeyler söylüyor ki, sanki bu 18 madde geçerse hiçbir şey değişmeyecek zaten Erdoğan fılıtyatta uyguluyor başkanlığı, adamlar daha hızlı karar almak için böyle bir adım atmakt istiyorlar diyerek neredeyse bu değişikliği iyi bir şey olarak anlatıyor bize. Gerçekten bu tutumu anlamak zor; neden biz etkili bir hayır kampanyası sonucunda Erdoğan'ın bu anayasa önerisini sandığa gömmeyelim? Sandıkta evet çıkarsa mı, yoksa hayır çıkarsa mı bu sonuç emekçilerin ezilenlerin çıkarına hizmet eder, solun topolanmasına vesile olur? Zaten son birkaç yıldır solun durumu ortada. Erdoğan önce Kürdistan'da bir iç savaş başlattı, Türkiye'de de bir iç savaş yaşanıyor, iç içe savaş ıla Paris Komünitn de olduğu gibi ya da 1917 Rusya'sında olduğu gibi olması gerekmez. Bir devletin kendi yurttaşlarına savaş açması fakat bu savaşın maruz kalan kesimlerin onun anladığı dilden karşılık veremediği hatta bu savasta başıçıl, pasifist bir anlayışla konuşmak istediği bir durumda bir iç savaş ancak böyle sayılır. Fakat bu referandum nasıl sonuçlanırsa sonuçlanırsın iş sandıkta çözülmeyecek ve evet cıksa bile kesinlikle rejim krizi aşılacak bir yana daha da derinleşerek artacaktır.

Çağrı'nın boykot tutumuna gelmek istiyoruz. Boykot için “üçünü seçecek” diyorlar. Ortada bir üçünü seçecek falan yok. Çünkü bugünkü koşullarda boykotun bir karşılığı yoktur. Boykot meselesinde Lenin'in 1905 devrini sonrası gündeme gelen boykot sorununda ne söylediyiyle ilgili 1907 Hızırta'mada bu konuda yazdığı yazılardan kısaca bir iki paragraf okuyacağımız: “Boykot, eski rejimi devirmek ya da en azından saldırı devrimeye yetecek güce geçiş, söz konusu kurumu kırma ve işletmekle yeteneksiz deredece zayıflatmak için yürütülecek bir hüriyet aracıdır. Sonuç olarak boykot, eski rejime karşı doğrudan mücadeleyi, ona karşı bir ayaklanmayı ve kitlelerin birçok durumda itaatsizliğini sağlar.” - Boykot, eski rejimi tanımayı reddediciştir. Sadece kelimelerle değil, gerçekte reddediciştir, yani sadece çığlıklarla veya örgütlerin sloganlarında değil fakat halk kitlelerinin eski rejimin yasalarını süğülerek okuyacağı, sistemi olarak yasadışı, hareketin olan, yeni yeni kurumlar oluşturan belgin her keatine ifadesini bulan bir şeydir.”

“Açık değil midir ki, işlerin nesnel durumu öyle bir durumdadır ki boykot çağrısı boş bir çığlık devam tehlikesi ile karşı karşıyadır. Mücadele devam ederken, yayılarken, büyüyen her yarıdan gelişirken böyle bir boykot ilanı mesuri ve gereklidir. O zaman devrimci proletaryanın böyle bir savaş çığığı atması gerevidir. Fakat bu mücadeleyi, icat etmek veya onu sadece bir savaş çığığı ile çağırarak imkansızdır.”

Boykotun toplumdaki bir karşılığı olmadığını söylüyoruz ama asıl gizli boykotta dikkat etmek gerekiyor. Yani hayır demesinne rağmen etkin bir hayır kampanyası yürütmemekte kaçınarak hareket etmemek gerekir. 7 Haziran seçimleri sonrası 1 Kasım seçimlerine giden süreçte olduğu gibi olmaması gerekir. “Hayır” çalışması halk toplantılarıyla, kahve toplantılarıyla kurulacak hayır meclisleriyle ve sol hareketin ortak bir kampanya etrafında hayır faaliyetini örneşi gerekir.”

Panele katılanlar sınırlı sayıda olmasına rağmen çok sayıda insan soru sorarak, uzun uzun derlendirmede bulundular, hayır ve boykot tutumunu savunan konuşmalar yaptılar. İkinci turda ilk konuşmacı KÖZ oldu.

Boykot meselesinde Lenin'den okuduğum alıntıya bazı itirazlar geldi; fakat Lenin'in boykotun ne zaman yapılacağı ya da yapılmayacağı konusunda söylediği en öznet görüşleri bunlar, ben başka yerde bulduğla söylenenlerin aksini okudumam. Çağrı'dan arkadaşlar kendilerinin aktif boykot yapacak güçleri olmadığını bu yüzden pasif boykot yapacaklarını söylediler. Biz Çağrı'ya pasif boykot yaptıkları için, aktif boykot yapamadıkları için eleştiriyorduk. Çağrı su güdüncden kat be kat daha güçlü olmasa ve o zaman aktif boykot yapsa bile bunu yanlış buluruz, çünkü mesele bir siyasetin tek başına (ya da birden fazla) meclise de olabilir.) aktif boykot yapması değildir. Emekçilerin, ezilenlerin eylemlilik durumu ve siyasi konjonktürü boykota uygun değilse buna kalkışınanın kendisi yanlıştır. Kimi arkadaşlar konuşmalarında oldukça doktriner yaklaşırlar soruna. Diyolar ki, “Erdoğan ve AKP'yi bu kadar öce çıkartmak doğru değil, zaten bu T.C.'nin kuruluşu da faşist, her zaman başki ve sömürlü vardı. Hayır itidatir gelece ayın şeyi yapar? Doksanlar bundan daha mı iyiydi? Bu yüzden hayır diyemeyiz. Biz mesudığımız savunulamaz. 18 maddelik anayasa önerisi bile Erdoğan'ın kendi partisine hakim olamadığını, hala cemaatten anndırılmadığı AKP'yi böylesi bir anayasa değişikliği ile zaptırdıktan tutunmaya çalışmaktadır.

Buradan neden hayır dedicimize geçmek istiyoruz. Çağrı'dan arkadaşın anlatıldığı gibi sandıkta bizim önümüzde iki anayasa koymayacaktır. Sandıkta Erdoğan'ın oylatmak istediği 18 maddelik anayasa önerisi oylanacak. Erdoğan'ın bu 18 maddelik anayasa önerisi arasında 12 Eylül Anayasası'nı daha da tahkim eden kimi bakımdan baysap eden yasa maddeleridir, deli gömleği dedicimiz bu 12 Eylül Anayasası'nın kopan düğmelerinin yerine yeni ilkerlin, düğmelerin açılmasıdır. Böylesi bir süreçte solun görevi bur referandum sürecini bir fırsat olarak görüp hayır kampanyası gerçek Erdoğan'ın bu hamlesinin boşa çıkmasını öngörür. Çağrı "Hayır" diyen kesimin başını CHP'nin çektiğini söyleyemerk solunda hayır diyerek CHP'ye yedeklenerek onun yarı devrimci kılıdığını söylemektedir. Arkadaşlar ortada hayır diyenlerin tek bir cephede birleştikleri falan yok. Eğer CHP, Saadet Partisi, MHP'nin bir kesimi velhasıl kimi burjuva kesimler de Erdoğan'ın bu anayasa önerisine hayır diyorlarsa bu bizim için olumlu bir şeydir,

güçü var mı? Hayır. AKP giderse onun yerine kimin geçeceğini burjuvazi düşününstn. Elbette şunu da demiyoruz, burjuvazi itidatir olmayı düşününstn bizler de Menşevik bir anlayışla muhalefete kalalım. Bunu savunmuyoruz, tabii ki bu esnada devrimci bir özne yaratılmalıdır. İşçilerin, emekçilerin taleplerini ortaklaştırarak itidatir olmak hedeflenmelidir. Burada aslında neyi tartışıyoruz propaganda yapmakla siyaset yapmayı tartışıyoruz. Çağrı diyor ki, bu süreçte biz siyaset yapmayaacağız, propaganda yapacağız. Biz ise bugün siyaset yapma zamanımızdır, Erdoğan karşılıklı kesimlerin bu menarınıyetisizliğinden yararlanarak onun püskürtmek gerekir, diyoruz.

Çağrı referandumda hayır diyenlerin 12 Eylül Anayasası'na savunmuş olacağını asıl olarak da CHP'nin kuruyuna takılmak olduğunu söylüyor. Peki o zaman Çağrı'ya şöyle bir şey soralım: Çağrı'nın Avrupa Birliği konusunda hayır dediğini biliyoruz ama kimi ulusalci kesimler de hayır diyorlar AB'ye. Şimdi Çağrı AB konusunda ulusalcılarn kuruyunada mı takılmış oluyor? Başka bir örnek 2014 yılında AKP mecliste İç Güvenlik Yasası'nı yasalaştırma isterken bu yasya karşı CHP, HDP ve MHP birlikte karşı çıktı. Şimdi ne diyeceğiz buna? Kim kime kuyrukçuluk yaptı? Burada asıl sorulması gereken soru nasıl oldu da MHP, HDP ile birlikte bu yasya karşı çıktı. Çünkü HDP ile MHP'nin bu yasya karşı çıkış gerekçeleri birbirinden çok farklı nedenlere dayanıyor. MHP'li vekiller bu yasya neden karşı çıktıklarını satır aralarında şöyle ifade ediyorlardı: “ Erdoğan'la Öcalan arasında bir ihanet anlaşması olacak. Ver başlanacak il eyalet anlaşması. O zaman bu anlaşmaya tepki göstermek için sokağa dökülecek olan Türk milliyetçilerine, Türk halkına karşı bir baskı aracı olarak bu iç güvenlik anlaşması AKP tarafından çıkarılmak isteniyor, biz bu yüzden karşıyız” diye ifade ediliyordu. Dolayısıyla bir konuda birbirine kuyrukçuluk etmek başka bir şeydir, çok farklı kesimlerin kendi durdukları yerden bir şeye karşı çıkımları farklı bir şeydir.

Çağrı Erdoğan'ın bu 18 maddelik anayasa önerisi hakkında öyle şeyler söylüyor ki, bu maddeler yasalarsa değişen hiçbir şey olmazmış! Özünde zaten değişen bir şey yokmuş! Bunlar doğru değil. Erdoğan 2002 yılından bir sandık diyen, bana milletim sandıkta yetki verdi diyen birisi, 7 Haziran seçimlerinde aldığı bir yenilgi gibi bir yenilgiyi ona bir de önümüzdeki referandumda neden yasanayalmız? Evet çıkarsa Erdoğan ne diyecek milletim bana tevccüh gösterdi. Bu yetkileri bana verdi istediğini yaparım diyecek. Bu işin eninde sonunda sandık dışında çözülecek olması başka bir şey seçimler gibi bu tür referandumların toplumsal dinamiklere yansması olmayacağına söylemek başka bir şey. Tüm bu nedenlerden dolayı KÖZ olarak “Hayır” diyoruz, herkesi de hayır çalışmasına davet ediyoruz.”

Çağrı adına konuşan arkadaş referandumda nasıl bir şeyin oylanacağı konusunda bir kez daha ilk turda anlatıldığı şeyleri yeniden anlatıktan sonra şöyle devam etti:

“Bugün toplum iki kutba bölünmüş Erdoğan'ı hararetle savunanlar, o ne derse doğru diyenler; bir de anti-Erdoğan'cı, anti- AKP'ci olan kesimler var. Bugün Erdoğan ve AKP karşılığı temelde hayır diyenler neden hayır diyor? Erdoğan- AKP şöyle saldırıyor, su kadar demek kapattı, basın açıklaması yapamıyoruz, Erdoğan diktatörfesiyor bunu durduralım. Bugün CHP'nin hayır gerekçesi nedir? Cumhuriyet elden gidiyor, laiklik elden gidiyor, senat gelecek rejim değişiyor. Erdoğan diktatörlüğünü durduramamız gerek diyor. HDP'nin gerekçesi ne? Hayır diyerek Erdoğan'ın diktatörlüğünü durdurabiliriz; KÖZ'ün gerekçesi ne? Toplumun önemli bir kesimi hayır diyor, biz buna kayıtsız kalamayız; tersinden toplumun önemli bir kesimi boykot deseydi KÖZ de boykot diyecekti; kim kuyrukçu arkadaşlar? Öncütin görevi nedir? Komünist iddiası taşıyan öncütin görevi nedir? Kendisi dışında gelişen hareketin peşine takılmak mı? Bu hareketin içine doğuran taşınak mı? Bu toplumun önemli bir kesimi hayır diyor, denen kesim ne diye hayır diyor? Erdoğan dışıanlığı temelde hayır diyor. Zaten bir taraf Erdoğan'ın her dediginden bir mana çıkarmaya çalışsan bir kesim var diğer kesimse Erdoğan karşılığı temelde o ne derse karşı çıkan bir durumdadır. Öncütin görevi nedir, bu iki kutubunda dışına çıkacak, kutubun dışından bağımız siyaset izleyecek. KÖZ ne yapıyor? Anti-AKP'ci cepheinin içine girerek siyaset yapıyor. Bu mudur siyaset? Çağrı siyaset yapmıyor, propaganda yapıyor, KÖZ siyaset yapıyor öyle mi? Bu toplumun önemli bir kesimi hareketle geçmiş tir denen kitle hangi temelde hareket ediyor, bu düzen değişsin bu partiler bizi kurtarmaz, kurultusumuz devrimdedir diye mi harekete geçiyor? Yoksa burada dillendirilen diktatörlük gelecek karanlık günler gelecek. Bu bağlamda komünist öncütinin görevi nedir? Anayasa referandumunda egemenliğin bizi nasıl yönlendireceğine bizim karar vermemiz olacak şey değil, bize egemenler diyor ki, seni parlamenteronun ölütece, başbakanlık kurumunun olduğu, faşist sisteme mi yöneteyiz? Yoksa tek adamın her şeye karar verdiği Türk tipi başkanlık sistemiyile mi yöneteyiz? Oylama budur. Sen Türk tipi başkanlık sistemine hayır diyorsan var olan sistem sürsün demektir. CHP'nin HDP'nin KÖZ'ün farklı gerekçeleri olsa da kullandılar hayır oyu var olan sistem kalmasın demektir.

Hayır çıkarsa ne olur. Esasta bir şey değişmez hayır çıkarsa; olan bir genel seçim değil, bir referandum. Şahsen ben evet çıkacağını düşünüyorum. İşte hayır çıkarsa o andaki fiili durum sürecektir. Erdoğan siyasi bir yenilgi alacaktır. Mecliste bu maddeler getirilmezdi Erdoğan'ı AKP'yi geriletmece adamlar atması olsalardı (diyelim hükümet istifa etti) o zaman gezicilerin arasında itkidatir olma mücadelesi başlayacaktır. Ama şunu diyemeyiz, AKP geçerse yine kim değişecek? Devrimcilerin, komünistlerin iktidar olma

yasalarını sürdürürecekler. Biz kendi kurultuşumuzu niye yunkanda gerçekleştirecek değişikliklere bağlıyoruz ki? Bence bu kadar karamsar olmayalım arkadaşlar, dönemim tarihe bakalım bu topraklar Takrir-i Sükün'ları gördü; ebedi şefleri, millî şefleri gördü, 12 Eylül'ü yaşadı ama bu karanlık günler mücadelesinin önünde engel olmadı, mücadele su ya da bu şekilde yine devam etti. Onlar bugün kendi sistemlerini daha hızlı işleme için bir takım değişiklikler yapmak istiyorlar, bizim göremizmiş bu değişikliklerin engellenek değil bu devleti bu sistemi nasıl yıkabiliriz, işçilere, emekçilere bu yönde bilince taşımaktır. Eğer bu değişikliklere karşı savunanlar şey burjuva demokrasisini savunan onu getiren bir şey olsaydı o zaman karar çıkardık. Oysa bu değişiklikler faşizmin bir biçiminden diğer biçimini tercih etmek gerekimidir. Egemenler arasında AKP, CHP, cemaat arasında taraf olmamalıyız. Biz bu kutuplaşmanın dışında kalabiliriz işçilere, emekçilere bu sahte-karılığa, bu tiyatroya katılma diyoruz. Bugün devrimci koşullar yok, bugün reformistinden devrimcinsine solu toplasanız %1 ancak eder. Bugün devrimci olmak, komünist olmak zaman zaman yalnız kalmayı bilebilemektir, akıntıya karşı durabilmektir. Bugün bu taktiğin tutumu bilinmeyecebilir ama daha sonra birileri bu tutumu almıştı desinler yeter bize.”

Çağrı'nın referandum meselesinde aldığı hatalı boykot tutumunun temeliinde yatan anlayış, devlet ve faşizm meselesine bakımsızlık hatalı toptancı yaklaşımdan kaynaklanmaktadır. Bu hatalı yaklaşımdan ötürü yer anarşizması ve karışıklıkların bu okunuyor ve doktrinleriyle savunmaktadır. Sanlı Çağrı işçi sınıfı ve emekçiler içerisinde kök salmış devrimci bir partiyeye sahipmiş gibi işçilere ve emekçilere komünist bilinç vermekten söz ediyor. Daha henüz işçi sınıfına hiç si-nifına hangi komünist bilinci vermekten söz ediyorlar. Çağrı'nın rejim krizi diye bir tespiti olmadığın için dünyadaki ve bu topraklardaki farklı gelişmelerinin emekçiler ve ezilenler için daha devrimci dinamikler için ne tür olanaklar ya da zorluklar getireceğini hesap etmemek yoksun olduğu için -çünkü Çağrı için bu ülkede faşizm hiç etkisiz olmamıştı, her gün her hükümet bu “faşist” devletin kuldası taratoru vaziyetindedir- bu yüzden iktidardaki güç karşı de-ğil sadece tüm “faşist” devletler karşı mücadele etmek gerekir, demektir. Nasil peki? “Barış hemen şimdi” diyerek. Hem siz bir faşist iktidarın, bir faşist devletin söz edeceksiniz hem de bir faşist iktidarda masaya oturarak onunla barış yapılabacağından söz edeceksiniz. Hem de Çağrı değişimin başlığında “Sihahlar Sussun Siyaset Konuşun” diyerek. Oysa burada “Çağrı, Mao'nun su sözüünü nasıl unutabiliyor.” Siyaset kan aktılmadan yapılan bir savaştır. Savaş ise, kanlı bir polinikadır.” Çağrı, Erdoğan karşıtı olmayı, AKP karşıtı olmayı eleştiriyor; asıl devleti, sistemi yıkalması diyor; galiba Çağrı Erdoğan ve AKP'ye yedeklenerek bu devleti yıkmayı düşünüyor. Siz daha 15 yıldır iktidarda olan ve toplumun çok farkk kesimlerini tepkisini çeken bir odaka karşı mücadelesini daha mutkünden ve avantajlı olarak görmüyorsunuz Erdoğan ve AKP ile birlikte (zamanı ve sırası gelmeden) bütün düzen güçlerinin tümüne (tabii ki lafazan bir biçimde) birlikte karşı olmak gerektiğini düşünmeniz su katılımıma bir doktrinlerdiktir. Güya çok devrimci, komünistmiş gibi görünüren aslında lafazan ve sağcı bir tutumdur. Çünkü siz isteseniz de ayıı anda bütün düzen güçleriyle ayıı anda mücadeledemezsiniz. Böyle düşünmek bir bakıma hüsnü kuruntudur. Diğer yandan asıl mücadele etmeniz gereken iktidardaki gücü gözden kaçırmış oluyunuz. Şunu da söyleyelim CHP'nin basındaki Deniz Baykal bir kaset operasyonuyla gönderildikten sonra Kemal Kılıçdaroğlu Gandi Kemal diye CHP'de parlatılmaya çalışıldı, bu çabanın amacı ABD'nin gözden çıkarmaya hazırladığı AKP'ye karşı onun yedeği olarak CHP'yi hazırlamak. Bu yüzden o dönemler “AKP'ye Kanma CHP'ye Yol Verme; Ne AKP Ne CHP Kurultuş Birleşik Mücadelede” dedik. Bu özellikle solun belli kesimlerinin AKP karşılığı CHP'ye yaslanarak, ona kan taşıyan bir tutum içinde oldukları süreçte bunu söylemek gerekiyordu. Oysa bugün öyle CHP'nin AKP'nin yedeği olmak gibi bir düşüncesi olsa bile su anki kompozisyonunda bu mümkün değil, hele hele Erdoğan'ın ve AKP'nin seicimlerle gitmeyecek olması asıl mücadele edilmesi gereken kesimin neresi olduğunuzu bize çok net gösteriyor.

Çağrı ikinci tur konuşmasında işçilerin emekçilerin AKP-Erdoğan karşılığı temelde sokağa çıkmasını istediklerini söylemektedir. Çağrı Gezi ayaklanmasına da böyle yaklaşımdı diyor ki. “Bu kitle toplumun önemli bir kesimi harekete geçiriyor denilen kitle hangi temelde hareket ediyor? Bu düzen değişsin bu partiler bizi kurtarmaz, kurultusumuz devrimdedir diye mi harekete geçiyor? Yoksa, burada dillendirilen diktatörlük gelecek karanlık günler gelecek. Bu bağlamda komünist öncütinin görevi nedir? Anayasa referandumunda egemenliğin bizi nasıl yönlendireceğine bizim karar vermemiz olacak şey değil, bize egemenler diyor ki, seni parlamenteronun ölütece, başbakanlık kurumunun olduğu, faşist sisteme mi yöneteyiz? Yoksa tek adamın her şeye karar verdiği Türk tipi başkanlık sistemiyile mi yöneteyiz? Oylama budur. Sen Türk tipi başkanlık sistemine hayır diyorsan var olan sistem sürsün demektir. CHP'nin HDP'nin KÖZ'ün farklı gerekçeleri olsa da kullandılar hayır oyu var olan sistem kalmasın demektir.

Hayır çıkarsa ne olur. Esasta bir şey değişmez hayır çıkarsa; olan bir genel seçim değil, bir referandum. Şahsen ben evet çıkacağını düşünüyorum. İşte hayır çıkarsa o andaki fiili durum sürecektir. Erdoğan siyasi bir yenilgi alacaktır. Mecliste bu maddeler getirilmezdi Erdoğan'ı AKP'yi geriletmece adamlar atması olsalardı (diyelim hükümet istifa etti) o zaman gezicilerin arasında iktidatir olma mücadelesi başlayacaktır. Ama şunu diyemeyiz, AKP geçerse yine kim değişecek? Devrimcilerin, komünistlerin iktidar olma

ŞUBAT2017

Erdoğan karşıtları teslim olmayacağız mitinginde buluştu

Uzun bir sürenin ardından AKP ve uygulamalarına karşı 20 Kasım'da Kartal'da geniş katımlı bir miting gerçekleştirildi. Bu mitinge AKP karşıtlığı damga vurdu. 10 binin üzerindeki kişinin katıldığı mitingde BHH sözcüsü Erkan Baş ve HDP İstanbul İl Eşbaşkanı Doğan Erbaş konuşma yaptı. Miting tertip komitesi adına Güven Gerçek basın metnini okudu. Basın metni Kürtçek olarak da okundu. Miting Erdal Güney ve Grup Heyula'nın konseri ile başladı ve konuşmaların ardından Mervan Tan ve Domane Dersin'in ezgileriyle sona erdi.

Miting kararının kısa sürede alınmasına ve miting çalışması için kısa bir süre olmasına rağmen katılım yüksek olduğu görüldü. Öncelikle katılımcıların çoşluğu ve ofkeli olduğu ve yapılan konuşmalarla da bunun yansdığı görüldü. CHP il örgütü mitinge katılma karar almına rağmen mitingden bir gün önce çeşitli bahanelerle mitingden çekildiğini duyurdu. Buna rağmen CHP'yi destekleyen kesimlerden de karardan haberi olarak yada olmayarak mitinge katılım gerçekleşti. AKP karşıtlığının hakim olduğu mitinge CHP'li kesimlerin dahil olmasına CHP de engel olmadı. Bu mitingde de görüldüğü gibi en geniş kesimler AKP'nin kutuplaştırıcı politikalarına karşı emekçilerin ve ezilenlerin yer alacağı ayrı bir kutubun örgütlenebileceğini göstermiş oldu. Buradan hareketle önümüzdeki süreçte saldırıların artacağından ve bu saldırılara karşı emekten ve ezilenlerden yana olan görüşlerin yan yana gelecek mücadeleleri ortaklaşması gerekmektedir.

Mitinge birçok kurum örgütleyici ve katılımcı olarak yer aldı, ancak bazı kurumlar pankart açmadı. Mitingde pankart açan kurumlar ve şarları şöyleydi:Halkevleri; “Faşizme Karşı Omuz Omuza”, Halkevi Kadınlar; “Tecavüzü Aklamayızızın, İzin Vermiyoruz”, Üniversitesi Kadın Kolektifi; “Kampüslerden Sokaklara, Özgürlüğe Varmadan Dinmeyecek İsyan”, Fikir Kültürleri Federasyonu; “Laiklik, Eşitlik , Özgürlük ve Kardeşlik için Teslim Olma Saltanata Son Ver, Projeniz Değiliz Örgüncüyüz, Karanlığa Teslim Olmayız”, Kaldıraç – Akı-Der; “Biraz Daha Sabır, Biraz Daha İnat Kapının Ardında Bekleyen Ölim Değil Hayat”, İnşaat İşçileri Sendikası; “Teslim Olmak Yok Direniş Var”, HDK İstanbul Meclisi; “Başkansız, Savaşsız, OHAL'siz ve Tecavüzsüz Demokratik Cumhuriyet, EMEP; “OHAL Kaldırılrsın, KHK'ler İptal Edilsin”, HDP'nin İstanbul İlçe

Avcılar Yeşilkent Mahallesi'nde etkili bir “hayır” paneli

29 Ocak'ta Avcılar Yeşilkent Mahallesi'nde bir düğün salonunda CHP milletvekillerinden İlhan Cihaner, Ali Seker ile Levent Tüzel ve ÖDP Başkan Alper Taş'ın konuşması olduğu panele yüzlerce kişi katıldı. Halkevlerinin aktif olarak çalışmasını yaptığı panele Avcılar Pir Sultan Kültür Derneği'nin yanı sıra Tokat, Yozgat ve Ardahan illerinden birçok yöre ve köy derneği panelin örgütleyicisi ve kitlelini oluşturan kesimlerdi.

“Dünyaya Hayır Diyenler Değiştirildi, Biat Edenler Değil!” şiarıyla yapılan panelde ilk konuşmayı İlhan Cihaner yaptı.

Cihaner yaptığı konuşmada şunları ifade etti:

“Önümüzdeki referandum son 15 yılın en büyük fırsatı olabilir. Erdoğan, öngördüğü bu 18 maddelik anayasa değişikliğinin bir rejim değişikliği olmadığını söylüyor ve diyor ki anayasamız ilk iç maddesi kalıyor. Oysa tersi söz konusu, anayasamız ilk dört maddesi kalıyor. Oysa tersi söz konusu, anayasamızın ilk dört maddesi baktığımız zaman demokratik hukuk devleti olma vashi kalkıyor yasa tasarsız geçerse. Diğer yandan partili cumhurbaşkanlığı getiriliyor. Cumhurbaşkanın her şeyi belirliyor, karar veriyor. AKP buna başkanlık demeye çekindiğini işti ucube bir kavram yaratıyor: “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” diyorlar. Erdoğan ve AKP'nin bu konuda diğer bir argümanı ise anayasa değişikliği gerçekleştirise istikrar felili diyorlar, oysa istikrarsızlık AKP döneminde hep sürdü. Parlamento geliri olarak kalıyor.”

Panelde ikinci konuşmayı Levent Tüzel gerçekleştirerek şunları ifade etti:

“Erdoğan ve AKP bir dikta oluşturmak istiyor. Ama bunu başaramayacaklar. Bunun için bu bölünmüşlüğü, taraftarlığını son bulması gerekir. Bizim gibi düşünmeyenleri imememiz MHP tabanında da “Hayır” anlamızız gerekir. Cumhurbaşkanlığı sokağa inecek, belki de insanları sokağa çağıracak. “Evet” çıkarsa çok şey değişecek. “Hayır” çıkarsa da çok şey değişecek. Savaş içerisindediz, HDP'li vekiller tutuklu her gün birisi tutuluyor. Bu meclietek bizim diyerek çalışılıyor. “Hayır” çalışması yürüten gençler saldırya

örgütleri de kendi ilçe örgütlerini belirten pankartlarıyla mitinge dahil oldular. HDP'nin son dönemde İstanbul'da gerçekleşen eylemlerde katılımları en yoğun olduğu miting oldu. Bu katılım varoşlarda çalışmaması sonucunda gerçekleşmiş oldu.

Biz de Komünistlerin Birliği savunucuları olarak “İdamada da Başkanlığa da Hayır” şiarı ile katıldık. Miting alanında gazete satışı ve özel sayı dağıtımı yaptık.

Birleşik Haziran Hareketi adına konuşan Erkan Baş; “Farklı düşüncelere sahip olmasına rağmen savaşta, karanlığa, tek adam diktatörlüğüne götürmek istenen süreçte engel olmak için bir araya geldiklerini söyledi. Baş, “Bugün adına FETÖ' denen çetenin Amerikan maşası, patron yanlısı, halk duygularını için gözaltına alınan gazetecilerin işi iktidar bizi hedef seçmişti. Doğru bildiğimizi her yerde haykırmaya devam edeceğiz. BHH Gezi'den çıkanlar derslerle yoksul ama onurlu insanların sesini duyurmak

inçin yola çıktı. Kopkoyu bir karandıktan geçiyoruz, bu karanlık süreçte ancak ve ancak emekçi halklarımızın son verecek. İktidar eliyle sürdürülen yıkım politikalarını karşısında duruyoruz. Laiklik ekmek kadar, su kadar önemlidir. Temsilcileri cezavene atılan Kürt halkının sesini duymak zorundayız. Laiklik için, sokağa dökülen düşünceleri için gözaltına alınan gazetecilerin de sesini duymaktayız. Evimize oturup birilerinin bizi kurtarmasını bekleyemeyiz. Ülkenin bütün halklarının iktidara el koymasından başka bir kuruluşt yoktur. Bedeli ne olursa olsun geri adım atmayacak, teslim olmayacağız.” dedi.

HDP İstanbul İl Eş Başkanı Doğan Erbaş; “Parlamentoda grubu bulunan üçünü büyük partinin il eş başkanlığı adına konuşuyorum.” diyen Erbaş, eş başkanlar dahil 10 vekilin rehlin almış olduğunu söyledi. Bu sırada kitle “Devrimci tutsaklar onurumuzdur” sloganı attı. “HDP'ye vurulan darbe sadece HDP'ye değil, demokratik siyasetin tümüne vurulan darbedir. Bütün siyasi partilere çağında bulunuyoruz. Gün, bu siyasi darbeye karşı daha fazla bir araya gelme, güçlenmeyi birleştirme gündüdür.” diyen Erbaş, her gün yeni bir siyasi operasyona karşı karşıya olduklarını söyledi. “Diyarbakır düşerse İzmir de düşer, Hakkari düşerse Canakkale de düşer.” şeklinde konuşan Erbaş, iktidarın eş başkanlık uygulamasını da hedefe koyduğunu belirtti. “Kadınlar eş başkanlığı kendi çabalarıyla aldılar. Kadınların iradesine el koymazsa izin veremeyceğiz.” ifadelerini kullanan Erbaş, cinsel istismar düzenlemesine de değinerek “Kadın düşmanı iktidarın önergesi ortak mücadeleye gerek almacaktır.” dedi. Doğan Erbaş konuşmasının devamında HDP'nin medise gerei dönedeğini açıkladı, ancak sonrasında Twitter adresinden yaptığı düzeltme ile “HDP'nin medise dönme karar henüz tartışma aşamasındadır. Ben sadece İstanbul İl Örgütünün eğilimini dile getirdim. Meclise dönme ile ilgili tartışmalar devam ediyor, asıl karar yetkili kurulumlarımızca verilecektir.” dedi.

Miting başını okuyan Güven Gerçek, hep birlikte direnme mesajı verdi. Barış, demokrasi, özgürlük ve laik bir Türkiye için Kartal'da biraraya geldiklerini aktaran Gerçek konuşmasını şöyle sürdürdü: “Görünen köy kılavuz istemez: AKP ve MHP'nin oluşturmaya çalıştığı yeni milliyetçi cephe, emekçiler için bir yıkım olacaktır. Bütün bunlar olurken toplum tek sesli, yandaş medyayın kara propagandası aracılığıyla uyuşturulmaya; dindar ve kindar bir nesil yetiştirilmeye çalışılıyor. Dindar ve kindar nesil yetiştirilme hevesiyle yetinemeyen iktidar, şimdi de çocuk evleklerini meşurlaştırmanın, tecavüzü aklamayı ve kadını ezaretin için atacak yasadüzenlemeleri gece yarısı gündeme getirmiştir. İnanıyoruz ki, hevesleri yarıma kalacak, başta kadınlar olmak üzere bu ülkenin emekçileri buna izin veremeyecekler. Bizler bu ülkenin işçi ve emekçileri, ezilen halkları, gençleri ve kadınlar olarak; geleceğimizi asla teslim etmeyeceğiz, susmayacağız, teslim olmayacağız. Bu saldırıların püskürtmek ancak bütün emekçilerin ve ezilenlerin birlikte mücadelesi ile mümkündür. Hiçbir zulüm düzeni ilelebet süremez. İnanıyoruz ki, halkın birleşik mücadelesi bu karanlığı yenecektir.”

AKP'ye Karşı Örgütlen, Birleş, Mücadele Et!

Yaşasın Komünistlerin Birliği!

İstanbul'dan Komünistler

Ali Seker yaptığı konuşmada şunları ifade etti: “12 Eylül sonrası İhsan Aldıkaçtı bir anayasa yazdı ve bu anayasa 12 Eylül cuntaçılarının ölene kadar yargılanamayacağını yazdı. Şimdi hazırlanan anayasa ise kapı kaçtı anayasası tek adam her şeye karar vermek istiyor. Bu adam bir diktatör olmak istiyor. ABD'de de başkanlık var, fakat orada sert bir denge denetleme mekanizması var. Oysa burada kuvvetler birliği olacak. Eskiden Cumhurbaşkanının olması olacağı, evinde paraları saklanacağı, ayakkabı kutularını olacağı kimsenin aklına gelmezdi. Cumhurbaşkanlığı olağanüstü hale karar verilebilir, kimin malına el koyacağına karar veriyor; bama bu yetkileri verir ki FETÖ'nün üzerine gideyim, diyor. Bu anayasa bir Saldım yaratacak anayasadır. Ama biz Irak, Yugoslavya, Suriye olmak istemiyoruz ama Erdoğan BOB'un eş başkanı olarak seçildi. Daha önce ayıklanmış adına aldıkları milliyetçiliği şimdi baş taçı yapıyorlar. Güneydoğu'da halk çok acı çekti sadece Kürtler değil, AKP'filer de zarar gördü. Biz bir kurultuş yapıya yasadık kul yerine birey olduk, yeniden bizden kul olmamız isteniyor.”

Panelin son konuşmacısı Alper Taş, oldukça coşuklu ve salonun ayakta alkışladığı etkili bir ajitasyonu konuşma yaptı. Taş konuşmasında: “Referandumda AKP'yi karşımızda bulmayacağız, devleti karşımızda bulacağız. 15 Temmuz darbesine “Bu bize Allahın lütfüdür.” dediler. Ortadoğu'da gridikleri kanlı savaşta şimdi Rusya'nın ipine sanılıyorlar. Hani analar ağlamayacaktır ama Kürt ve Türk analar yiyor. Türkiye'nin en büyük istikrarsızlığı Erdoğan'dır. Barış bize geliyor, bunu Gezi'de gördük, 7 Haziran seçimlerinde gördük. Bombalar, terör ise Erdoğan'a yarıyor. Başkanlığı sadece Erdoğan değil Özal da, Demirel de savundular, sermaye sınıfının da başkanlıkla bir sorunu yoktur. Bunlar Erdoğan'a güvenmedikleri için karşı çıkıyorlar başkanlığa. Biz sosyalistler, devrimciler temsilî demok-

rasiy reddetmeyiz ama bizim asıl savunduğumuz demokrasi 1871 Paris Komünitü'nün doğrudan demokrasisidir. 1905, 1917 devriminin demokrasi; Fatsa'da kurulan, Gezi'de kurulan demokrasiidir. Bu ülkenin devrimcileri bu demokrasiya ve bu ülkeyi çok sevdiiler. Mahirler, Denizler ölüme giderken tereddüt etmediler” dedi.

İlk turda konuşmaların ardından salonda bulunan birçok kişi konuşmacılara soru sordu, görüş bildirdi. İfade edenler çoğunlukla Erdoğan'ın yasa, hukuk tutmazlığına karşı ne yaplmalı üzerine oldu. Biz de KÖZ adına söz alarak konuşmacılara iki soru sorduk. Erdoğan'ın saldırganlaşması ve bu 18 maddeye duyduğu ihtiyaç onun güçlendiğini mi yoksa zayıflayarak gerilediğini mi bir gösterges

Gazetemizin son sayıları mahallelerde yaygın olarak sattık

1 Mayıs Mahallesi

1 Mayıs Mahallesi'nde KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak siyasi olaylara ve parti meselesine dair tutum ve görüşlerimizi propaganda etmek için belirli planlar yaptık. Bu planlar arasında özel sayı, gazete dağıtımı, mahallede diğer siyaset ve kitle örgütleri ile buluşma yer aldı.

Mahallede en son çıkan özel sayının pazarda ve kahvehanelerde dağıtımını gerçekleştirdik. Sohbetler düzenledik. Koçgirnililer Derneği'nde söyleşi düzenledik.

Gazetenin son sayısını çevremizdekilere vermiş olsak da gazetenin yaygın satışının yapılması gerekliliği üzerinden mahallede kahvehanelerde ve caddede yaygın satış gerçekleştirdik. “İdamı da Başkanlığa da Hayır” diyerek mahalle esnafına ve kahvehanelere girdik. Satışı kalabalık bir şekilde gerçekleştirdik. Mahallede uzun süredir böyle bir çalışma gerçekleştirmemiştik. Her ne kadar kitle örgütlerinde ve diğer devrimci örgütlerle ortak faaliyet yapıyor olsak da gazetenin yaygın satışı ile mahalle halkına gazetemizin görüşlerinin taşınmasının önünü açacağına düşünüyoruz.

Gazetede yer alan Stalin dosyasına dair okumalar gerçekleştiriyoruz. Bu yazı sayesinde ilkelerimizi anlatma, kimlerle buluşmayı hedeflediğimizi anlatma, diğer siyasetlerden farkımızı gösterme imkânı buluyoruz.

Bir diğer faaliyet olarak mahallede demokrasi güçleri platformu olarak kahvehanelere ve köy derneklerine ziyaret ve buralarda saldırılara ve başkanlığa dair ajitasyon konuşmaları yapma planı var. Bu çalışmalara her ne kadar mahallede bulunan siyasetler yeterli özeni göstermeseler de toplantıların gerçekleşmesi derneklerle randevuların alınması ve derneklere konuşmaların yapılmasında sorumluluk alıyoruz. Bugüne kadar üç kahvehane ve üç dernekte emekçiler ile buluşuldu. Konuşmalarda, Cumhuriyet gazetesinden, Özgür Gündem'e ve daha birçok basın grubuna yapılan saldırılar, HDP'li vekillerin tutuklanması gibi konuları gündem edip bu saldırılara birlikte karşı dur gerektiğini bunu yapmazsak birçok hakkımızı kaybedeceğimizi söyledik. Erdoğan'ın başkanlığına da idama da hayır dedik. Bu ziyaretler sırasında dernekler gazete de verdik.

Bir dernek yöneticisinin düşüncelerini burada paylaşmakta fayda var. “Bugün gerekli olan Erdoğan'ın karşısında duracak siyasi bir yapıdır. CHP bunu yapmaz, Kılıçdaroğlu korkak bir adam, HDP ise bunu yapmaktan geri duruyor. Erdoğan'ın karşısında net bir şekilde duracak birileri olursa biz kazanırız.”

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

Kadıköy

Kadıköy'de gazete satışı gerçekleştirildi. Gazete satışımız sırasında sesli ajitasyon da yaptık. Kadıköy sokaklarında referandumla sürüklenen Erdoğan'ın idamına da başkanlığına da hayır, dedik. Kısa bir sürede 100'e yakın gazete satışı yaptık. 10 kişi ile yaptığımız gazete satışı, herkesin elinde gazete olması ve sesli ajitasyon yapmamız sayesinde görünür oldu.

Erdoğan'a karşysa gazeteyi alalım, diyenler olduğu gibi KÖZ kimlerden TKP mi, Kurtuluşçular mı, diyerek bütün sol isimleri saydıktan sonra KÖZ'ü anlattığımız kişiler oldu. Satış sırasında daha çok solcuların gittikleri kafelere girmeyi tercih ettik.

Gazetemizi ulaştırdığımız kesimlerin oldukça ilgili olması, siyasete ilginin arttığı bu dönemde gazetemizi daha geniş bir kesime ulaştırma sorumluluğumuzu göstermektedir. Referandum sürecinde bu ilgi artacağından yaygın gazete satışlarını sürdürmeye ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Gazete satışı sayesinde gazeteyi daha fazla insana ulaştırmış ve tanıtmış olduk. Elimizdeki gazetelerin tükenmesiyle gazete satışımızı sonlandırdık. Kadıköy'de yaptığımız gazete satışıyla büromuzda bulunan son gazeteler ve özel sayılar da tükendi.

İstanbul'dan Komünistler

Yenibosna

Çalışma yürüttüğümüz Yenibosna'da yaygın gazete dağıtımı gerçekleştirdik. Pazar Pazarı alanına gelmeden önceki bir kahvede çalışmamızı başlattık. Ajitasyon yaparak hep birlikte girdiğimiz mekanlarda gazetemizi tanıttık. Gazetemizi almayanlara özel sayımızı ulaştırdık. Gazetemizin yaygın satışı ve özel sayımızın dağıtım faaliyetine 9 kişi katıldık. Gittiğimiz yerlere kalabalık olarak girmemiz bize ajitasyon imkânı sağlayabildiği gibi, insanlar tarafından daha ciddiye alınmamızı sağladı. Kahve, dernek, esnaf, kafe gibi mekanlarda gazetemizi sattık. Elimizde var olan 90 gazeteyi bitirdik. Açıkçası biz daha fazla ihtiyaç olabileceğini düşünmemiştik lakin doksan gazetenin az olduğunu, daha fazla gazete satılabileceğini görmüş olduk.

Pazar Pazarı'ndan azıcık geride başladığımız çalışmamızda belirlediğimiz güzergah boyunca Pazar Pazarı'ndaki kahvelere ve esnaflara uğradık. Pazar Pazarı'ndaki gazete satılabileceğimizi düşündüğümüz ve önceden de sattığımız iki kahvenin tepki vermemesi (ki kahveler olduğundan baya bir boştu) moralimizi bozmuşsa da daha sonra girdiğimiz esnaflar ve girdiğimiz bir takım kahvelerde neredeyse herkese gazetemizi ulaştırmış olduk. Bazı esnaflardan “suraya da girin” ve “burada ajitasyon yapın” türünden oldukça olumlu tepkiler aldık. Kimi zaman yolda tanımadığımız insanlara gazete verip sohbet ederken, daha önceden tanışık olduğumuz emekçilere gazetemizi vermiş olduk. Pazar Pazarı'ndan sonra AKEL Vakfına uğrayarak Dereyolu'na indik ve çoğu satışımızı burada gerçekleştirdik. Bu sırada satmayı planladığımız mekanlardan cem evi, Hacı Bektaşî Veli Derneği, Sev-Der gibi yerler de kapalıydı. Oradan Şirinevler'e geçtik. İkinci kafeye girerken elimizdeki gazete bitmiş oldu. Daha kapı eşliğinde beş gazete sattık.

Kimi esnafla uzun süre muhabbetimizi yarıda bırakmak durumunda kaldık, emekçilerin oturun çayımızı için çağrısını çoğu zaman kibarca reddetmek zorunda kaldık. Şunu öğrendik ki bir çok mekan biz komünistlere açık.

Siyasi atmosferden kaynaklı çeşitli saldırıların yaşandığı şu günlerde kimi insanlar karamsar bir hava çizdiğinde bunu dağıtmak için ikna etmeye çalıştık. Kimi yerlerde olumlu bir hava vardı. Erdoğan'ın elbet devrileceğine dair görüşler mevcuttu. Mahallede polis şiddetinin artması ve sürekli akrepler ile araçların gevcesi, okulun içlerine pusu-maları mahalleliye korku verdiği doğrudur. Lakin insanların devrimcilerin kalabalık bir şekilde zamanlarını geçirdikleri mekanlara gelmeleri onların mutlu etmekle beraber, devrimcilerin hâlâ mahallelerinde olduğunu görmeleri de onlara umut vermiştir. Biz de verim aldığımız ve olumlu olduğumuz bu çalışmayı daha güçlü bir şekilde ve daha çok gerçekleştirmeye çalışacağız.

Yenibosna'dan Komünistler

Tuzla-Aydınlı Mahallesi

KÖZ'ün arkasında duranlar olarak gazetenin yeni sayısı ve özel sayımızdağıttık. Biz tanıyan yada sol ile bağı olan herkese gazetemizi ulaştırmak için, Aydınlı'da “Vekillerine Oylarına Sahip Çık, İdam Cezasına İzin Saray Diktatörlüğüne Geçit Verme” başlıklı özel sayıyı kahvehanelere dağıttık.

Dağıtımda gazete verdiğimiz herkese genel olarak bugün AKP'nin daha da zayıf olduğunu ve 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu durumunu bir fırsata çevirerek saldırıya devam ettiğini şöyle anlattık: “Tamda bu süreçte başkanlık sevdasını gündeme getiriyor. Ancak MHP de bunu kendi lehine çevirerek referandum diyor. Ancak AKP 2010 referandum sürecindeki gibi bir durumda değil, o süreçten bugüne Kobane serhildanı, Gezi Ayaklanması yaşamış, Üstüne 7 Haziran ve 1 Kasım seçimlerinde hezimetle uğramıştır ve bugün tekrar hezimete uğramamak için sandıktan kaçan bir Erdoğan var karşımızda.”

Aynı zamanda bunun sol için bir fırsat olduğunu, bugünden bir hazırlık yapmak gerektiğini herkesin Erdoğan'a ve AKP'ye bu kadar karşı olduğu bir dönemde referandumu ve saldırıları da gündeme getirerek Erdoğan'a karşı ortak hareket etme zamanının bugün olduğunu söyledığımız birajitasyonyaptık. OHAL şartları altında saldırıların artıran Erdoğan'ın yaymış olduğu korku politikalarına karşı birleşik bir muhalefet hattının örülmesinin gerekliliğini ifade ettik. Önümüzdeki süreçlerde de Gezi, Kobane gibi başkaldırıların olabileceğini, ancak Bolşevik bir partinin önderliğinin olmamasının en büyük eksiklik olduğunu propagandasını yaptık.

Bir taraftan da yeni çıkan gazetemizin satışını gerçekleştirdik. Yaklaşık 100 adet özel sayı 20 gazete sattık.

Tuzla'dan Komünistler

Muhalf basına yapılan saldırılar için dayanışma

Cumhuriyet gazetesine baskın ve arama sonrasında Bahçelievler Emek ve Demokrasi Platformu'nun çağrısıyla Şirinevler Meydanı'nda gazete dağıtımı yapıldı. Cumhuriyet, Evrensel, Demokrasi, Azadiya Welat, Birgün gazetelerinin dağıtımı gerçekleştirildi. Üst geçit merdiveninin bindeinde sözlü ajitasyonla dağıtım başlamıştı ki sivil polisler anında geldiler ve yaptığımız yasadışı olduğunu, aksi halde müdahale edeceklerini söylediler.

Dağıtımda yer alan arkadaşlardan biri yaptığımızın meşru olduğunu, buna hiç kimsenin müdahaleye hakkı olmadığını söyledi. Ama her şeyi rağmen dağıtım 3-5 dakika içerisinde bitirildi. Dağıtım HDP, SYKP, EMEP, CHP, Halkevleri ve KÖZ'den katılım oldu.

Yenibosna'dan Komünistler

Vekiller ve belediye başkanlarının tutuklanmasına karşı eylemler

Başkanlığa geçit vermemek için belediyelerine sahip çık

15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL ve KHK'lerle, ezilenlere ve onların hakları için mücadele eden kesimlere yönelik saldırılar daha da arttı. Var olan rejim krizi içerisinde git gide zayıflayan Erdoğan ve AKP, bu zayıflığını kamuflle etmek ve kendisine yönelik gelebilecek olan toplumsal bir kalkışmanın önünü kesmek için iyice saldırganlaşmaktadır. O yüzden de hedef tahtasına darbe girişiminde bulunanlardan ziyade demokrasi mücadelesi verenleri oturtmuştur. HDP'ye yönelik saldırılarda, gazetelerin kapatılması da, belediye eş başkanlarının tutuklanıp belediyelere kayyum atanması da bundandır.

Bu saldırıların yoğunlaştığı Kürdistan'daki belediyelere yönelik saldırılar, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne de yapılmış ve belediye eş başkanları gözaltına alınarak tutuklanmıştır. Gültaş Kışanak ve Fırat Anlı'nın göz altına alınmasını ardından kimi yerlerde eylemler yapılarak bu saldırılar protesto edilmiştir. 1 Mayıs Mahallesi de bu eylemlerin yapıldığı yerlerden birisi olmuştur.

HDP Ataşehir gençliğinin önerisiyle toplantı gerçekleştirilmiş ve bu toplantıdan akşamları mahallede ses çıkarma eylemleri örgütlemek kararı alınmıştır. Bu toplantıda biz de bu eylemlerin yanı sıra kahvelere öncesinde gidip var olan süreci anlatan ajitasyon konuşmaları yapmayı ve kısa bir bildiri kaleme alıp dağıtmayı önerdik. Toplantıda bildiri yazmaya karar verildi, lakin kahve toplantılar yapmanın gereksiz olduğu fikri öne çıktı. Bildiriyi KÖZ olarak biz kaleme aldık. Bu bildiriyle mahallede genel bir dağıtım yaptık ve slogan atarak ses çıkarma eylemi gerçekleştirmiş olduk. Bu eylemler 3 gün sürdü. Katılım oldukça dar kalımtı. Eylemlerimizin toplamı 15 kişiyi geçmemiştir. Eylemde kullandığımız 1 Mayıs Mahallesi Devrimci Demokrat Kurumlar imzalı bildiride: “Başkanlık sevdalısı AKP'nin Kürtlere, Alevilere, İşçilere ve kadınlara yönelik saldırılar devam ediyor. Diyarbakır Belediyesi eş başkanlarının gözaltına alınması bu sürecin bir ayatıdır. Gültaş Kışanak ve Fırat Anlı'nın gözaltına alınmasını protesto etmek için halkımızı her akşam saat 21.00'de pencerelerimizde tencere tava çalmaya ve ışıkları kapatıp açmaya davet ediyoruz.” yazıyordu. Bu bildirinin dağıtımında ve eylemlerde SODAP, DHP, HDP Ataşehir Gençlik, ESP ve KÖZ olarak biz yer aldık.

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

Kışanak ve Anlı'nın tutuklanması protesto edildi

Gültaş Kışanak ve Fırat Anlı tutuklanmasının ardından HDP her yerde kesintisiz eylem çağrısı yaptı. Tuzla HDP de bu çağrıya uyarak eylem düzenledi. Eylem Konaşlı Mahallesi'nden başlayacaktı. Kolluk kuvvetleri Konaşlı'dan başlayacak yürüyüşe önce izin vermek istemedi. Ancak yürüyüş başladı ve Aydınlı Tepe'ye gelindiğinde arkanızda akrep önümüzde TOMA'yla çevrilydik. Yürüyüş ara sokaklardan yürünerek devam etti ve Aydınlı merkezde basın açıklaması metni okunarak son buldu. Uzun aradan sonra neredeyse yapılan ilk eylemdi. Acil çağrıyla yapılan eyleme 80 kişi katıldı.

“Zulme Karşı Direnmek Haktır” pankartıyla yapılan eylemde “Zulme Karşı Direnmek Haktır, İrademe Dokunan Eller Kırılır; Her yer Amed Her yer Direniş; Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek; Gültaş Kışanak Yalnız Değildir; Fırat Anlı Yalnız Değildir; Direne Direne Kazanacağız” sloganları atıldı.

Eyleme HDP, ESP, DAD ve KÖZ katıldı. Tuzla'da bulunan siyasetlerin bir kısmının hiç haberi olmadığını daha sonra öğrendik. Tam da böyleli dönemlerde birleşik eylemlerin önemi vurgulanması ve en fazla bileşenle ortak örgütlenmesi gerekirken eylemlerin dar kalması gelecek saldırıların boyutunu arttıracaktı. Saldırının sadece HDP'ye yönelik değil tüm sola yönelik olduğunu artık hepimiz biliyoruz.

Vekillerine, Oylarına Sahip Çık, AKP'yi Süpür!

Tuzla'dan Komünistler

Esenyurt HDP'de Maraş ve Roboski anması

HDP ilçe binasında 1 Ocak'ta 1978 Maraş katliamı ile Roboski/Üludere katliamlarının anması gerçekleştirildi

Etkinlik kısa bir sunumun ardından Maraş ve Roboski'de katledilenler için bir dakikalık saygı duruşundan sonra Maraş ve Roboski katliamlarını anlatan bir sinevizyon gösterimiyle devam etti. Sinevizyon gösteriminin ardından Yakay-Der ve KJA adına iki kadın temsilci Kürtçe birer konuşma gerçekleştirdiler. Daha sonra DBP ilçe eş başkanı bir konuşma gerçekleştirdi. Maraş ve Roboski'nin son olmadığını, biz mücadele edip bu katliamları durdurmadığımız müddetçe de son olmayacağını vurguladı.

Anmada Maraş katliamının tanıklarından oldukça yaşlı biri anlamlı bir konuşma yaptı. Konuşmayı yapan kişi bir gün önce gerçekleşen Reina katliamına değinerek, DAES'in 1920'lerde de olduğunu belirterek şunları söyledi: “Dersim ve Maraş katliamında da vardı, ama bugün Cumhurihurbaşkanı bu görev için biçilmiş kaftandır. Fakat bizler el ele omuz omuza vererek hiçbir güç bizi yıkamaz. Bugün bunlar gitse başkaları gelir. Kürtler birlik olsa çok şey olur. AKP içinde en az 50 Kürt milletvekili var. Bunların 30'u ayrılrsa korucuların yansı silah bıraksa neler olmaz.” dedi.

HDP Parti Meclisi üyesi de bir konuşma gerçekleştirdi. Konuşmasında şunları ifade etti: “Katliamcı zihniyet 100 yıl önce nasılsa aynen devam ediyor. Bu devlet kadim halkları hep katliama uğratmıştır. Bu topraklarda Aleviler, Kürtler hep katliama uğramıştır. Neden? Resmî anlayış olan Türk-İslam anlayışına uymadıkları için. Bu devlet Roboski'de Kürtleri kaçakçılık yapıyor diye katletti. Oysa kaçak demek vergisi verilmeyen ticaret demektir. O kaçaka giden gençler sınırdan girerken sınır karakoluna sınırdan geçirdikleri mallar için para veriyorlardı. Asıl kaçak iktidarı yaptıdır. Kaçak sarayda oturan, asıl kaçakçılık yapan odur. HDP 7 Haziran öncesi emekçilerin ezilenlerin umudu olmuştü. Fakat başta Erdoğan ve ulusalçı faşist güçler HDP'nin çıkışını hazmedemeyerek ona ve Kürt halkına savaş açtılar. Biz barış istedik, ama teslim olan değil hakkını alan onurlu bir barış. Bu savaşta

Vekillerin tutuklanmasına karşı acil eylem

HDP vekillerinin gözaltına alınmasının ardından her yerde olduğu gibi Tuzla'da acil eylem kararı vardı. Uzun süren eylemsizlik kararının ardından yapılan bu eylemler saldırılara karşı bir arada durabilmenin önemini de vurgulayan eylemler oldu.

4 Kasım Cuma günü yapılan basın açıklamasına katılım oldukça güçlüydü. Yaklaşık 200 kişinin katıldığı basın açıklaması atılan sloganların ardından oturma eylemi ile devam etti. Ardından basın açıklaması metni okundu. Atılan sloganların ardından basın açıklamasının bitirildiği duyuruldu. Kitle içinden bir grup Aydınlı Tepe'ye doğru yürütüyoruz, dedi ve kitle hep birlikte yürüyüşe geçti. Çok geçmeden yol üzerinde çöp konteynırın devrilmeye başlandı. Bulduğumuz yer olası bir saldırıda polisin bizi sıkıştıracağı bir yerdi. Biraz daha devam ettik ancak daha sonra ne yapılacağı belli olmayan bir durum olunca ve polisin gaz atmasıyla bir anda dağılan kitleyle birlikte biz de dağılmış olduk. Sonrasında 6 kişinin gözaltına alındığını öğrendik.

Eylemin ardından yaptığımız değerlendirmede böyleli bir saldırı hazırlığı var ise bunun oraya katılan bütün siyasetlere bilinmesi gerektiğini ve bu durumda suradan suraya gidiliyor diye bir netliğin olması gerektiğini belirttik. Belirsiz bir durumun katılan kitleye sahip çıkmının önünde engel oluşturması bir yana, nerede başladığı ve nerede biteceği belli olmayan plansız bir eylemde polisin gaz atmasıyla bir anda oradan oraya savrılan bir duruma düşüldüğünü değerlendirdik. Bu durumun planı olanların da planlarını boşa çıkardığını ve çıkaracağını konuştuk.

HDP'ye Sahip Çık! Vekiline Dokundurma!

Tuzla'dan Komünistler

Belediye eş başkanlarına gözaltılar protesto edildi

Gültaş Kışanak ve Fırat Anlı'nın gözaltına alınması Yenibosna Pazar Pazarı'nda düzenlenen basın açıklamasıyla kınandı. Akşam 19.30 sıralarında kitle toplanmaya başladı. Polis TOMA, akrep ve sivil ekipleriyle bizden önce toplanmıştı. HDP Bahçelievler Eş Başkanı neden toplandığımızı açıklayan bir konuşma yaptı. Sonra Ali Kenanoğlu sürece dair bir konuşma gerçekleştirdi. Peşinden basın açıklaması okundu. Açıklamada kayyumlarla halkın seçimlerinin alınmasının halkı yıldıramayacağı, halkın sonuna kadar iradesine sahip çıkacağı vurgulandı. Basın açıklaması sırasında “Baskılar bizi yıldıramaz; Gültaş Kışanak-Fırat Anlı onurumuzdur; Faşizme karşı omuz omuza; Yaşasın halkların kardeşliği” sloganları atıldı. Özgür basına yönelik baskılara da değinilen açıklamada “Özgür basın susturulamaz” sloganı atıldı. Polis yürümeye izin vermediği için toplanılan yerde basın açıklaması okundu ve kitle dağıldı.

Yenibosna'dan Komünistler

Yenibosna'dan Komünistler

Yenibosna'dan Komünistler

Yenibosna'dan Komünistler

en büyük bedeli ödeyen biz olduğumuz için barışı da en fazla savunan biziz. 15 Temmuz darbe senaryosundan sonra Yenikapı ruhu dedikler ruh aslında 7 Haziran seçimlerinden sonra oluşmuştu. Bu Yenikapı ruhu şimdilerde devletin bekası adı altında yeni bir savaş başlatmış durumda. Halkın seçtiği belediye başkanlarını milletvekillerini tutuklatıyor, belediyelere kayyum atanıyor, ortada hukuk diye bir şey yok. Varsa da üstünlerin hukuku var. Fakat her şeyi rağmen biz kazanacağız. Nasıl ki 7 Haziran öncesi Erdoğan'a “Seni başkan yaptırılmayacağız. “dedik ve yaptırmadıysak önümüzdeki referandumda da Erdoğan istediğine ulaşamayacaktır. HDP olarak mecliste 330'u bulmamızı için “Hayır” diyeceğiz. Eğer yasa meclisten geçip de referandumda giderse aktif bir “Hayır” çalışması yürüteceğiz. Zaten AKP'nin HDP'lilere yönelik bu gözaltı ve tutuklamaların nedeni referandumda gidilirse aktif bir çalışma yapmamızın önünü kesmektir. Fakat biz tüm devrimci, sosyalist kesimlerle toplumun farklı kesimleriyle bu çalışmayı birlikte yürüteceğiz.” dedi.

Anmada biz de bir konuşma yaptık. KÖZ adına yaptığımız konuşmada Maraş ve Roboski katliamlarının farklı tarih ve farklı dönemlerde gerçekleştirildiğini, daha sonra bu katliamları aşan katliamlar gerçekleştirildiğini, şu an Erdoğan'ın, AKP'nin tüm saldırganlığına rağmen aslında sıkıştığını ve zayıfladığını, fakat hiçbir iktidarın kendiliğinden gitmeyeceğini, yıkılmadıkça yıkılmayacağını söyledik. Önümüzde bir referandum gündemi olduğunu ve “Hayır” kampanyası başlatmamız gerektiğini, yarın sandığa gidildiğinde sandıkları korumak gerektiğini, çünkü referandumda evet çıkarsa Erdoğan'ın bir sonraki hamlesinin ne olacağını bilmediğimizi söyledik.

Konuşmaların ardından 150 kişinin katılımıyla anma sona erdi.

Esenyurt'an Komünistler

1 Mayıs Mahallesi’nden haberler

Siyasi çalışmalar

1 Mayıs Mahallesi’nde karakol kurulmasından itibaren mahallede karakola karşı çalışma yapılmak istenmiş, dernekler ve siyasetler toplantı kararı almıştı. Bu toplantılar 15 Temmuz’dan bu yana gerektiği gibi gerçekleşemedi, OHAL ve karakol gündemli siyasi faaliyet yapılamadı. Mahallede uzun süre ortak politik faaliyet gerçekleşemedi.

Eş başkanların tutuklanmasıyla başlayan süreçte mahallede ses çıkarma eylemleri yapılmış olsa da bu eylemler de oldukça cılız kaldı ve bir süre sonra gündemden düştü. Mahallede yapılacak herhangi bir ortak faaliyette elimizden geldiğince sorumluluk almaktayız. HDK’nın yapmış olduğu “Öğretmenime, Okulumla Dokunma” başlıklı forumun bütün çalışmalarına katıldık. HDP’nin yapmış olduğu ses çıkarma eylemlerine katılıp, bildiri dağıtımına dâhil olduk.

Son bir aydır ise mahallede dernek ve siyasetlerin toplanması ve siyasi faaliyetler organize edilmesi için azami oranda sorumluluk almaktayız. Bu toplantılar her ne kadar katılım açısından sorunlu olsa da köy derneklerinin ve mahallede politik olarak sorumluluk alan kesimlerin toplantılara katılımını önemsiyor ve katılmaları için özel uğraş sarf ediyoruz. Zira mahalle dernek temsilcileri katılmadığı süreçte mahallede yapılacak herhangi bir politik çalışma her zaman cılız kalmaya mahkûm oluyor. Bunu

önceki çalışmalarda deneyimledik ve gördük.

Bu toplantılara giderken kitlelere siyaset taşımının nasıl mümkün olabileceğini akılda tutarak hareket ettik. Kitlelerin sokağa çıkmadığı dönemde kahvehane toplantılarıyla ve ev ziyaretleriyle siyaset taşımının önemini vurguladık, zayıflayan Erdoğan’ın referandumu sürüklendiğini öne çıkararak, şimdiden “idama da başkanlığada hayır” kampanyası yürütmek gerektiği tespitiyile hareket ettik. Toplantılarda bu çalışmalarla önerdik.

Toplantılarda bir bildiri kaleme alınp, dağıtılması ve bildiride her hafta yapılacak olan toplantılara katılım çağrısı yapılması kararı alındı. Bildirinin yazılması, çoğaltılması ve dağıtılması konusunda sorumluluk aldık. Bu çalışmalarda SODAP ve ESP’den arkadaşlarla birlikte hareket ettik.

Aynı zamanda bu toplantılarda kahvehane ve köy derneklerine ziyaretlerde bulunup sohbetler yapmaya karar verdik. Köy dernekleri ziyaretlerini organize etme sorumluluğunu aldık.

Mahallede planladığımız siyasi faaliyetlerin yapılmasını yapmak üzere, bu toplantılara çevremizdeki kişileri katmayı, aynı zamanda kalabalık katılmayı önmüzte koyduk.

- 1 Mayıs Mahallesi’nden Komünistler**

Halk toplantısı

1 Mayıs Mahallesi’nde her hafta perşembe günleri düzenlenen HDK toplantılarına biz de Mayısta Yaşam’dan komünistler olarak katılmaktayız. Bu HDK toplantılarının amacı mahallelerdeki HDK aygıtı oluşturmaktır. Geçtiğimiz günlerde HDK 1. Bölge toplantısına hazırlanmak amacı ile mahallelerde halk toplantıları gerçekleştirildi. Bu halk toplantısına HDK yürütme kurulundan Nuran Yılmaz ve HDK genel meclis üyesi Ahmet Ayna katıldı.

Toplantıda mahalledeki siyasetler ve birkaç HDP’li kadın bulunmaktaydı, sayı olarak ise yaklaşık 50 kişiydi. Halk toplantısı ilk olarak siyasi durum değerlendirilmesi yapılarak başladı. Konuşmaya genel meclis üyesi Ahmet Ayna başladı ve konuşması şu şekildedeydi:

“Gerek 7 Haziran seçimleri gerekse 1 Kasım seçimleri olsun HDP’ye yönelik ağır bir saldırı olmuştur. Bu süreci HDK da yönetememiştir. Mecvut 15 Temmuz darbesinden sonrada tek adam diktatörlüğü uygulanmaya başlanmıştır. Ülkeyi şuan OHAL gibi kanunlarla yürütmeye çalışmaktadırlar. Türkiye’de iktidar veya devlet mekanizması bulunmamaktadır. Ülke yeni sürece gebeedir. Bunun temel öznesi olarak HDK görülmelidir ve bunun sonucu olarak da bu çalışmayı yürütmek zorundadır.”

Ardından KÖZ adına söz alan arkadaşımız ise orada şunlar vurguladı:

Var olan sürecin yükümlülüğü bizdedir. OHAL koşullarında seçime gidilmemesi bunun bir göstergesidir. HDP’nin gücü bellidir ve bariz olan Erdoğan’ın zayıfladığıdır. Bu koşullarda da bu toplantıyı yapmak en elzem olanıdır, bunun yapılması ve örgütlenmesi gerekir. Bu genel olarak var olan moral bozukluğunu giderecektir. Bu yüzden de bu toplantıları gündemimize almalyız.

Bu konuşmanın sonrasında ise HDK yürütme kurulundan Nuran Yılmaz şunlar söyledi:

Evet KÖz den arkadaşın vurgulanmış olduğu Erdoğan’ın zayıfladığı tespiti doğrudur. Erdoğan zayıflamaktadır çünkü bu güç gösterileri ancak gücüzlülüğün göstergesidir. Mecvut süreç HDK ve tüm yapıları güçlendirilceği bir süreçtir. Siyasal gündemimiz bu mücadeleyi bünyütmek olmalıdır ve aynı zamanda HDK’nın nasıl toplumsal aygıtın kurulacağıdır. İçinde bulunduğumuz süreçte HDP’yi destekleme-nek gibi bir izlenim oluşmuştur. Bu süreç Kobane ile başlamıştır. Bundan sonra içe dönük saldırılar başlamıştır. Bizim en büyük yanılgımız ise 1 Kasım’ı kabul etmemk, o konuda iken mücadele edilmesi gerekidir. Parlementer yollar denendi ve bu da çok büyük bir hataydı. Mücadele ancak tek çatı altında yürütülürse başanlır olabilir. HDP ve HDK kendi arasin-

- 1 Mayıs Mahallesi’nden Komünistler**

“Ekim Devrimi ve İktidar” paneli

Her yıl düzenlediğimiz Ekim Devrimi panellerine hazırlık olarak 1 Mayıs Mahallesi’nde ESP ile birlikte “Ekim Devrimi ve İktidar” konulu panel düzenledik. Koçgiri-liler Derneği’nde gerçekleşen panelde ESP adına Sedat Şenoğlu, KÖZ adına Gürkan Çınar konuşmacıoldu.

20’den fazla kişinin katıldığı panele Ekim Devrimi’ni anlatan Buhar Makinası filmini izleyerek başladık. Filmden sonra devrim mücadelesinde yaptıklarımız için saygı duruşunda bulunduk.

İlk sözü Sedat Şenoğlu aldı. Sedat Şenoğlu izlenen filmin Ekim Devrimi hakkında söylenecek söz bırakmadığını söyleyerek sözlerine başladı. Devrimlerin güncel olduğunu bugün bize lazım olanın ise hayatın her alanına siyaset taşıyıp bu siyasi faaliyeti örgütleyecek parti olduğunu söyledi. Biz bunu başardığımızda Ekim Devrimi gibi bir devrim yaratacağız, dedi. Ekim Devrimi o günün koşulları ve tarihselliği ile yaşanmıştır, bugün ise Rojava’da devrim gerçekleşmektedir ve günümüzün devrimi Rojava’dır,dedi. Koşulların değiştiğini, bugün de aynı devrimi beklemenin yanlış olduğunu söyledi.

Sonrasında sözü KÖZ adına konuşan yoldaş aldı ve şunları ifade etti: “Ekim Devrimi bizim için bir tarih olmaktan öte politik bir gerçektir ve hala güncelliğini korumaktadır. Biz 20 yüzyılın kapanmadığını söylüyoruz. Devrimler gerçekleşir lakin bu devrimler gerçekleşirken devrime yön verecek önder bir parti var mıdır? Ekim Devrimi’nde bu parti vardı. Bolşevikler önderlik ederek bir devrimin gerçekleşmesini sağladılar. Bugün dünyada ve bu topraklarda böyle bir parti yok.

Bugün herkes Sovyetler nasıl yıkıldı diye sorup duruyor.Esasönemli olan ise bu devrimi gerçekleştiren partinin nasıl tasfiye olduğusorusudur. Bugün kimse bu soruyu sormuyor. Biz asıl bu sorunun cevabınına gerektigini düşünüyörüz. Bu soru sorulmadan ve cevaplandırılmadan Ekim Devrimi gibi bir devrim yapmak mümkün değildir.

Nasıl bir devrim istiyoruz sorusu ise başka bir sorudur. Küba’da da bir devrim gerçekleşti, Çin’de de.Ama biz Ekim Devrimi’ni referans alıyoruz. İşçilerin emekçilerin dolaysız bir şekilde iktidarda olduğu bir

HDP Ataşehir İlçe Kongresi’nde okunmayan “uzun” mesajımız

HDP Ataşehir ilçe örgütünün düzenlemiş olduğu 2. olağanüstü kongreye biz de KÖZ olarak katıldık. HDP milletvekillerinin ve sözcülerinin konuşmalarıyla gerçekleşen bu kongre, genel iç işleyişini ve tüzüğünün açıklanması gibi faaliyetlerden oluşmaktaydı. Yeni ilçe yönetiminde seçildiği kongre kimi üyelerin kongreye ve sürece dair yaptıkları konuşmalarıyla bitirdi. Biz de KÖZ olarak kürsüye bir mesaj yolladık fakat çok uzun olduğu gerekçesiyle bir kısmı okunmadı. Bildirimiz şu şekildedeydi;

“HDP Ataşehir ilçe örgütününün 2. Olağan Kongresini biz de KÖZ olarak coşkuy-la selamlıyoruz.

AKP ve Erdoğan iktidarının saldırılarının en üst safhalarında yaşadığı bu dönemde böyle bir kongrenin örgütlenmesini anlamı buluyoruz. Başkanlık rejiminin referandumla geçirmeye çalışan Erdoğan kendisine engel olacak tüm kesimleri etkisiz hale getirmeye çalışmaktadır. Kürdistan’a yönelik saldırıları da belediyelere kayıym atamaları da, HDP’li eş başkanları ve vekilleri tutuklanması da, gazete ve televizyonları kapatması da, yüzlerce demokratik kurumu ve derneği de kapatması da referandumda başkanlığı ve idama geçirmek istemesindenidir.

Başkanlığa da, idama da geçit vermek istemeyenlerin HDP’ye ve kapatılan kurumlara sahip çıkması gerekir. Bugünün

devrim ve devletten söz ediyoruz. Kendi iktidar organlarının yarattığını görüyoruz bu devrimde. Rusya’da Sovyetler vardı, Rojava’da Kantonlar, Gezi’de forumlar... Nasıl bir devrim istediğimize bağlı olarak nasıl bir devrim stratejisi benimsememiz gerektiği değişir. İlkesel olarak ise Komünist Enternasyonal ile ilk dört kongresindeki çizgii hedefliyoruz.”

Sonrasında soru cevap kısmına geçildi. Şöyle sorular soruldu:

-ESP devrimci bir parti olduğunu düşünüyor mu?

-KÖZ koşullar değişmedi diyor aynı koşullar devam mı ediyor?O dönemdeki işçi sınıfı ile şimdiki işçi sınıfı arasında fark var mı?

- Türkiye’de devrimin güncelliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

-ESP koşullar değişti diyor. Asında Kautsky, Bernstein da1900’lü yıllarda koşullar değiştiğini, Marx’ın söylediklerinin geçerliliğini kaybettiğini söylüyordu. Siz de aynı duruma düşünüyor musunuz?

İkinci turda ise ilk sözü Sedat Şenoğlu aldı ve şunlar ifade etti: “Koşullar değişmiştir.Yüz yıldan bahsediyoruz. Ekim Devrimi’ne bakıp aynı devrimi ve stratejiyi burada uygulanz demek yanlış olur. Toplum değişti, işçi sınıfının koşulları değişti. Örneğin sosyal medya var artık. Bugün yüzyümlütü dönmemiz gereken yer Rojava’dır. Bu yüzyılın devrim mücadelesi Rojava’dır. Evet parti var fakat örgütsel olarak yeterli değildir. Örgütsel olarak güçlenmeyi hedeflemektedir. İlkelere ile hareket etmek ayıştır devrim birleştirir. Doktriner olmamak gerekir.”

Gürkan Çınar ise şunları söyledi:“Evet bu yüzyıl daha kapanmamıştır. Ulusal sorunlar bitmemiştir. Filistin ve Kürdistan sorunu 100 yıldır devam ediyor. 20. yüzyılın kapanması için bu sorunların da çözümlüş olması gerekidir.

Türkiye’de bir rejim krizi var. Bu rejim krizi Erdoğan’ın akabetine düğümlenmiş durumdadır. Bu süreçte yapılması gereken Erdoğan’a karşı mücadeleyi yükseltmektir. Biz de partiyi Erdoğan’a karşı mücadeleyi yükseltenlerle kuraacağız diyoruz.”

- 1 Mayıs Mahallesi’nden Komünistler**

en acil görevi de “Seni başkan yaptırma-dık ve yine seni başkan yaptıracağız” diyenlerin Erdoğan ve AKP karşıtı tüm kesimlerle ortak bir cepbede buluşmasıdır.

Biz KÖZ’ün arkasında duran komünistler olarak Erdoğan ve AKP’ye karşı tüm güçleri bir araya getirmeye ve yaklaşan referandumda”Başkanlığa da İdama da Geçit VermeyeGeçiz” diyen bir kampanya ve mücadele battım bugünden örmeye davet ediyoruz. Bu mücadeleden üzerimize düşen sorumluluklarımızı da azami düzeyde yapma gayreti içerisinde olacağız.

Tekraradan kongrenizi coşkuyla selamlıyor ve saldırılara karşı her zaman olduğunuz gibi bundan sonra da omuz omuza duracağımızı söylüyoruz.

Ezilenler Vuracak O Saray Yıkılacak”

Bizler olabildiğimiz her yerde bunlan dile getireceğiz çünkü biliyoruz ki Erdoğan ve AKP hükümetini diye getirmeden, onlara karşı bir cephe örmeden bu mücadelemizi sürdüremeyiz.

Mücadeleyi Yükselt

Referandumda Başkanlığı Ez Geç!

- 1 Mayıs Mahallesi’nden Komünistler**

Tuzla’dan haberler

Zehra Epli için basın açıklaması

Gazete dağıtımı yaparken tesadüfen HDP’nin Gebze Cezaevi’nde bedenini ateşe veren Zehra Epli için basın açıklaması yapacağını öğrendik. Basın açıklamasını son anda öğrendiğimiz için duyurusunu yapamadık. HDP’nin, siyasetlerin ve kimsenin haberinin olmadığını öğrendik. Basın açıklaması için alana gittiğimizde 20-30 kişi vardı. Basın açıklamasında Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ’ın mesajları okundu. “HDP Halktır Halk Burada; Kurtuluş Yık Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz; Faşizme Karşı Omuz Omuz; Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek; Direne Direne Kazanacağız” sloganları atıldı. Eyleme sol adına hazırlık yapılamamış ancak devlet epeyce hazırlık yapmış ve yaklaşık 300 polisle gelmişti.

Rejimin krizi büyürken, AKP geriledikçe, her geçen gün daha da saldırganlaşıyor. Saldırdığı her kesimi kendine düşman yapıyor. Bir hafta önce yapılan eylem kitlelerin korkmadığını, birliklik durmaya ihtiyacı olduğunu göstermişti. Demek ki kabahat başka yerde demeliyiz. Demek ki ezilenler açısından değil siyasi özneler açısından bir dizi eksiklik var. Bir yığın fırsatı kendi bağrında taşıyan dönemlerden geçiyoruz. Bugün birlikleş eylemlerin önemi artarken birlikleş eylemliliklerin önünün açılması gerekirken tesadüfi şekillerde öğrendiğimiz bu eylemlerde de birliklik mücadelelerinin önemini anlatıyoruz. Bizim tesadüfen öğrendiğimiz eylemi başka bir siyaset öğrenememiş ya da ezilenler duymamış olunca bir fırsatı daha kaçırmış oluyoruz.

Köz’ün arkasında duran komünistler sık sık bu şiarı dile getiriyoruz.

AKP’ye Karşı Birleş Örgütlen Mücadele Ett!

- Tuzla’dan Komünistler**

Erdal Eroğlu mezarı başında anıldı

Yirmi üç yıl önce Dersim’de şehit olan TDKP üyesi Erdal Eroğlu Tuzla Aydınlı’daki mezarı başında anıldı. 23 yıldır ailesi tarafından mezar başında anılıyor. Yaklaşık 8 yıldır geniş katılımla yapıyor anımlar. Bu yıl yapılan anmaya ailesi ve ESP, EMEP, HDP, KÖZ, Limer-İş Sendikası, Demokratik Alevi Derneği ve Mayısta Yaşam Kooperatifi katıldı. Yaklaşık 40 kişi katıldı. KÖZ’ün arkasında duranlar olarak anmaya bir gün öncesinden etrafımızda kim varsa çağırarak 12 kişi katıldı.

Anmanın açılış konuşmasını kardeşi saygı duruşunun ardından yaptı. “Bu zorlu süreçte rağmen bizleri yine yalnız bırakmayan dostlarımız Eroğlu ailesi olarak sonsuz teşekkür ediyoruz. Süreci neyi getirirse getirsin devrimci yaşamının bu ruhu büyüttüğünü görüyoruz. Erdal’ın şehit düşmesinin 23. yılındayız. Bakıldığında sayımız her geçen yıl daha da artıyor. Belli dönemler oldu buraya az kişi de katıldı ama her yıl yapıldı anma. Bugün katılım arttı, kurumlar sahiplendi. Bizler de ailesi olarak bunu gördüğümüzde daha güçlü, daha onurlu hissedyoruz. Dayanışmanın da büyüyeceğini görüyoruz. Erdal’ın annesi yurt dışında olduğundan iki defa buraya değil ve sizlere selamları var.”

HDP Tuzla adına Ekrem Servî, “Ben de Eroğlu’nu yakından tanıyanlardan biriyim. Erdal gerçekten devrime inanan, sosyalizmin kurulmasını bu ülkede işçilerin kurtuluşu yolundan geçtiğine inanan ve bu uğurda mücadelesinde azimli olan biriydi. Erdal’ın bütün benliğinde azmini ve mücadelesini görmek mümkündür. Mücadelesini fakatsız, olası savunuyordu.”

Limer’İş adına Hakkı Demiral ise “Erdal yoldaşlarımızda bugünkü süreçte emiminik ki bize bugün nasıl mücadele etmemiz gerektiğini anlattı. Faşizmin yükseldiği bir dönemde referandum sürecinden geçiyoruz. Tüm halkı, işçi sınıfını, Kürtleri, Alevileri ve tüm ezilenleri bir araya getirir, “Hayır” cephesini örter ve diktatörlüğe karşı ayağa kalkışı örgütlerdi. Biz de bugün bunu başarsak yoldaşlarımızın mücadelesini daha da yükselteceğiz. Biz de onun bayrağını taşıyacağız.” diye konuştu.

Emek Partisi adına Ali Doğan, “Erdal yoldaşın ve onun mücadelesi öntünde saygıyla eğiliyorum. 23 yıl önce toprağa düşen bir tohumdu Erdal, o günün koşulları bugünden çok daha ağırdı. Bu dönem de hava kurşun gibi ağır, gün geçmiyor ki faşizm bizim karşımızda, bizim seçimlislerimiz, bizim mücadelemize gen vurmamış. Erdal yoldaş ve onun dava arkadaşları hiçbir zaman geride durmadılar. Koşullar ne olursa olsun, nerede olursak oradım devrim ve sosyalizm mücadelesini örnek ve inşa etmek mutlak suretle nihai zafere ulaşırma sorumluluğunu bize yüklediler. Geçen 23 yılda Türkiye coğrafyasında çok şey değişti ama değişmeyen şey sermayenin azgın bir şekilde saldırıyor olmasdır. Onun karşısında duran bizler de her geçen gün mücadeleyi büyütmelele mükellefiz. Zorlu bir süreç duruyor önmütizde, bu süreçte faşizme karşı birlikleş bir cepheyi öreerek “Hayır” cephesini güçlendirerek Erdal’ın mücadelede bayrağını yükseltelim diyoruz.” diye konuştu.

KÖZ’ün arkasında duran komünistler olarak biz de söz aldık. “Tarihte sömürücü sınıflar ortaya çıktığından beri türlü kıyımlarla, türlü katliamlarla kendi asalak sömürücü mekanizmasını devam ettirmeye çalışlar. Ama biliyoruz ki tarihte onlara karşı özgürlük ve devrim mücadelesi verenler yok olmadı ve de olmayacaktır. Erdal Eroğlu tıpkı kendisiyle aynı gelenekten gelen TDKP militanı Erdal Eren gibi özgürlük mücadelesinde çok genç yaşta yaşamını yitirdi. Biz biliyoruz ki tarih boyunca sömürücü sınıflar ortadan kalkmadıkça onlara karşı mücadele edenler de yok olmayacak ve ezilen uluslarla birlikte tüm ezilen yığınlar mücadele etmedikçe bu mücadele başarıya ulaşmayacaktır. Erdalları bugün anyoruz, ammaya devam da edeceğiz. Onları anmanın asıl yolu bu mücadeleyi büyütmekten geçir. AKP iktidar kendisinin devamcısı olduğu Osmanlı iktidar gibi katliamlama devam etti. Cizre’de, Sur’da, Nusaybin’de, Silvan’da kendisinin yetmediği ölçüde başka güçlerle birlikte katliamlama devam etti. Biz bunlara dur demenin yolu birlikte mücadele etmektken geçiyor. Bu referandumda da elbette onlara “Hayır” diyeceğiz. Birlikle mücadele edeceğiz. Ama Erdal’ın mücadelesi özgürlük gerçekleşene kadar devam edecek. Hepimizde kolay gelsin.” diyen bir konuşma yaptık.

Anma şiir dinletisi ile son buldu.

- Tuzla’dan Komünistler**

Güç Birliği Koordinasyonu toplantıları

Tuzla’da ortak çalışma sağlayabilmek için haber verilen bütün toplantılara katılmaya çalışıyoruz. Genel olarak toplantıların içerikleri ve yapılan tartışmaları haberleştirerek yazma gereği görülmüyor. Ancak HDP’nin almış olduğu tutum üzerine yapılan son toplantıları aktarma ihtiyacı duyuyoruz.

2 Kasım Çarşamba günü EMEP bir toplantı talep etti. Toplantı HDP vekillerinin gözetlaine alınmasından hemen önce oldu. Toplantının gündemi OHAL süreci, gazete ve televizyonlara yapılan saldırılara karşı bir halk toplantısı önerisiydi. Bu toplantıya HDP, Deri-Teks, EMEP, ÜİD-DER ve KÖz olarak biz katıldık. OHAL saldırıları artarken böyle bir öneriyi doğru bulduğumuzu söyledik. Toplantıda CHP’nin de katılımı ve çağrılması yönünde bir tavır benimsendi, biz ise asıl saldırının HDP’ye olacağını ve halk toplantısına HDP vekillerini çağırarak gerektiğini belirttik. HDP temsilcisi ise şu aralar çok yoğun olduklarını, ancak böyle bir halk toplantısı olursa katılım sağlayabileceklarini söyledi. Vekil katılımı Kürtlerin katılımına büyük oranda etkilere dedi. Deri-Teks 20 Kasım’da genel kurulları olduğunu ve çalışmalarına katılmayacağını, ancak halk toplantısına olursa katılabileceklerini belirtti. EMEP ise halk toplantısında daha çok gazete temsilcileri olmasını istediklerini belirtti. Büyük oranda tiraz gelmediği için bizde birlikte örgütlemenin sorumluluğunu alrız dedik. Yer ve tarih problemi çözülmek üzere önce yer araması yapılp tekrar buluşulacaktı. Deri-Teks yoğunluktan dolayı yerini veremeyeceğini bildirince başka yer arama gündemi ile toplantı bitirildi. Daha sonra halk toplantısını 24 Kasım’da yapma kararı alındı.

Yer aramaları devam ederken HDP Güç Birliğinin acil toplanmasını önerdi ve 16 Kasım Çarşamba bir toplantı çağrısında bulundu. Toplantıya HDP, EMEP, Deri-Teks, Limer-İş ve KÖz katıldı. Toplantının ilk gündeminde HDP söz alarak 20 Kasım’da yapılacak mitinge herkesin katılımı ve buradaki bütün bileşenlerin çağrı yapması gerektiğinisöyleydi. İkinci olarak saldırılar artarken HDP ve HDK olarak bir halk toplantısı yapacaklarını duyurdu. Sonrasında

EMEP söz aldı ve bir halk toplantısı çağrılarının olduğunu belirtti. HDP ise bu halk toplantısını iki nedenden ötürü reddettiklerini belirtti. En önemlisinin çok yoğun olmaları ve kendi yapacakları halk toplantısına ve çalışmalarına yoğunlaşmaları olduğunu söyledi.İkinci nedenin ise halk toplantısını EMEP’in siyasetler üstü diye tarif etmesi olduğunu ve bunu kendilerinin anlamadığını bu nedenle de bu halk toplantısını örgütlemeyeceklerini söyledi. KÖz olarak biz söz alarak şunları söyledik: “Saldırıları arttığını tespit ediyoruz ama bir halk toplantısını bile birlikte örgütleyemiyoruz. Bunun nedeni merak ediyoruz. Her yerde HDP’nin de HDK’nın da en geniş bileşenle halk toplantısı yapmak yönünde bir çağrısı var. 20 Kasım’daki miting bile bunun bir göstergesi iken nasıl oluyor da bunu bu yerelde yapamıyoruz? Bugün sizin çağrıyla geldik ve hepimizde 20 Kasım’daki mitinge çağrıyı zaten yapıyoruz ve ortak yapamayacaksak HDP-HDK halk toplantısını başka biçimde de haberdar olabilirdik.Bizi neden toplantıız bunu da anlamadık.”

Bunun üzerine HDP temsilcisi bizim niyetimizi bildiklerini, bizim HDP’nin kitesine dayanmak ve HDP’nin kitesini çalmak istediğimizi, bu nedenle de bizimle bir halk toplantısı yapmayacaklarını söyledi. Ayrıca çok yoğun olduklarını ve bunun anlaşılması gerektiğini, esas bizim üstten bakan eleştirilerimiz olduğunu ve bunu anlamadıklarını söyleyerek bizi eleştirdi.

Sonrasında EMEP, böylesi saldırıların arttığı zamanlarda bir araya gelemeyeceksek ve ortak bir etkinlik yapamayacaksak ne zaman yarı yana geleceğiz, bende anlayamadım ve bu tavrınızı eleştiriyorum, dedi.

Deri-Teks Sendikası da olağanüstü zamanlardan geçiyoruz ve böyle etkinlikler örgütlemek gerekir dedi.

Sonrasında HDP’nin önerisi ile buradan bir karar alınmayacağı için toplantı 24 Kasım’a ertelendi ve toplantı sonlandırıldı.

- Tuzla’dan Komünistler**

Mor Dayanışma kahvaltısı

Mor Dayanışma Aydınlı’da Karer Derneği’nde kadın kahvaltısı yaptı. Biz de çalışma yürüttüğümüz kitle örgütünden 4 kadın katıldı.

“Mutfaklardan Fabrikalara Mor Dayanışmayla Yaşamı Yeniden Kurmaya” pankartının asıldığı kahvaltıda kadınlar buluştu. Kahvaltının ardından Mor Dayanışma nedir, ne yapmak istiyor, diye kısa bir konuşma yapıldı. Ardından yürütülen kadın kampanyası duyurusu yapıldı. “Kız kardeşimiz sesleniyoruz” başlığıyla kısa sloganlı konuşmalar yapıldı. Türkiye’yi dolacaklar bir tür da görüntülenmek üzere alınan mesajların ardından müzik dinletisi ile etkinlik son buldu.

Biz de yaşıamın tüm renklerini ve mücadelesini barındıran kadınlara “yaşamın yarı biz isek kavgaın yarınsı da biziz, kadın erkek el ele mücadeleye” şiarını seslendirdik.

- Tuzla’dan Komünistler**

Kadıköy’de hayır diyenler buluşuyor

Kadıköy’de “Hayır Diyenler Buluşuyor” isimli bir çalışma vardı. Biz de Tuzla’dan etrafımızdaki kişilere haber verdik. Birlikte katılım sağlamak gerekir, dedik ve 6 kişi gidebildik. Çok yoğun bir kalabalık vardı. KÖZ’ün arkasında duranlar başka mahallelerden de katılmışlardı. Salona hep beraber toplı girmevi sağlayamadık. Bir arkadaşımız KÖZ adına ismini vermişti. Bu konuda hazırlık yapamadık. Başka giden arkadaşların da konuşmasını sağlayabildirik. Burada eksik kalsak da olumlu bir HAYIR havası hakimdi.

Bizim her yerde dile getirdiğimiz gibi kitlelerin referandumda hareketli ve bu tarz buluşmalara hazır bir şekilde katılıyor ve her yerde birlikteliği güçlendirilebileceğimizi de biliyoruz bir buluşma oldu.

KÖZ adına konuşan yoldaşın konuşması ise şu şekildedeydi: “Hayır kampanyalarımız 7 Haziran seçimleri sonrası üzerimizdeki ölü toprağın kaldırın Gezi Ayaklanması’nın ve Kobane serhildanının olduğu günlerdeki gibi sokakları ve meydanları özgürleştirmeçimizi düşünüyorum. Bir “Hayır” kampanyası örgütliyoruz. Bir de “Evet” kampanyası örgütlenen hükümet ve iktidar var karşımızda. Öncelikli olarak iktidara karşı biz nasıl bir kampanya örgütleyeceğimizi tartışacağız bu iktidarı nasıl saldırdığına bakmamız gerekiyor. Bugün zayıflayan ve güç kaybetçie daha fazla saldırıyanlarışan bir Tayıyp Erdoğan ve onun avenesi olan bir hükümet duruyor karşımızda. Bu hükümet ne yapıyor, öncelikli olarak referandumdan “HAYIR” çıkmaması için HDP’li vekilleri ve belediye eş başkanlarını cezavene atıyor. Başka ne yapıyor? Gazetelerini ve radyolarını sesini ksmak için, Cumhuriyet gazetesine operasyon düzenliyor, başka ne yapıyor? Bizim sendikalarımız, derneklerimiz, siyasi örgütlerimizi kapatarak bizi iyice susturmaya çalışıyor. O halde Erdoğan’a karşı ve yarıtnak istediği düzene karşı onun saldırısı olduğu yerlere daha fazla sahip çıkmamız gerekmektedir. Son zamanlarda her yerde şöyle sözler sarf ediyoruz. Bu düzeni biat edenler değil, “Hayır” diyenler değiştircektir deniyor. Bu bir yanlışla doğru olsa da eksiktir. Bu düzeni ne biat edenler ne de hayır diyenler değiştirecek. Bu düzeni HAYIR demek için örgütlenen ve örgütleyenler düzlelecek. Referandumdan hayır da çıkabilir, evet de çıkabilir. Hayır da çıksa Gezi Ayaklanması’nın ardından da olduğu gibi ciddi örgütlenmelere yolu açtığı sürece, Evet de çıksa biz omu o koltuğunda rahat bırakmayacağız.”

- Tuzla’dan Komünistler**

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

«Amerika yıkılmadan ölmeyeceğim» diyen Fidel Castro, Trump Beyaz Saray’a yerleşmeden öldü

Fidel Castro'nun beklenen ölümü ile birlikte bütün dünyada gerek taraftarları gerekse de düşmanlarının bir kısmı ve sağlığında ona hasım olan veya şu ya da bu dozda eleştirel bir bakışla yaklaşan sosyalistler onu hayırla yad etme konusunda anlaşılar.

Kimileri onun Küba'daki Batista diktatörlüğüne karşı gerilla komutanı oluşuna vurgu yapan bir tutumu benimsedi. Kimileri onu ABD'nin yanı başında kuşatma ve ambargolarla rağmen direnişini öne çıkarmayı tercih etti. Bazıları Küba'nın eğitim sağlık vb. alanlardaki başarılarına dikkat çekti. Kuşkusuz Küba'nın bütün olumlu görünümlerine rağmen «demok-rasi eksiklerinden» söz etmekte ısrahlı emtencyenler yok değildi; hatta onun -son diktatörlerden biri- olduğunu belirtmeyi tercih edenler de vardı. Bir zamanlar ondan -sosyal emperyalizmin emrinde kılı kırkalanın başı- gibi nitelencelemler bahse-den arasında bili me onun sosyalizme devrime katkılarını hatırlatmaya yeltenenler çıktı.

Kuşkusuz Küba devriminin benimsediği gerilla stratejisi önceden olduğu gibi hala sa-vanın ve takip etme iddiasında olanlar da var onlar haklı olarak bir yoldaşlarını kaybetmenin acısı ve onuruyla andılar Castro'yu. Bir vakit aynı çizgede en hızlı gitme iddiasında olup, 21. Yüzyılda artık bu yolu takip etmenin koşulları olmadığını kamuoyu getirenler de Fidel'in yaşlı bedeninden arta kalan küllerin savunulmasıyla adeta bu çağın kapanmasını engel olan bir göl-geden kurtulmanın ferahlığını hissettiler. Tabii Castro'yu SSCB'ye rağmen bir gerilla hareketi-ne önderlik edip başarıya ulaştıran bir devrimci olarak değil, SSCB'nin banş içinde birlikte yaşa-ma çizgisine uyum sağlayan bir sosyalist olarak anmayı tercih edenler de vardı.

Castro, yakın zaman önce “Yakında 90 yaşın-da olacağım. Yakında ben de diğer önderler gibi gideceğim. Elbette hepimizin zamanı gelecek. Ancak Kübalı komünistlerin idealleri, inançları bu dünya için, insanlık için fayda sağlamaya devam edecek. Bu idealler için savaşmaya devam etmeliyiz.” diye konuşmuştu. 90. yaş gününü kutlayanlar için yazdığı mektubunda ise “Ge-zegenimizdeki en önemli şey barış korumak” demişti. Yani son günlerinde 1950'lerde izlediği çizgiden yürümeyi özlemedi. Bu çizgiden vazgeçmesi yaşlandığından değildi. Çok önce o yoldan çıkmıştı. Küba devriminin ikinci önemli komutanı Che Guevara ile yollarının ayrılması bundandı.

Fidel Castro'nun ölümü vesilesiyle Che'nin Fidel'e yazdığı veda mektubunu yayınlamayı bundan dolayı düşündük. Doğrusu bu veda mektubunun içeriği bir ayrılıktan ziyade bir bağlılık ilanını ifade etse de bu mektup iki yoldaşın yollarının ayrılmasında önemli bir yer tu-çacaktı.

Che bu mektubu yazarken ve bütün gübrev rütbe ve mevkillerinden olduğu gibi Küba va-tandaşlığından çıktığını da ilan ederken ‘başka ufulkar beni çağırıyor’ demişti. Küba devrimi-nin yaşaması ve başarıya ulaşması ve emperya-lizmin yenilgiye uğratılması için başka toprak-lardaki devrimlerin başasına ihtiyaç olduğunu idrak etmişti. 60’lı yıllardan itibaren dünya ca-pında yayılan, -iki, üç, daha fazla Vietnam’- şian da onun ağzından çıkmıştı ve bu perspektife işaret ediyordu. Bu bakış açısıyla Che Küba’da başlayan devrime hizmet etmek için başka toprak-lara kula girmeye niyetleniydi.

Aslında bu tutum yeni olmadığı gibi sade-ce Che Guevara’nın aklına gelen bir fikir de-ğildi. Daha önce Küba devrimci hükümetinin de onayı ve kararıyla Che 1963’te Cezayir’e gö-revli olarak gitmişti. Orada FLN lideri Bin Bel-la ile eşgüdüm halinde Batı Sahra bağımsızlık mücadelesinin temellerini atacakları. Hala Batı Sahra’nın bağımsızlığı için mücadeleyi sürdüren ve 1970’li yılların başında bu ismi alacak olan Polisario gerilla hareketi o zaman onun gayret ve katkılarıyla kurulmuştu. O zaman bu vesile-yle yüzü aşkın Batı Sahralı gerilla eğitim için Küba’ya gittiği gibi, yüzlerce Kübalı asker de zırlı araçlar ve donanımlarla oraya intikal et-miştı. Bu konvoy SSCB’nin başka ülkelere ver-rilemekce kaydıyla Küba’ya gönderildiği araç ve gereçlerden oluşuyordu ve Küba yönetimi bu kayıtlara rağmen kuzey Afrika’da ulusal kuruluş mücadelesine destek verme kararlığı ile bu inisiyatifi almıştı. Bu esasen Küba devri-minin emperyalizme karşı mücadele anlayışıyla uyumlu bir tutumdur.

Ne var ki o sıra SSCB’nin emperyalizm kar-şısında ikinci paylaşımlı savaş öncesinde başla-yıp boyutlanan gelişen -barış içinde birlikte yaşama- stratejisi hüküm sürmekteydi. Bu revizyonist/oportünist çizgi ise Kübalı devrimcile-rin ABD emperyalizmine karşı anti-emperyalist mücadeleleri bütyüştür yaygınlaştırma ve Küba devriminin sürekliliğini böylelikle sağlama ara-yışı ile SSCB ve müttefiklerinin tutumları uyum

içinde değildi. Hatta bu Küba devriminden son-ra ortaya çıkan bir durum değildi. Nitekim Küba devrimine önderlik eden hareket 1920’de ku-rulmuş olan ve Komünist Enternasyonal üyesi olduğu gibi tarihi boyunca SBKP çizgisine ve dolayısıyla ikinci paylaşımlı savaş sonrası hüküm süren -barış içinde birlikte yaşama- çizgisi-ne sadık kalan Küba Komünist Partisi’ne bağlı değildi.

Halen Küba’nın tek siyasal partisi olarak Küba’da iktidarda olan parti ise 1961 yılının Temmuz ayında Castro ve Guevara’nın bağlı oldukları 26 Temmuz Hareketi ile Halkçı Sosy-alist Parti adını almış olan eski komünist parti-si ve 13 Mart Devrimci Yöntemi adlı örgüt-ler birleşerek Birleşik Devrim Örgütü (ORİ)’nü oluşturduılar. Mart 1962’de ise bu oluşum Küba Sosyalist Devriminin Birleşik Partisi (PURSC) adını aldı. 3 Ekim 1965’teki kongresinde bu parti Küba Komünist Partisi adını alacaktı. Bu kongre de Che’nin katıldığı son kongredir ve Castro ile yollarının ayrılması -veda mektubu- ile değil, Che’nin gizli kalmasını tercih ettiği bu mektubun kongrede Castro tarafından okunup

bütün dünyanın malumu haline gelmesi üze-re oluşmuştur. Zira Che, ne zaman Küba’da ne zaman başka yerde ve tam olarak nerede oldu-ğu bilinmeksizin uluslararası hareket etmeyi tasarlamaktaydı. Bu mektubun açık edilmesinin arında ise daha nahış bir gerekçe vardı.

Che gerek Tanzanya’ya gidişinde gerekse de daha sonra Cezayir seferinde SSCB’nin ulusal kurtuluş hareketleri karşısında pek olumlu bir katkı sunmadığını fark etmişti. Bunun kuşku-su-z en çarpıcı örneği Cezayir ulusal kurtuluş hareketi sırasında görülmüştü. Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN) ne SSCB ne de başta Fransa’daki olmak üzere onun çizgisinde olan komünist partileri tarafından desteklenmişti. FLN’yi açkça destekleyenlerin başında Tümü’nün Komünistler Birliği ve onun hükümetiyle kimi troçkist örgütler olmuştu. O sırada SSCB ile Çin arasında anlaşmazlıklar baş göstermiş olsa da bu Tito itlisakı nedeniyle ÇKP ve AEP de o za-man devrede değildi. Che 1965 yılında Ceza-yir’deki Afrika-Asya İktisadi Dayanışma Semi-nerleri organizasyonuna katılmak için gittiğinin 24 Şubat günü bu çerçevede çok yankı yaratan bir konuşma yaptı. Bu ünlü konuşmasında Che, doğrudan doğruya adını anmadan SSCB politi-kalarını hedef alan sert sözler sarf etti: -Sosyalist devletlerin sömürücü batı ülkeleriyle üstü ör-tülü işbirliğine son vermek gibi bir ahlakı yü-kümlülükleri vardır,- diyecek ve -açıkça barış içinde birlikte yaşama- çizgisini eleştiri konu-su edecekti. Kuşkusuz bu konuşma bir tarafta, özellikle Güney Amerika’daki muhtelif akımlar arasında konuşuyla karşılanırken, SSCB ve Var-şova Paktı ülkelerinde büyük hoşnutsuzluk yarattı. Bu hoşnutsuzluk dalğası daha Guevara Küba’ya dönmenden Havana’ya ulaşmıştı. Küba Komünist Partisi isminin benimsenmeceği kon-veye katıldığında Fidel’in kendisine verdiği veda mektubunu SSCB’ne açtığını görünce öfkle-lendi. Zira bu tutum SSCB’nin baskıları üzerine Castro’nun -Guevara’nın partimizde ve Küba’ya doğrudan bir ilişkisi yoktur,- anlamına gelen bir diplomatik manevrasydı. Oysa 1962’deki ünlü

-füze krizi- sonrasında Castro da Guevara da Kossyigne/Kruşçev ekibinin geri adım atması karşısında eleştirel bir tutum almışlardı.1

Bu dönüm noktası aynı zamanda Che’nin Küba’dan sahiden ayrılmasına varacak olan sürecin başlangıcı oldu. Kongreden kısa bir süre sonra Che tekrar Kongo’ya gitti ve dönü-şünde kısa bir süre Küba’da gizli olarak kal-dıktan sonra hayatının sona ereceği Bolıvy’a da ELN (Ulusal Kurtuluş Ordusu) saflarında savaş-mak üzere yola çıkacaktı. Oradaki yaşamı bir yıl sürmedi. ABD emperyalizmi ve bölgenin tüm gerici rejimlerinin desteklediği Barrientos diktatörlüğü karşısında Küba dahil uluslara-rası hareketin desteğinden mahrum olan ELN saflarında Che son yolculuğuna çıktı. Bu tecrit durumu ELN’nin sonraki evrimine de yön ve-recekti. ELN 1973 yılında Şili’deki SSCB karşıtı yan-troçkist MİR (Devrimci Sol Hareket), Dör-düncü Enternasyonal Arjantin seksiyonu olan PRT’nin (Devrimci İşçi Partisi) silahlı kolu olan ERP (Devrimci Halk Ordusu) ve Uruguay’daki Tupamaros hareketi ile birlikte JCR (Devrimci Koordinasyon Birliği)’ni oluşturacaktı.

Beri yanda ise Castro önderliğindeki Küba Komünist Partisi ise yoğun ABD ambargosuna karşı direnmesin-de belirleyici bir katkısı olan SSCB ile uyumlu bir çizgide karar kılacaktı. Hatta SSCB ile ÇKP arasındaki çatışmanın yükseldiği kosalarda Kübalı militanlar SSCB taraftan gerilla hareketleri saflarında bazen ÇKP’nin desteklediği başka gerilla hareketlerine karşı da savaşarak yer alacaktı. Ünlü duvarının yıkılmasını takiben SSCB’nin de resmen tarhiye ka-rışmasıyla birlikte bir başına kalan Küba ve Castro bundan sonra ayakta kalabilmek için bir zamanlar karşı çıktıkları -barış içinde birlikte yaşama-bayramı devralarak ayakta kalmanın yolunu arayacaktır. Bu bağlamda SSCB’den kalan boşluğu yer yer Chavez’in Vene-züella’sı doldururken -Ame-rika yıkılmadan ölmeyeceğim- deyişiyile hatırlanan Fidel göz-lerini yummadan önce Papa’yi ve ardından Obama’yı Küba’da misafir edecekti. Tarihin ironi-si; sol liberallerin ve Demokrat Parti’nin -ABD’yi yıkıma götü-receğini- söyledikleri Trump’ın Beyaz Saray’a yerleştiğini gö-re-

meden dünyaya veda etti. Trump ile ABD’nin yıkılmayacağı besbelli. Ama Fidel’in açtığı yoldan ve ona vekâleten Küba’nın yönetimini eline alan kardeşi Raul’un nezaretinde Obama zamanında döşenen yol her şeyden önce bir iş adamı olan Trump’ın kullanacağından şüphe etmemek gerekir.

Hiç kuşkusuz Fidel Castro’nun ardından Kü-ba’nın emperyalist dünya ekonomisi ile bütün-leşme yolundaki mesafeleri hızla kat edeceğini tahmin etmek abartılı olmaz. Elbette bu yönelişi Fidel’in ölümlüyle ilişkilendirenler de eksik ol-mayacaktır. Kimileri de Fidel ile Che’nin yolla-rını ayırmasından beri Küba’nın bu sona yazgı-lı olduğunu söyleyip Küba devriminin yolunu sürdürmek için Çin’in izinden gitmek gerekti-ğini söylemeye devam edecekler.

Önce ABD’nin yanı başında Amerikancı Batista diktatörlüğünü alaşağı eden Küba devri-minin sonrasında da Che Guevara’nın açtığı yoldan emperyalizme karşı mücadele etme id-diasıyla Güney Amerika’da olduğu gibi dünya-nın her köşesinde irili ufaklı pek çok hareket kuruldu. Che’nin -iki, üç, daha fazla Vietnam- şianında da pekiştirildiği önemli bir uluslararası desteğin de katkısıyla Vietnam kurtuluş hare-

1 1962 yılında Amerikan casus uçakları Küba’da SSCB tarafından yerleştirilmiş olan nükleer başlıklı füze ve füze rampa-larını tespit ettiğinde patlak veren bu kriz ABD ve SSCB’yi bir nükleer savaş eşişine kadar götürmüştü. Bu yıl Nobel ödülü atan Bob Dylan’ın ünlü pasifist şarkısı «A Hard Rain is going to fall (Berbat bir yağmur yağacak)» bu kriz sırasında söylenmişti. Sonuçta o zamanki Papa’nın arabuluculuk yapmasıyla (O sıra Beyaz Saray’ın tek Kaliteli mukimi Kennedy başkanıydı. SSCB füzeleri geri çekmeyi kabul etti. Karşılık olarak da ABD İtalya ve Türkiye’deki nükleer başlıklı füzelerini geri çekecekti.

keti de Kore’nin kaderine de razı olmadan Viet-nam’ın topyekün bağımsızlığını elde etti.

Çin’de halk savaşının ÇKP önderliğinde za-fere ulaşmasını takiben Küba’daki gerilla hare-ketinin başanya ulaşması dünyanın her yerinde 20. Yüzyılda emperyalizme karşı mücadelenin ve devrimin yolunun değişik versiyonlarıyla gerilla yahut halk savaş stratejileriyle yürüne-ceği fikri birkaç kuşak devrimci hareketler için adeta tartışmasız bir doğru olarak kabul edildi. Bu yol adeta reformizme biricik alternatif ola-rak kabul edildi. Yahut kimileri Castro’ya karşı Guevara’nın yolunun Bolşevizm’in gösterdiği yoldan daha muteber olduğunu kanaat getirdi. Gerillaçlıkla parlamentarizmi kuskacına alınan dünya sol hareketinin dağırgıcından bolşev-iklerin ayaklanma stratejisi kazanarak çıkarıl-dı. Dolayısıyla aynı akımlar durum ve şartlara göre madalyonun her yüzünden öteki yüzüne doğru kolaylıkla geçer hale geldi. Ama bu gi-diş gelişer sırasında bolşeviklerin snanmış ve Komünist Enternasyonal kuruluş belgelerinde kayda geçmiş ayaklanma stratejisiyle uğran-madı. Yaşadığımız topraklarda da Mahir Çayan, emperyalizmin muhtelif bunalm dönmelerine göre askeri devrim stratejilerinden hangisinin seçileceğini teorize ederek -politikleşmiş askeri devrim strateji-’ni topraklardaki devrimcilerin ufkunu büyük ölçüde belirledi. Halen dünyanın en büyük ve en uzun ömürlü gerilla hareketi-ni temsil eden PKK de bu belirleyenler içinden Kürdistan’ın nesnel dinamiklerini büyük kat-kısıyla en yüksek seviyelere ulaşan hareketti. Bütün askeri devrim stratejisini benimseyen akımlar gibi -Her savaşın bir barışı vardır,- fikri-rinin peşinden gitmekte-dir. Oysa barışi olmasın savaş proletaryanın burjuvaziyе karşı sınıf savaşındı ve bu savastan galip çıkmanın yolunu herhangi bir gerilla hareketi değil, Komünist Enternasyonal’ın kuruluşuna da sağlayan Bol-şevik hareket göstermiştir.

Castro ölmeden önce Guevara’nın açtığı yoldan yürütüyo tarihini en uzun ömürlü gerilla hareketi olarak kayda geçen ve adı bile sıyası hedefini yahut dayandığı sosyal güçleri değil, benimsediği stratejiyi hatırlatan Kolombiya’daki FARC (Kolombiya Devrimci Silahlı Kuvvetleri) tarihile ters orantılı bir teslimiyete sürecinin ardından ağır bir teslimiyeti anlaşmasına imza atarak kendini taşıyıcı etti ve bu bonkörülüğünü karşılığında Nobel ödülüne bile layık görülmec-

ti. Bolşeviklerin devrim stratejisinin yerine -silahlı mücadele- genellemesi altında (sanki Bol-şevik ayaklanma stratejisi pasifist bir strateji imiş gibi) bu tarihsel kazanımı üsti örtüldü. Bir başka sonuç olarak da bu askeri devrim stra-tejilerinin benimsenmesiyle uluslararası planda bütün devrimci hareketlerin halihazırda kurulu bir düzeni olan ordusu ve silah sanayii bulunan belirli -sosyalist devletlere- bağımlı hale gelme-sinin yolu döşendi. Küba örneğiyle değişe de (başarısız Domuzlar Körfezi çıkartması bir yana bırakılırsa) Kore ve Vietnam örnekleriyle birli-kte emperyalist devletlerin destekleyip donatığı karşı devrim ordularıyla -sosyalist- yahut -leri-ci- kabul edilen devletlerin destekleyip donat-ığı ordular arasındaki savaşların devrim olarak kabul edilmesinin yolu açıldı. Bu da uluslara-rası savaş planda -iki kutuplu- denen dünyanın güç dengelerinin (sonradan Çin’in bağımsız bir rol üstlenmesiyle bundlardan ayrı üçüncü dünyanın) devreye girmesiyle tamamen uluslararası güç dengelerine ve daha çok diplomatik dengelere tâbi bir seyir, olağan kabul edildi; bu seyir sınıf-lar mücadelesinin yerini aldı.

Bu şekilde devrim stratejisinin yerine -silahlı mücadele- genellemesi altında (sanki Bol-şevik ayaklanma stratejisi pasifist bir strateji imiş gibi) bu tarihsel kazanımı üsti örtüldü. Bir başka sonuç olarak da bu askeri devrim stra-tejilerinin benimsenmesiyle uluslararası planda bütün devrimci hareketlerin halihazırda kurulu bir düzeni olan ordusu ve silah sanayii bulunan belirli -sosyalist devletlere- bağımlı hale gelme-sinin yolu döşendi. Küba örneğiyle değişe de (başarısız Domuzlar Körfezi çıkartması bir yana bırakılırsa) Kore ve Vietnam örnekleriyle birli-kte emperyalist devletlerin destekleyip donatığı karşı devrim ordularıyla -sosyalist- yahut -leri-ci- kabul edilen devletlerin destekleyip donat-ığı ordular arasındaki savaşların devrim olarak kabul edilmesinin yolu açıldı. Bu da uluslara-rası savaş planda -iki kutuplu- denen dünyanın güç dengelerinin (sonradan Çin’in bağımsız bir rol üstlenmesiyle bundlardan ayrı üçüncü dünyanın) devreye girmesiyle tamamen uluslararası güç dengelerine ve daha çok diplomatik dengelere tâbi bir seyir, olağan kabul edildi; bu seyir sınıf-lar mücadelesinin yerini aldı.

Kautsky dönek sıfatıyla yaftalandığından beri solun gündeniminde düşmüştür. Onun sadık ta-kipçilerinden biri olan Troçki ve troçkistler yerini almıştır. Bolşevik parti saflarında yer aldığı kısa bir dönem dışında Troçki de sık sık proletarya dik-tatörlüğü lafzını tekrar etmekte birlikte esas ola-rak proletarya diktatörlüğünün muğlaklaştırılması ve içeriğinin boşaltılması konusunda bu merkezi çizginin tipik temsilcilerinden biri olmuştur, onu referans kabul edenler de öyledir.

Bununla birlikte proletarya diktatörlüğünün mahiyeti ve biricik biçimi olan işçi köylü Sovyetle-rine dayanan bir cumhuriyet oluşu unutulduktan sonra örneğin komünist etiketi taşıyan herhangi bir partinin iktidarda olması proletarya diktatör-lüğü tanımı için yeterli kabul edildikten sonra da varılacak yer aynı merkezi Oportünizmdir. Bu takdirde merkezcilerin sanıldan çok daha ka-balabak hatta hâkim eğilim olduğunu görmek zor-olur. Troçki ve troçkistlerin kendilerine özgü merkezi çizgisi ise iyice zayıf ve pek yaygın ol-mayan bir akım haline gelir.

Merkezi Oportünizme Troçki’nin başlıca kat-kısı proletarya diktatörlüğünün yerine işçi devle-ti-kavramını getirmek olsa gerektir. Bu ilk adımın peşinden de işçi devletinin muhtelif türlerinin icat edilmesi gelir.

Troçki’nin takipçisi başka merkezciler gibi Sav-ran da Küba’yı anlatırken proletarya diktatörlüğü kavramının yerine bu keçibozluğu misali işçi devleti-kavramını kullanıyor. Ve kısa bir anma ya-zısı içinde neden proletarya diktatörlüğüne ikame edilen bu kavramın proletarya diktatörlüğünün tam tersi bir anlam ifade ettiğini ortaya koyuyor.

Proletarya diktatörlüğü tanımı gereği sınıfsız topluma geçiş döneminin biricik biçimi olması gerekirken Savran’ın buna ikame ettiği işçi devle-ti yavaş ve tedirgin de olsa çözülüp kapitalizme geçişin bir biçimi haline geliyor. Hatta Fidel yeri-ne Raul Castro’nun elinde kapitalizme geçişin bir biçimi haline gelebiliyor:

“Oysa bugün bu işçi devleti çok yavaş, çok

Revizyonist Castro’nun ölümü Sungur Savran’ın proletarya diktatörlüğü konusundaki revizyonist çizgisini savunmasına vesile oldu

Fidel Castro’nun ardından geçmişte ona pek sempatiyle bakmayanlar da çok sempatiyle ba-kanlar da bir noktada buluştu: Castro hiç değişse emperyalist ABD’nin yanı başında ona kafa tutma kararlılığını ve sürekliliğini gösterdiği için sahle-p-nilmeliydi. Kimileri için ise bunun yanı sıra veya bazen bundan çok Mustafa Kemal’ın sempati-si nedeniyle anılmıyordu. Sungur Savran da Gerçek gazetesinin Aralık tarihli 86. sayısında yazısında önce bundan bahızına başlamıştı. “Castro öldü Küba Yaşamal!” başlıklı yazısında Külcüdaroğlu’na ve Doğan Perincek’e catarak Fidel’i hayırla yâd et-meye hakları olmadığını söylüyor.

Fidel’e dünya çapında duyulan sempatiyi, ken-di zavallı davasına kanalize etmek için kullanı-lar ile onun hayatını vakt ettiği davaya gerçekten saygı duyanları arasındaki farkın ancak sonradan ortaya çıkacağı, söyleyen Savran bu konuda “i-tenlik testinin” ancak “Küba’nın geleceği konu-sunda kılmacak tavır ile sağlanacağını” vurguladı ve asıl üzerinde durulması gereken sözlerine sıra geliyor:

“Fidel’in hayatının eseri nedir? Küba’da ABD devlete kafa tutan pırmak çocuk Küba devleti. Bu devletin özelliği nedir? Bir işçi devleti olması. Bu ikisi arasında tam bir ilişki var.

...

Yani her kim Fidel’e ABD’ye kafa tuttuğu için saygı duyuyorsa, Küba’da Fidel’in ve Che’nin önderliğinde yaratılan işçi devletine de sahip çıkma-lıdır.”

Her türden İkinci Enternasyonalci/Menshevik oportünistin ortak paydası proleter devrimine ve proletarya diktatörlüğüne karşı durmalıdır. Ünlü temsilcisi Kautsky olan merkezi Oportüniz-min özelliği ise güya proleter devrimine ve prole-tarya diktatörlüğüne karşı çıkmazmış gibi yaparık Mensheviklerle buluşmalarıdır. Lafzen proletarya diktatörlüğünü savunmaya devam ederek onun içinin boşaltılması, sağlı sollu türleriyle merkezi Oportünizmin temel özelliğidir. Kautsky de yay-gın ölekte sanıldığı gibi proletarya diktatörlüğü kavramına karşı çıkmış değildir. Onun kabul et-mek istemediği sınıfsız topluma yanı onun ilk evre-si olan sosyalizme geçişin yeğane yolu olarak proletarya diktatörlüğünün işçi köylü Sovyetleri-ne dayanan bir cumhuriyet olmak zorunda oldu-ğudur. Bu açıdan bakıldığında sol akımlar içinde Kautsky’nin temsil ettiği merkezi Oportünizme bağlı olanlar sayılmayacak kadar çoktur. Bir kez proletarya diktatörlüğünün “komün tipi” bir devlet daha somut olarak da “işçi-köylü Sovyetlerine (konseylerine) dayalı bir cumhuriyetten başka bir biçimi olamayacağı saptaması bir kenara bırakılır ise o zaman bu merkezi Oportünizme adım atıldı demektir. Bu takdirde proletarya diktatörlüğünün sınıfsız topluma ve onun ilk evresi olan sosya-lizme geçişin tek biçimi olan özü de bir kenara bırakılmaz olur.

Kautsky dönek sıfatıyla yaftalandığından beri solun gündeniminde düşmüştür. Onun sadık ta-kipçilerinden biri olan Troçki ve troçkistler yerini almıştır. Bolşevik parti saflarında yer aldığı kısa bir dönem dışında Troçki de sık sık proletarya dik-tatörlüğü lafzını tekrar etmekte birlikte esas ola-rak proletarya diktatörlüğünün muğlaklaştırılması ve içeriğinin boşaltılması konusunda bu merkezi çizginin tipik temsilcilerinden biri olmuştur, onu referans kabul edenler de öyledir.

Bununla birlikte proletarya diktatörlüğünün mahiyeti ve biricik biçimi olan işçi köylü Sovyetle-rine dayanan bir cumhuriyet oluşu unutulduktan sonra örneğin komünist etiketi taşıyan herhangi bir partinin iktidarda olması proletarya diktatör-lüğü tanımı için yeterli kabul edildikten sonra da varılacak yer aynı merkezi Oportünizmdir. Bu takdirde merkezcilerin sanıldan çok daha ka-balabak hatta hâkim eğilim olduğunu görmek zor-olur. Troçki ve troçkistlerin kendilerine özgü merkezi çizgisi ise iyice zayıf ve pek yaygın ol-mayan bir akım haline gelir.

Merkezi Oportünizme Troçki’nin başlıca kat-kısı proletarya diktatörlüğünün yerine işçi devle-ti-kavramını getirmek olsa gerektir. Bu ilk adımın peşinden de işçi devletinin muhtelif türlerinin icat edilmesi gelir.

Troçki’nin takipçisi başka merkezciler gibi Sav-ran da Küba’yı anlatırken proletarya diktatörlüğü kavramının yerine bu keçibozluğu misali işçi devleti-kavramını kullanıyor. Ve kısa bir anma ya-zısı içinde neden proletarya diktatörlüğüne ikame edilen bu kavramın proletarya diktatörlüğünün tam tersi bir anlam ifade ettiğini ortaya koyuyor.

Proletarya diktatörlüğü tanımı gereği sınıfsız topluma geçiş döneminin biricik biçimi olması gerekirken Savran’ın buna ikame ettiği işçi devle-ti yavaş ve tedirgin de olsa çözülüp kapitalizme geçişin bir biçimi haline geliyor. Hatta Fidel yeri-ne Raul Castro’nun elinde kapitalizme geçişin bir biçimi haline gelebiliyor:

“Oysa bugün bu işçi devleti çok yavaş, çok

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

1965

Fidel,

Şu anda pek çok şey hatırlıyorum: Ma-ria Antonia’nın evinde seninle tanıştığım ve bana gelmeni önerdiğin günü, hazırlıkların kıştan tüm gerilimi yâd ediyorum. Bir gün bize ölmemiz halinde benim ön-görme gerektigini sordular ve ölümlün sahiden olası olduğunu idrak etmemiz hepimizi derinden etkilemişti. Sonrasın-da ölümlün sahibi olduğunı öğrendik ve bir devrim için ya kazanmak ya da (eğer bu devrim sahibi ise) ölmek gerektiğini öğrendik. Pek çok yoldaş zafer yolunda düştü. Bugün her şeyin daha az dramatik bir tadı var çünkü olgunlaştık; ama olay-lar tekrarlanıyor.

Sanırım Küba devrimine karşı beni Küba toprakları üzerinde bağlayan öde-velerden üzerine düştüğü yerine getirdim ve sendin, yoldaşlardan ve artık benim de halkım olan halkından izin istiyorum. Parti yönetimindeki, bakanlık makamındaki görevlerimden resmen istifa ediyorum ve komutan rütbeyle Küba vatandaşlığı unvanlarını bırakıyorum. Beni atıldı unvan ve rütbeler gibi terk edilemeyecek olan bağlar dışında hiçbir legal bağ Küba’ya bağlamıyor. Hayatımı gözden geçirdiğim-de, devrimin zaferinin tahkim edilme-si için yeterince bağlılık ve dürüstlükle çalıştığımı sanıyorum. Az çok vahim bir hata yaptıysam bu olsa olsa Sierra Ma-esta’rda’ki ilk anlardan itibaren sana ye-terince gidene duymamış olmam ve senin insanları idare etme yeteneğini ve devrimciğini zamanında fark etmemiş ol-mam olsa gerek. Karayibler Bunalmının hem parlak hem hüznünlü zamanlarında senin yanında fevkalade günler geçirdim ve halkımızın bir parçası olmanın gururu-tuttum. O tür koşullarda bir devlet

Bununla birlikte Savran Küba’nın bu akbe-te uğramaktan kurtulmasının bir yolu olduğunu hatırlatarak “Küba’da bu kapitalizme geri dönüş sürecine karşı enternasyonalizm bir bilince müca-dele etmek” gereğine işaret ediyor ve yol gösteri-yor; gösterdiği yol da yaptığı teşhisten daha tutarlı değil:

“Öyleyse, bütün hatalarına rağmen Fidel’e ölümü ne var diyese onun savunulması, geçer. Bütün dünyanın sosyalistleri Küba’da sosyaliz-min yanında duran bütün güçleri, en başta işçi ve emekçi halkın çıkarını savunan kuruluş ve hare-keleri desteklemelidir. Küba hükümetine illa mu-halefet ederek değil, ama ona adil emden, her yaptığına atışılmadan, yanlış adımlar atığında bunlan en dürtüstü dile eleştirmekten kaçınmadan, diplomatik destek tıttirosu onyamadan, ona ya-ranma yarınmasına girmekten.”

Anlaşılan o ki, Sovyetlere dayanan cumhuri-yetten başka bir biçimi olmayan proletarya dik-tatörlüğünün yerine bazen bürokratik bazen yoz-laşmış türleri olabilen “işçi devleti” ni geçirdiği gibi Savran’ın aklına Küba’da sınıfsız topluma geçiş döneminin açılması için bir proleter devri-minin olması gerektiği de geliyor. Besbelli aynı yanlışlığı paylaşılanlar ne Savran’la ne de troçkist-lerle sınırdır.

Sınıfsız toplumun ilk evresi olan sosyalizme giden yolda proletarya diktatörlüğü ve sovyet cumhuriyetini bir stratejik hedef olarak ele alma-dıktan sonra proleter devrimine de hacet olmaz. Proleter devriminden ve proleter devrim işçi bol-şeviklerin gösterdiği Komünist Enternasyonal’ın de kayda geçirdiği stratejiden vazgeçmekle prole-tarya diktatörlüğünden vazgeçmek bir ve aynı şeydir ve bu tutumun adı da revizyonizmdir.

Bu bakış açısıyla sosyalizmin halen Küba’da olan olsa gerek; o halde Savran’ın yaptığı gibi fe-rah ferah haykırabiliriz:

"Fidel öldü, yaşasın onun eseri sosyalist Küba!"

Ama ne ilginçtir ki Castro vesilesiyle çok yay-gın ölekte tekrarlanan bu sahiplenme tutumu aynı ölçülerle benzer başka örneklere nadiren uygulanır. Örneğin bir kez bu kutsalar kabul edil-dikten sonra Kim İl Sung’un ardından yahut onun varislerinden herhangi birinin ardından “Yaşasın Sosyalist Kore Halk Cumhuriyeti!” demek icap et-mez miydi? Böyle haykırkan kaç kişiyi hatırlasınız?

Bambaşka bir konjonktürde (1969’da) Cas-tro’ya benzer biçimde anılan Ho Şi Minh’in Viet-nam’ın başına kaç başkandan geldiğini ve son baş-kanın kim olduğunu bilen kaç solcu var? Oysa pekâlâ Küba için sıralanan kutsaların hemen he-meni hepisi Vietnam işçi de Kore Halk Cumhuriye-ti için olduğu gibi geçerlidir.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi’nden ise öz emeyelim.

Acaba Savran ya da herhangi biri Nguyen Huan Puk’un ardından benzer bir yazı yazıp “Ya-sasın Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti!” diye haykır-acak mı? Hala ayakta olan Çin Halk Cumhuriye-ti’nden ve başındaki Çin Komünist Partisi

Çağrı ile proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmi tartıştık

Yeni Dünya İçin Çağrı ve Köz "Proletarya Diktatörlüğü ve Sosyalizm" gündemli bir panel düzenledi. Bu panelindaha önce düzenlenen Stalin gündemli panele ortaya çıkan ihtiyaçtan doğduğunu aktaran yoldaşın açılış konuşması ile panel başladı.

İLK SÖZÜ ALAN YDİ ÇAĞRI'DAN ÇETİN DESTE'NİN KONUŞMASI ŞU ŞEKİLDEYDİ:

İlk olarak sizlere proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmi tezler halinde açıklayacağım.Sosyalizm Marks ve Engels'e göre kapitalizmi işçi sınıfının baskın açısından daha gerici temelle ele alan öğretilerdir. Bu yüzden kendilerini sosyalist olarak değil komünist olarak değerlendirmekteydiler. Komünist toplumda birinci aşama sosyalizmdir. Marks ve Engels sosyalizmi komünizmin alt evresi olarak da tanımlamışlardır. Geçiş toplumu olduğundan Lenin bunu GÖTHA programında şu şekilde tanımlamıştır: İçinde bulunduğumuz toplum kapitalizmin izlerini taşımaktadır. Sosyalizmin temel şartı ise kapitalizmin proletarya diktatörlüğü yoluyla yıkılmasından geçer. Proletarya diktatörlüğü olmadan ise sosyalizmden bahsedemeyiz. İki sınıf önderliğinde sadece proleter devrimler değil emperyalizm ve proleter devrimler çağında burjuva demokratik içeriklide olsa demokratik halk devrimleri vardır. Demokratik halk devrimlerinin amacı ise proletarya diktatörlüğü değildir. İşçi köylü ittifakı temeline gelişmiştir ve küçük burjuva cumhuriyetine işaret eder. Bu da sosyalizmin olabilmesi için gerekli şartlardan bir tanesidir. Oysa işçi sınıfı önderliğindeki proleter devrimin iktidar hedefi proletarya diktatörlüğüdür. İki devrim biçimi arasındaki niteliksel fark buradan gelmektedir. Lenin sınıf mücadelesinin rolünü proletarya diktatörlüğünün kabulü ile eşitlemiştir. "Devlet ve Devrim" de ise bunu vurgulamıştır ve Marksizm'in temelini ortaya koymuştur. Sosyalizmin temel özelliği ise üretim araçlarındaki mülkiyeti kaldırıp yerine toplumsal mülkiyeti koymasdır. Bunu bir anda gerçekleştirmesi kesinlikle mümkün değildir. Bunun için belirli bir zaman gerekmektedir. Sosyalizmin temel ilkesi herkesin yeteneğine ve çalıştısına göre değerlendirdir. Aynı zamanda çalışmayan yemez ilkesini ortaya atmaktadır. Kent- kır farkı kafa-kol emeği farkını ortadan kalkması ancak komünist bir toplumda mümkündür. Bu politika da iş ücreti farklılıkların kapanması sosyalist devletin görevidir. Devletin izleyeceği politika planlı devlet politikası olmalıdır. Sosyalist devlet pazara göre üretim yapmaz. Sosyalizmin temel ilkeleri hakkında düşüncelerimiz bu şekildedir.

2. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan Çin Halk Cumhuriyeti, proletarya diktatörlüğünün bir biçimi olarak tanımlanmıştır. Bu doğru bir tanımlama değildir, çünkü proletarya diktatörlüğü aslında bir sömürücü sınıfla paylaşılmayan iktidar biçimidir. Oysa bu ülkelerde sömürücü sınıfların küçük sınıfları iktidardaydı. Proletarya diktatörlüğüne adında diktatörlük geçiyor diye karşı değiliz. Bir demokrasi biçimidir. Bu diktatörlüğünde bir ceza yasası ve anayasası olmalıdır. Bu yasalara karşı çıkarılara ise bir ceza uygulanmalıdır. İdarî tedbir proletarya diktatörlüğünde olmalıdır. Proletarya diktatörlüğü işçi sınıfı adına uygulanan bir diktatörlük değil, tersine işçi sınıfının diktatörlüğüdür. Bu ise Sovyetlerde doğrudan demokrasi biçimi ile olur. Halkın seçtiği temsilciler Sovyetlerde bulunmalıdır. Sovyetlerde yönetici güç ise Komünist Partisidir. Komünist Partinin içinde ise işçi sınıfının başka örgütleri bulunur. Sovyetlerin yönetim biçimi ise Komünist Partisinin yönetim biçimine eşit değildir. Komünist Partisi önder güç olmalıdır. Proleter devrimden sonra yönetim biçiminin nasıl olduğu tartışılmalıdır, bu konuda memurlar ve bürokratlar halk tarafından seçilmelidir.

İKİNCİ SÖZÜ KÖZ ADINA ÇETİN EREN ALDI VE ŞUNLARI SÖYLEDİ:

Komünizme geçişin teorisine bağtığımız zaman komünistlerin nasıl tartıştığını gösteren iyi temel eser var: GÖTHAProgramı Eleştirisi, Anti-Dühring, Devlet ve Devrim. Bu sorun şöyle tarif ediliyor:

Solda genellikle sosyalizm eşittir proletarya diktatörlüğü diye bir saptama var. Komünizme geçiş için üç ayrı siyasi dönem işaret edilmekte. Birincisinde proletarya diktatörlüğü, sosyalizm(komünizmin ön aşaması) ve komünizmdir. 1848'de Komünist Manifestoyu yayınlayan komünistler dünyadaki nesnel koşullar komünizmin için uygundur, biz komünistlerde buna önderlik edeceğiz, diyor. Koşullar uygun olsa da kendi kendine olmaz diye saptama önem arz etmektedir. Neden proletarya diktatörlüğüne ihtiyaç var?

Birincisi üretici güçler sosyalleşmiş olsa da üretim araçları teklil duruyor. Üretimün sosyalleşmesi, üretici güçlerin herkesin kendi ihtiyaçlarına göre dağıtılması için burjuva devletin ortadan kaldırılmasını gerektirir. Böyle bir üretim organize edilmesi için adı proletarya diktatörlüğü olan devlet gibi bir devlete ihtiyaç var. Yasalran olan, kararlar alan, zor kullanan, ayaklanmalran

bastırın bir devlet olmalı proletarya diktatörlüğü. Aslında burjuva unsurların gerici ayaklanmalarını bastırın ve burjuva kalıntılar ortadan kaldıracak bir devletten bahsediyoruz. Ve aynı zamanda işçiler dahi bu devlete karşı ayaklandığında onlarda yaptırım uygulayacak bir devletten bahsediyoruz. Kronstad Ayaklanması olduğu zaman bunu dahi ezerek devletten bahsediyoruz. Diktatörlük kelime anlamıyla geçici devlet demektir; proletarya diktatörlüğü de kendi yolu oluş koşulların hazırlayacak dırıyor.

Burjuvazi proletarya diktatörlüğüne sadece siyasi bir direnç göstermiyorçalışmayı angarya haline getirerek, rekabetçi anlayışı aratan, çalışmayı enayitlik sayan zihniyeti emekçilere empoze etmiştir. Halıyla proletarya diktatörlüğünü kursanız da ideolojik olarak burjuva mantıkla hareket eden işçi ve emekçiler ile baş başa olacaksınız.

Ayrıca burjuvazi üretici güçleri aynı şekilde geliştirmemiş olur. Tek tip işçi yaratıldığı, köreltiği için, Kürt işçi ile Türk işçi, kır- kent, kadın- erkek, kafa- kol emeği gibi ayrımları artırmış durumda. Bu sebepten proletarya diktatörlüğü devlete ihtiyaç vardır.

Sosyalizm için ise herkeşe çalıştığı kadar ekme diyerek sosyalizmi tanımlıyor. Sosyalist devlet için uyukuya dalmış devletten bahsedilir. Posta teşkilatı gibi hareket eden sınıf çelişkileri ortadan kalksın da toplumdaki üretici güçlerin düzenlenmesi gerektiği için farklı mekanizmalara ihtiyaçımız var. Bu da sosyalist toplumda, komünist toplumun ön aşamasına işaret ediyor. Burada aslında devlet olmayan merkezi örgütlenmeler işaret ediyor. Bunun sonucunda komünist toplumun olgun aşamasına geçiyorsunuz. Aslında 1917- 1920 çarınma bağtığımızda komünist hareket içerisinde yaygın olan görüş de bu. Lenin makalesinde sınıf varsa sosyalizm yoktur, sosyalizm varsa sınıf yoktur, diyor. Ekim Devrimi sonrasında proletarya diktatörlüğü kuruluvey ve Sovyetlere sosyalist toplum diyen yok. 1930'dan sonra sosyalizme geçiş konuşulmaya başlandı ve 1936'da sosyalizme geçtik diye anayasa hazırlanıyor.

Madem sosyalizme geçtik neden proletarya diktatörlüğü gibi devlet var diye soru soruluyor. Sovyetler İktisatın bir şekilde gelişen kapitalizmi, yerel ölçekte SSCB'de daha gelişmiş üretim ilişkilerini düzenleyerek aşacağını söylüyor. Bu da itopik bir göstirir gerçekleşmesinin mümkünatı yoktur.

Proletarya diktatörlüğü ile sosyalizmin özdeşleştirilmesi başka bir yanılgıya da neden oluyor. Siz aynı zamanda içerdeದೆ sınıfları kaldırdığımızı söyleyebilir, devletin sınıf mücadelesini de engelliyorsunuz.

Yıkılmasına gerek olmayan tek bir devlet tipi vardır bu da proletarya diktatörlüğüdür. Proletarya diktatörlüğünün tek bir tanımlayıcı öğesi vardır, egemenliğin Sovyetlerde olmalıdır. Siz eğer bir de demokratik devlet tipi var dersanız doğu Almanya'da, Arnautluk'ta bu kuruldu dersanız sosyalizme geçişte iki devlet tipi var diyorsunuz. İki ayrı devrime ihtiyaç var diyorsunuz. Her zaman iş de azınlık olarak kalacaklardır. Bir yandan işçiler emgenen olacak bir yandan da parti egemen olacak dersanız bu çelişkiyi çözebilirsiniz. Ara çözümlere başvurursunuz ve bu da burjuva demokrasinin katılmınc insiyatifı gibi işler ve kooperatifler, sendikalar aktif olsun dersiniz. Bu da egemenliği kitlelere vermeden onları yavaş yavaş yönetime katma yollarına denk düşürür. Burjuva demokrasinin tanımlayıcı özelliği de toplumun bir çökmesiminin konusup egemenliğin burjuvazide olmasıdır. Egemenliğin işçiler tarafından uygulanması ve Bolşeviklerin, komünistlerin bunun içinde siyasat yapabilmeleri gerekmektedir. Parti ve işçiyi eşitlediğiniz veya partiyi direkt yönetici organ olarak seçtiğiniz zaman zaten politika yapmanıza gerek yok demektir.

Lenin'in devrim aşamalarına neden gerek duyduğu sorusunun ise yine ilk dört kongreye bakılarak cevabı bulunabilir. Lenin ya burjuva demokrasi vardır ya da proletarya diktatörlüğü vardır, demektedir. Arasında bir yol olmadığın açıkça belirtmiştir. Bu da iki devlet biçimini ortaya koymuştur. Önce bütün köylülükle devrimci

devrimci bir devrim olup sonrasında sosyalist bir devrim kurulacaktır, denmiştir. İki Taktik'te ise bunun tam tersine burjuvazinin devrimci tasacağı söylenmiştir. Biz köylülükle hareket edeceğiz, denmiştir ve bu aşamalar arasında geçiş yapılmayacağı da vurgulanmıştır. Yine bu konuda Ekim Devrimi'ne başvuracak olursak örnek Kautsky kitabında bu devrimi demokratik olarak ele almışlardır. Bu şekilde tanımladığımız zaman ise değişen hiçbir şey olmayacaktır. Kavramsal olarak bu şekilde tanımlanmamıştır ve aksine Lenin daha sonrasında toprak sorunu ve ulusal sorun olduğunu belirtmektedir. Fakat bunların sosyal görevleri değişse de devrim ihtiyacını net bir şekilde ortaya koyar. Burjuvazi hiç bir sorunu çözemez bunun için proletarya diktatörlüğüne gidecek bir devrim gerekir.

1928 Anayasası ile 2. Enternasyonal anlayışına geri dönmüştür. Çünkü İkinci Enternasyonalci devrimci kapitalizmin geliştiği yerlerde sosyalizm kurulu, az gelişmiş olduğu bölgelerde ise burjuva demokrasi tipinde küçük cumhuriyetler kurulur, demektedir.

YDİ ÇAĞRI ÇETİN DESTE:

KÖZ ile aramızda iki temel fark bulunmaktadır. Bunlardan ilki devrim aşamalarıdır. KÖZ'e göre gerek Lenin gerekse Marksizm ilk dört kongrede bir tek devrim stratejisi ortaya konmuştur. İkinci temel farklılığımız ise proletarya diktatörlüğünün sosyalizme eşitlenip eşitlenemeyeceğidir. Köz eşitlenemeyeceğini savunmaktadır. Proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmin iki ayrı şey olduğunu ortaya koymaktadır.

Bizde isterdik her ülkede tek devrim stratejisi olsun fakat bu emperyalizm koşullarında mümkün değildir. Demokratik devrimlerin görevleri gerçekleşmediği için sosyalizme geçebilmek için bu aşamaları yaşamama gerekmektedir yani demokratik devrimler şarttır. Sovyet kelimesinin kullanılacağı her yerde proletarya kelimesini çıkarmak bu açıdan doğru değildir. 1905 devrimi proleter bir devrim değildi. Burjuva demokratik bir devrimdi çünkü Sovyetler vardı. 1917 devrimi sosyalist bir devrim değildi çünkü burada da Sovyetler vardı. Yani Sovyetlerin ortaya çıkması TKP'nin 20 programında olduğu gibi Sovyet iktidarını hedefleme var ama bu Sovyet iktidarını hedefleme sosyalist devrim destekçisiymiş gibi bir konumda anlaşılmalıdır. Bu değildiri asıl olan 20'de ışgal vardı ve ılgale karşı mücadeleye öne alan bir devrim stratejisi savunulmuştur.

Ekim Devrimi ise gerçekle proleter bir devrimdir çünkü siyasi iktidarda sömürücü sınıfların hiçbirisi yer almamaktadır. Yoksul köylülüğün çıkarları savunulmuştur. Demokratik halk diktatörlüğünü ayıran temel özellik ise proletarya diktatörlüğünün siyasi iktidar, hiçbir sömürücü sınıfı temsilcisiyi paylaşmaması; demokratik halk iticilerinin ise sömürücü sınıfların temsilcileriyle iktidarı paylaşmasıdır. Bu yanlış bir şey değildir. Bir örgüne bakacak olursak dört sınıf iktidarının olması yanlış bir şey değildir. Çünkü bu kesimler mücadeleye iteli. Doğu Almanya'da, Macaristan'da, Polonya'da kurulan iktidarlara yanlış değildir. Antifasist mücadelelerin içerisinde katılan sınıf ve katmanların iktidarda yer alması da yanlış değildir. Yanlışlık bir süre sonra bu iktidar biçiminin bir proletarya diktatörlüğü olarak algılanmasındadır. Proletarya diktatörlüğü Marks, Engels ve Lenin'e göre bu değildir. Aksine sömürücü sınıfın iktidardaymış olmasıdır. Eğer bunu diyecek olursak burjuvazinin yer aldığı bir kesimi proletarya saymış oluruz ve bu çizgiden sapmak demektir.

Sovyet Devleti varlığı şartlarında bir ülke kapitalizni yaşamadan direkt sosyalizme geçebilir. Moğolistan hikayesi de buna denk düşmektedir. Fakat bunun için dışardan müdahalelerle yıkılamayacak bir devlet gerekmektedir. Bu teorik olarak doğru ve geçmişte de pratik olarak uygulanmıştır. Teorinin ön görmediği dersler de bulunmaktadır.

Komünist Manifesto bizim referansımızdır diyemeyiz. Birçok doğru noktaya işaret etse de yanlış noktalarda içermektedir manifesto. Örneğin proletarya diktatörlüğünü net bir şekilde tanımlayamamıştır. Egemem sınıf olarak örgütlenmekten bahsetmiştir, ulusal görüş konusundaki görüşü yanlışlar ve aynı zamanda uluların kendilerini tayin hakkını yok saymıştır. Parti meselesini komünistler ayrı bir parti oluşturmaz, olarak tanımlamıştır Komünist Manifesto. Bu anlamıyla da yanlış anlaşılmalıyır bir o kadar müsaittir. Bizim referanslarımız ise Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresidir.

Lenin bir yazısında sosyalizmi şu şekilde tanımlar: "Sosyalizm sınıfların ortadan kalkmasıdır. Proletarya diktatörlüğü dönemi süresince sınıflar kalmaktadırlar ve kalacaklardır. Sınıflar yok olduğu zaman diktatörlüğün gereği kalmayacaktır. Ama proletarya diktatörlüğü olmadan da yok olmayacaktır."Proletarya diktatörlüğünün asıl tanımlayıcı özelliği siyasi bir geçiş dönemi olmasıdır. Devlet, sınıflı toplumlarda uzlaşmaz karşılıkların ürünü olan bir organdır. Karşı devrimcilerin nefes aldrmayan, onların örgütlenmelerini çökerten, buna karşılık ise pozitif olarak işçilerin insiyatifını güçlendiren, işçilerin ve müttefikli olan yoksul köylülerin egemenlik organlarında yönetici olmasını sağlayan bir organ olmalıdır. Yani proletarya diktatörlüğün bir tanımlayıcı özelliği ise egemenliği işçilere verecek bir devlet organı yaratmış olmasından geçmektedir. Dolayısıyla partinin yönetici bir pozisyonda olduğunu söylediğimiz zaman çelişkili bir şey yapmış oluruz. Çünkü biliyoruz ki devrim olduğu zaman komünistlerin toplumda azınlık durumunda olacaktı. Her zaman iş de azınlık olarak kalacaklardır. Bir yandan işçiler emgenen olacak bir yandan da parti egemen olacak dersanız bu çelişkiyi çözebilirsiniz. Ara çözümlere başvurursunuz ve bu da burjuva demokrasinin katılmınc insiyatifı gibi işler ve kooperatifler, sendikalar aktif olsun dersiniz. Bu da egemenliği kitlelere vermeden onları yavaş yavaş yönetime katma yollarına denk düşürür. Burjuva demokrasinin tanımlayıcı özelliği de toplumun bir çökmesiminin konusup egemenliğin burjuvazide olmasıdır. Egemenliğin işçiler tarafından uygulanması ve Bolşeviklerin, komünistlerin bunun içinde siyasat yapabilmeleri gerekmektedir. Parti ve işçiyi eşitlediğiniz veya partiyi direkt yönetici organ olarak seçtiğiniz zaman zaten politika yapmanıza gerek yok demektir.

3. TUR:

Bu turda tekrardan dinleyicilere söz verilir sorular aldım. Bu sorularda parti ve iktidar ilişkisi, devrim stratejileri ve Bolşevik Parti'nin programı, 1928 Çin Devrimi'nin demokratik halk devrimi olup olmadığı üzerine sorular soruldu.

demokrat bir devrim olup sonrasında sosyalist bir devrim kurulacaktır, denmiştir. İki Taktik'te ise bunun tam tersine burjuvazinin devrimci tasacağı söylenmiştir. Biz köylülükle hareket edeceğiz, denmiştir ve bu aşamalar arasında geçiş yapılmayacağı da vurgulanmıştır. Yine bu konuda Ekim Devrimi'ne başvuracak olursak örnek Kautsky kitabında bu devrimi demokratik olarak ele almışlardır. Bu şekilde tanımladığımız zaman ise değişen hiçbir şey olmayacaktır. Kavramsal olarak bu şekilde tanımlanmamıştır ve aksine Lenin daha sonrasında toprak sorunu ve ulusal sorun olduğunu belirtmektedir. Fakat bunların sosyal görevleri değişse de devrim ihtiyacını net bir şekilde ortaya koyar. Burjuvazi hiç bir sorunu çözemez bunun için proletarya diktatörlüğüne gidecek bir devrim gerekir.

1928 Anayasası ile 2. Enternasyonal anlayışına geri dönmüştür. Çünkü İkinci Enternasyonalci devrimci kapitalizmin geliştiği yerlerde sosyalizm kurulu, az gelişmiş olduğu bölgelerde ise burjuva demokrasi tipinde küçük cumhuriyetler kurulur, demektedir.

YDİ ÇAĞRI ÇETİN DESTE:

KÖZ ile aramızda iki temel fark bulunmaktadır. Bunlardan ilki devrim aşamalarıdır. KÖZ'e göre gerek Lenin gerekse Marksizm ilk dört kongrede bir tek devrim stratejisi ortaya konmuştur. İkinci temel farklılığımız ise proletarya diktatörlüğünün sosyalizme eşitlenip eşitlenemeyeceğidir. Köz eşitlenemeyeceğini savunmaktadır. Proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmin iki ayrı şey olduğunu ortaya koymaktadır.

Bizde isterdik her ülkede tek devrim stratejisi olsun fakat bu emperyalizm koşullarında mümkün değildir. Demokratik devrimlerin görevleri gerçekleşmediği için sosyalizme geçebilmek için bu aşamaları yaşamama gerekmektedir yani demokratik devrimler şarttır. Sovyet kelimesinin kullanılacağı her yerde proletarya kelimesini çıkarmak bu açıdan doğru değildir. 1905 devrimi proleter bir devrim değildi. Burjuva demokratik bir devrimdi çünkü Sovyetler vardı. 1917 devrimi sosyalist bir devrim değildi çünkü burada da Sovyetler vardı. Yani Sovyetlerin ortaya çıkması TKP'nin 20 programında olduğu gibi Sovyet iktidarını hedefleme var ama bu Sovyet iktidarını hedefleme sosyalist devrim destekçisiymiş gibi bir konumda anlaşılmalıdır. Bu değildiri asıl olan 20'de ışgal vardı ve ılgale karşı mücadeleye öne alan bir devrim stratejisi savunulmuştur.

Ekim Devrimi ise gerçekle proleter bir devrimdir çünkü siyasi iktidarda sömürücü sınıfların hiçbirisi yer almamaktadır. Yoksul köylülüğün çıkarları savunulmuştur. Demokratik halk diktatörlüğünü ayıran temel özellik ise proletarya diktatörlüğünün siyasi iktidar, hiçbir sömürücü sınıfı temsilcisiyi paylaşmaması; demokratik halk iticilerinin ise sömürücü sınıfların temsilcileriyle iktidarı paylaşmasıdır. Bu yanlış bir şey değildir. Bir örgüne bakacak olursak dört sınıf iktidarının olması yanlış bir şey değildir. Çünkü bu kesimler mücadeleye iteli. Doğu Almanya'da, Macaristan'da, Polonya'da kurulan iktidarlara yanlış değildir. Antifasist mücadelelerin içerisinde katılan sınıf ve katmanların iktidarda yer alması da yanlış değildir. Yanlışlık bir süre sonra bu iktidar biçiminin bir proletarya diktatörlüğü olarak algılanmasındadır. Proletarya diktatörlüğü Marks, Engels ve Lenin'e göre bu değildir. Aksine sömürücü sınıfın iktidardaymış olmasıdır. Eğer bunu diyecek olursak burjuvazinin yer aldığı bir kesimi proletarya saymış oluruz ve bu çizgiden sapmak demektir.

Sovyet Devleti varlığı şartlarında bir ülke kapitalizni yaşamadan direkt sosyalizme geçebilir. Moğolistan hikayesi de buna denk düşmektedir. Fakat bunun için dışardan müdahalelerle yıkılamayacak bir devlet gerekmektedir. Bu teorik olarak doğru ve geçmişte de pratik olarak uygulanmıştır. Teorinin ön görmediği dersler de bulunmaktadır.

Komünist Manifesto bizim referansımızdır diyemeyiz. Birçok doğru noktaya işaret etse de yanlış noktalarda içermektedir manifesto. Örneğin proletarya diktatörlüğünü net bir şekilde tanımlayamamıştır. Egemem sınıf olarak örgütlenmekten bahsetmiştir, ulusal görüş konusundaki görüşü yanlışlar ve aynı zamanda uluların kendilerini tayin hakkını yok saymıştır. Parti meselesini komünistler ayrı bir parti oluşturmaz, olarak tanımlamıştır Komünist Manifesto. Bu anlamıyla da yanlış anlaşılmalıyır bir o kadar müsaittir. Bizim referanslarımız ise Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresidir.

Lenin bir yazısında sosyalizmi şu şekilde tanımlar: "Sosyalizm sınıfların ortadan kalkmasıdır. Proletarya diktatörlüğü dönemi süresince sınıflar kalmaktadırlar ve kalacaklardır. Sınıflar yok olduğu zaman diktatörlüğün gereği kalmayacaktır. Ama proletarya diktatörlüğü olmadan da yok olmayacaktır."Proletarya diktatörlüğünün asıl tanımlayıcı özelliği siyasi bir geçiş dönemi olmasıdır. Devlet, sınıflı toplumlarda uzlaşmaz karşılıkların ürünü olan bir organdır. Karşı devrimcilerin nefes aldrmayan, onların örgütlenmelerini çökerten, buna karşılık ise pozitif olarak işçilerin insiyatifını güçlendiren, işçilerin ve müttefikli olan yoksul köylülerin egemenlik organlarında yönetici olmasını sağlayan bir organ olmalıdır. Yani proletarya diktatörlüğün bir tanımlayıcı özelliği ise egemenliği işçilere verecek bir devlet organı yaratmış olmasından geçmektedir. Dolayısıyla partinin yönetici bir pozisyonda olduğunu söylediğimiz zaman çelişkili bir şey yapmış oluruz. Çünkü biliyoruz ki devrim olduğu zaman komünistlerin toplumda azınlık durumunda olacaktı. Her zaman iş de azınlık olarak kalacaklardır. Bir yandan işçiler emgenen olacak bir yandan da parti egemen olacak dersanız bu çelişkiyi çözebilirsiniz. Ara çözümlere başvurursunuz ve bu da burjuva demokrasinin katılmınc insiyatifı gibi işler ve kooperatifler, sendikalar aktif olsun dersiniz. Bu da egemenliği kitlelere vermeden onları yavaş yavaş yönetime katma yollarına denk düşürür. Burjuva demokrasinin tanımlayıcı özelliği de toplumun bir çökmesiminin konusup egemenliğin burjuvazide olmasıdır. Egemenliğin işçiler tarafından uygulanması ve Bolşeviklerin, komünistlerin bunun içinde siyasat yapabilmeleri gerekmektedir. Parti ve işçiyi eşitlediğiniz veya partiyi direkt yönetici organ olarak seçtiğiniz zaman zaten politika yapmanıza gerek yok demektir.

3. TUR:

Bu turda tekrardan dinleyicilere söz verilir sorular aldım. Bu sorularda parti ve iktidar ilişkisi, devrim stratejileri ve Bolşevik Parti'nin programı, 1928 Çin Devrimi'nin demokratik halk devrimi olup olmadığı üzerine sorular soruldu.

demokrat bir devrim olup sonrasında sosyalist bir devrim kurulacaktır, denmiştir. İki Taktik'te ise bunun tam tersine burjuvazinin devrimci tasacağı söylenmiştir. Biz köylülükle hareket edeceğiz, denmiştir ve bu aşamalar arasında geçiş yapılmayacağı da vurgulanmıştır. Yine bu konuda Ekim Devrimi'ne başvuracak olursak örnek Kautsky kitabında bu devrimi demokratik olarak ele almışlardır. Bu şekilde tanımladığımız zaman ise değişen hiçbir şey olmayacaktır. Kavramsal olarak bu şekilde tanımlanmamıştır ve aksine Lenin daha sonrasında toprak sorunu ve ulusal sorun olduğunu belirtmektedir. Fakat bunların sosyal görevleri değişse de devrim ihtiyacını net bir şekilde ortaya koyar. Burjuvazi hiç bir sorunu çözemez bunun için proletarya diktatörlüğüne gidecek bir devrim gerekir.

1928 Anayasası ile 2. Enternasyonal anlayışına geri dönmüştür. Çünkü İkinci Enternasyonalci devrimci kapitalizmin geliştiği yerlerde sosyalizm kurulu, az gelişmiş olduğu bölgelerde ise burjuva demokrasi tipinde küçük cumhuriyetler kurulur, demektedir.

YDİ ÇAĞRI ÇETİN DESTE:

KÖZ ile aramızda iki temel fark bulunmaktadır. Bunlardan ilki devrim aşamalarıdır. KÖZ'e göre gerek Lenin gerekse Marksizm ilk dört kongrede bir tek devrim stratejisi ortaya konmuştur. İkinci temel farklılığımız ise proletarya diktatörlüğünün sosyalizme eşitlenip eşitlenemeyeceğidir. Köz eşitlenemeyeceğini savunmaktadır. Proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmin iki ayrı şey olduğunu ortaya koymaktadır.

Bizde isterdik her ülkede tek devrim stratejisi olsun fakat bu emperyalizm koşullarında mümkün değildir. Demokratik devrimlerin görevleri gerçekleşmediği için sosyalizme geçebilmek için bu aşamaları yaşamama gerekmektedir yani demokratik devrimler şarttır. Sovyet kelimesinin kullanılacağı her yerde proletarya kelimesini çıkarmak bu açıdan doğru değildir. 1905 devrimi proleter bir devrim değildi. Burjuva demokratik bir devrimdi çünkü Sovyetler vardı. 1917 devrimi sosyalist bir devrim değildi çünkü burada da Sovyetler vardı. Yani Sovyetlerin ortaya çıkması TKP'nin 20 programında olduğu gibi Sovyet iktidarını hedefleme var ama bu Sovyet iktidarını hedefleme sosyalist devrim destekçisiymiş gibi bir konumda anlaşılmalıdır. Bu değildiri asıl olan 20'de ışgal vardı ve ılgale karşı mücadeleye öne alan bir devrim stratejisi savunulmuştur.

Ekim Devrimi ise gerçekle proleter bir devrimdir çünkü siyasi iktidarda sömürücü sınıfların hiçbirisi yer almamaktadır. Yoksul köylülüğün çıkarları savunulmuştur. Demokratik halk diktatörlüğünü ayıran temel özellik ise proletarya diktatörlüğünün siyasi iktidar, hiçbir sömürücü sınıfı temsilcisiyi paylaşmaması; demokratik halk iticilerinin ise sömürücü sınıfların temsilcileriyle iktidarı paylaşmasıdır. Bu yanlış bir şey değildir. Bir örgüne bakacak olursak dört sınıf iktidarının olması yanlış bir şey değildir. Çünkü bu kesimler mücadeleye iteli. Doğu Almanya'da, Macaristan'da, Polonya'da kurulan iktidarlara yanlış değildir. Antifasist mücadelelerin içerisinde katılan sınıf ve katmanların iktidarda yer alması da yanlış değildir. Yanlışlık bir süre sonra bu iktidar biçiminin bir proletarya diktatörlüğü olarak algılanmasındadır. Proletarya diktatörlüğü Marks, Engels ve Lenin'e göre bu değildir. Aksine sömürücü sınıfın iktidardaymış olmasıdır. Eğer bunu diyecek olursak burjuvazinin yer aldığı bir kesimi proletarya saymış oluruz ve bu çizgiden sapmak demektir.

Sovyet Devleti varlığı şartlarında bir ülke kapitalizni yaşamadan direkt sosyalizme geçebilir. Moğolistan hikayesi de buna denk düşmektedir. Fakat bunun için dışardan müdahalelerle yıkılamayacak bir devlet gerekmektedir. Bu teorik olarak doğru ve geçmişte de pratik olarak uygulanmıştır. Teorinin ön görmediği dersler de bulunmaktadır.

İKİNCİ SÖZÜ KÖZ ADINA ÇETİN EREN ALDI VE ŞUNLARI SÖYLEDİ:

Komünizme geçişin teorisine bağtığımız zaman komünistlerin nasıl tartıştığını gösteren iyi temel eser var: GÖTHAProgramı Eleştirisi, Anti-Dühring, Devlet ve Devrim. Bu sorun şöyle tarif ediliyor:

Solda genellikle sosyalizm eşittir proletarya diktatörlüğü diye bir saptama var. Komünizme geçiş için üç ayrı siyasi dönem işaret edilmekte. Birincisinde proletarya diktatörlüğü, sosyalizm(komünizmin ön aşaması) ve komünizmdir. 1848'de Komünist Manifestoyu yayınlayan komünistler dünyadaki nesnel koşullar komünizmin için uygundur, biz komünistlerde buna önderlik edeceğiz, diyor. Koşullar uygun olsa da kendi kendine olmaz diye saptama önem arz etmektedir. Neden proletarya diktatörlüğüne ihtiyaç var?

Birincisi üretici güçler sosyalleşmiş olsa da üretim araçları teklil duruyor. Üretimün sosyalleşmesi, üretici güçlerin herkesin kendi ihtiyaçlarına göre dağıtılması için burjuva devletin ortadan kaldırılmasını gerektirir. Böyle bir üretim organize edilmesi için adı proletarya diktatörlüğü olan devlet gibi bir devlete ihtiyaç var. Yasalran olan, kararlar alan, zor kullanan, ayaklanmalran

Komünistlerin silahlı mücadele deyince anladıkları gerillacılık ve askeri savaş stratejileri değil emekçilerin ve ezilenlerin silahlandırılıp ayaklanmasıdır

Silahlı mücadele dengiğinde çoktan beri akla gelen, değişik sınıflarla anılan gerilla savaş stratejileri yahut halk savaş stratejileridir. Herhâlikârda sanılır ki bu stratejilerden birini benimseyenler devrimdirci benimseyenler de devrimci sınıftır hak edemez. Silahlı burjuva diktatörlüklerine karşı yegâne devrimci mücadele yolu da nere-veysse bu yollardan ibaret kabul edilir.

Doğrusu bu çok radikal ve devrimci görünen tutum esasen Bolşevizmin ve Komünist Enternasyonal'in gösterdiği yoldan ayrılmamın en veyaktaki bahanesidir.

Belli başlı sanayileşmiş ülkelerde devrimci bir stratejinin adeta hayalperestlik gibi kabul edildiği koşullarda asıl devrimciğin bağlımlı sömürge ya da yarı-sömürge kabul edilen ülkelerde ayrılmıyışla birlikte bu stratejiler esasen Komünist Enternasyonal'in ulusal devrimci hareketleri öngördüğü koşullarda akla gelmektedir.

Komünist Enternasyonal'in ikinci dünya kongresinden beri bir harekete ulusal devrimci diyebilmek için bu hareketin "emekçileri ve ezilenleri silahlandırmaktan" yana olması

koşullardan biridir. Bu durumda bundan ne anlaşılması gerektiği daha da önem kazanmaktadır. Silahlı mücadele veren herhangi bir akımda komünistlerin ulusal devrimci olarak değerlendirilip destekleyebileceği akımlar arasındaki ayırım çizgisinin çekilmesinde bu vurgu tayin edicidir.

Emperyalist yaveri paşaların komutasındaki Osmanlı artığı Kuvaayı Milliye'nin "ulusal devrimci" kabul edilmeside de bu tepisilerin revize edilmeside önemli bir yer tutar.

Komünist Enternasyonal'in temel tezlerinin revize edilmesinin ardından tasfiyesini izleyen süreçte de askeri devrim stratejilerinin Bolşevizminin ayaklanma stratejisine ikame edilmesinde de bu revizyonun önemli bir yeri vardır.

Önce SBKP/SSCB sonra ÇKP/CHC tarafından desteklenen muhtelif ulusal kurtuluş hareketleri askeri devrim stratejilerini takip etmişlerdir. Hele bu tür akımların başarılı oldukları durumlarda bu stratejiler Komünist Enternasyonal'in ikinci kongresinde önemli tartışmaların ardından benimsenen ulusal devrimci tanımlamasının bulanıklaşmasında belirleyici bir rol oynamıştır.

SAYFA 12'NİN DEVAMI

ÇETİN DESTE ALDI

1903'te yazılan programı Plehanov yazmış olsa da Lenin bu programı kabul etmiştir. Parti üyeliği konusunda anlaşmazlık olsa da bu program kabul edilmiştir. 1912 Prag Konferansı'na kadar da Bolşevikler ve Menşevikler ayrı partii seçmişlerdir. Prag Konferansı'ndan sonra bir parti içinde ayrı partı var. Lenin ve arkadaşları bunları kamaşma ihtimali gördükleri için bu partide kalmayı hedefliyorlar. Tasfiye sonrasında kazanamayacakları gördükleri için ayrılıyorlar. Program aynı program. Şubat Devrimi İki Taktik'te gösterilen devrim değildi. Lenin bu yüzden Şubat Devrimi'nden sonra olaylar bızden öngördüğümüz şekilde gelişmemiştir, diyor. İşçi köylü itifakı kuracak, çar yıkacak ve İKDD kurulacak demişlerdir. İşçilerin Köylülerin Devrimci DiktatörlüğüSovyetler nezdinde gerçekleşmiştir, diyor Şubat Devrimi için. Çarlık rejimi yıkılmıştır bu anlamda burjuva devrimi gerçekleşmiştir, diyor. Geride kalan burjuva devriminin çözmesi gerekenleri biz çözeceğiz, demistir. Aslında 1926'ya kadar burjuva devriminin çözmesi gereken görevleri çözyorlar. 1926'dan sonra sosyalist görevlere geçiyorlar.

Sol sosyalist devrimciler de olsa, başka siyasi partide olsa eğer bu parti sömürücü sınıfların temsilcisi değilse o iktidar proletarya diktatörlüğüdür. 1918'e kadar sol sosyalist devrimcilerin olması onun proletarya diktatörlüğü olmadığını gösterir. Sömürücü bir sınıf değildi yoksul köylülük. Ne Çin'de ne Arnautluk'ta ne Doğu Bloku'nu diğer katmanlardaki var. Çin'de ise sadece işçi sınıfı veya yoksul köylülükün temsilcilerinden oluşan değil küçük burjuvazi ve orta burjuvazinin temsilcileri olduğu için proletarya diktatörlüğü değildir. Siyasi iktidarda hiçbir sömürücü sınıf temsilcisi yoksa proletarya diktatörlüğü vardır. Proletarya diktatörlüğü ve sosyalizm ayrı şeyler değildir. Marx'ın GÖTHA programında geçiş döneminde proletarya diktatörlüğüdemmiştir.

1928 de Çin'de devrimci ayaklanmanınbaşarısızlığa uğradığı, komünist partinin güçlerini kırı çektığı bir dönem. Çin'deki devrimin aşamaları var; emperyalist savaş, feodalizme karşı mücadele var. Emperyalizme karşı savaşta millî burjuvazinin sol kanadı ile ittifak var ama feodalizme karşı savaşta ittifak yok. Kuzi siyasi iktidar olarak adlandırılan, kurtarılmış bölgelerdeki iktidarlara bu anlamda demokratik iktidarlardır, Lenin'in dediği şey Çin'de bu anlamıyla yaşanmıştır. Tüm ülkede yerlerde yaşanmıştır. 1948'de yaşanan da budur. Lenin'in ifade ettiği gibi görevleri demokratik görevlerdir. Ama bunların proletarya diktatörlüğü olarak algılanmasında problem var. BizimPartizan ile ayrı durduğumuz nokta da burasıdır. Sömürücü sınıfların bir bölümünün iktidarda yer alması değil, ittifak kurması değil sürec içerisinde sosyalizme ilerleme ve bu bağdaştırık sınıflar iktidardan atma işini yapmamıştır.

Demokratik devrim, sosyalist devrim, aşamalı devrim düşünceleri var. Enternasyonal bunu birazdaha kategorileştiriyor. Kapitalizmin ileri derecede geliştiği ülkeler direkt sosyalizm, kapitalizmin orta düzeyde geliştiği, yarı sömürge ülkeler, sömürge ülkeler, bu kategoriler yanlış ama yeni değil.

1920 yılında TKP'nin programına bakarsa orda iki tane devrim stratejisi var. Antiemperyalist burjuva demokratik devrim ondan sonra sosyalist devrim var. Komünistlerin Mustafa Suphi'nin 1. Kongreden sonra Türkiye'ye gelmelerinin sebebi emperyalizme karşı mücadeleyle kalmaktı. Bu amaç yanlış da değil. İlgale karşı Çin'deki komünistlerin yaptığı gibi itifak kurulmalıdır. Yanlış olan, buradaki burjuva harekete güvenip bütün ileri kadroları Anadolu'ya göndermeleridir. Problem, ılgale karşı verilen mücadeleye katılmak için gelmek değildir; ılgale karşı mücadelede zorunlu olarak yan yana durduğum düşmanına güvenmek-tir.

Şefik Hüsnü ise Kemalizm'in artık iktidar kurmuş iken Kemalistlere destek vermişler bu yanlıştır. Tam tersine Kemalist burjuva iktidarı yıkılması için mücadele vermeli gerekirdi.

Komünist partinin seçime katılması lazım. Ekim Devrimi ayaklanmasından olduğu gece 2. Soyvet Kongresi yapılır ve Bolşevikler bu seçime katılıyor. Kabine ortada seçiliyor. Lenin bu kongrede seçiliyor. Komünist partisi olmadan proletarya diktatörlüğü, sosyalizm olmaz. Komünist parti motor gücüdür. Bunu demek her şeyi komünist partisi yapar anlamına gelmez. Kitlelerin gücünü bir kenara ko

Köz'ün Sözü Erdoğan'a ve anayasa dayatmasına hayır

Genel olarak AKP şaşakçısı medya kuruluşları olduğu kadar sözde ana muhalefet partisinin ve onlarla birlikte soldan büyük kısmının Tayyip Erdoğan ve AKP'nin gültüde bulunduğunu söylediği tüm bir dönem boyunca, Köz Erdoğan ve AKP'nin güç kaybetmekte ve gerilemekte olduğunu söyleyerek bütün bu kalabalıklan ayırdurdu.

Erdoğan'ın güçlendiği yahut zayıfladığı hakkındaki tahminler genellikle seçimlerde aldığı sonuçlara göre değerlendiriliyor. Oysa Köz açısından Erdoğan'ın zayıflaması seçim skorlarına bakarak öne sürülen bir saptama değildir. Öyle olsaydı "7 Haziran'da haklı olduğumuz belli oldu; ama 1 Kasım'dan itibaren Erdoğan tekrar güçlenmeye başladı." demek gerekirdi.

Köz Erdoğan'ın zayıflamasından söz ederken devlet aygıtı ve partisi üzerindeki hâkimiyetinin zayıfladığına işaret ediyor. Bunun yanı sıra Erdoğan/AKP iktidarının dayandığı ve güç aldığı 12 Eylül kurulumlarının sarsıntı içinde oluşunu ifade eden rejim krizi nedeniyle bu durumun katmerlenmesine işaret ediyor.

Zira Erdoğan/AKP iktidarı 12 Eylül rejiminin ve onun -balans ayarını- yapan 28 Şubat muhtırasından güç olarak hüküm süren -12 Eylül rejiminin son bekiçsidir.- Böyle olduğu için 12 Eylül rejiminin krizinden ve onun esaslarını tarif eden Anayasa'nın yetmeyip değiştirilmesi gerektiğinden söz edildiğinde aynı zamanda Erdoğan'ın güç kaybetmekte olduğu da ifade edilmiş olur.

Nitekim cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturmuş olmasına ve anayasal engelleri alırdından kendi partisinin başbakanları ve başbakanlarını değiştirip bürokrasiyi hallaç pamuğu gibi atması çüret etmesine bakıp Erdoğan'ın giderek güç kazandığını söylemek veya hiç değilse 2002'deki gücünü koruyup pekiştirdiğini söylemek, olan biteni anlayıp görüntüye aldanmaktan başka bir şey değildir. Kaldı ki bütün demagogik medya bombardımanına rağmen görüntü bile böyle değildir zaten.

ERDOĞAN'IN GERİLEYİP GÜÇ KAYBETTİĞİ NEREDEN BELLİ?

Erdoğan'ın hala zayıflaması ve gerilemeye devam ettiğinin en iyi göstergelerinden biri getirmek istediği ve tüm güçleri elinde toplaması için tasarlanmış anayasa tasarıdır. Bu taslak onun gücüne göre değil zayıfladığına, elindeki gücün yetmediğine ve daha fazla güce muhtaç olduğuna delâlet eden carpıcı bir örnektir. Kaldı ki referandum için gerekli 330 oyu garantilemek için AKP milletvekillerinin tam bir baskı ve denetim altında tutulması taslak üzerinde tartışmaların üzerine örtmek için yoğun bir perdeleme çabasına başvurulması da muhalefetin sesini ksmakmak çok kendi partisi ve tabanı üzerindeki hâkimiyetinin zayıfladığını ve bunlara karşı gücsüzlüğün apaçık bir ifadesidir. Üstelik bu anayasa değişikliği tasansını gündeme getirebilmek için bile dün kadar eritip ortadan kaldırmayı hayal ettiği MHP'nin desteğine muhtaç olduğu açık değil midir?

Üstelik son ana kadar başkanlık rejimini getirenler bahsederek MHP'nin baskıları sonucu bunu -cumhurbaşkanlığı rejimi- olarak değiştirmek zorunda kalması yahut -yönetim sistemi değişikliği- gibi kavramlarla ifade etmek üzere geri adım atması da hala pırsık bir muhalefet çizgisi izlemekle olan CHP'nin baskılarından değil, kendi gücsüzlüğünden ileri geldiği besbellidir.

Erdoğan eski ortakları Fethullahçıları tasfiye ederken de bu eski rakiplerinin desteğine muhtaç ve bu desteği elde etme karşılığında neler vermek zorunda olduğunu sınırı belli değildir. Onların bu elde ettikleriyle ne yapacağı da belli değildir.

Erdoğan'ın devlet aygıtı üzerindeki hâkimiyetinin zayıfladığını gösteren en carpıcı gelişme ise kuşkusuz 15 Temmuz darbe girişimidir. Tıpkı bugün olduğu gibi 15 Temmuz arifesine kadar Erdoğan'ın devlet üzerindeki hâkimiyetini arttırarak adım adım kendi diktatörlüğünü ördüğü fikri oldukça yaygındır. Ancak 15 Temmuz akşamı ordunun bir kesimi Erdoğan'a karşı ayaklandı gibi ezici çoğunluğu bu darbe girişiminin bastırılmak için harekete geçmiştir. Tüm başkomutan taraflarına karşı Erdoğan'ın kendisini tasvip etmeyen bir ordu ile birlikte yaşamak zorunda olduğu güç biçimi açığa çıkmıştır.

Ama 15 Temmuz'un beklenmedik bir sürpriz gibi zuhur ettiği de doğru değildir. Gün geçtikçe Erdoğan'ın çapından ve sarsıcı niteliğinden değişse bile gelişinden haberdar olduğu her gün biraz daha ortaya çıkmaktadır. "Darbeyi eniştemeden haber aldım." diyen Erdoğan'a kimsenin inanmadığı açıktır. Ama bu sözler aynı zamanda duruma hakim olmadığının da itirafıdır. Nitekim sonradan o süreçte yalnız kaldığını da söyleyecekti.

Yani bu girişim olmadan önce de Erdoğan ordu üzerinde hâkimiyetinin tam olmadığını farkındaydı ve bu maksatla ordu içinde tasfiyeler girişime niyetindeydi. Bu girişimi -Allah'ın bir lütfü- diye görmesi boşuna değildir. Erdoğan'ın bu hakim teşebbüsten istifade ederek önceden hazırladığı açıkça belli olan geniş listelerle asker ve sivil bürokrasi içinde tasfiyeleri giriştiği görülmüştür. Ne var ki bunu bir güç gösterisi edasıyla yapıyor olması kendi taraftarları nezdinde imajını tahkim etmede etkili olsa bile karıştıran görüntü boyamamalıdır.

Erdoğan'ın 15 Temmuz sonrasında giriştiği kapsamlı tasfiye operasyonları bu zayıflayan konumunu düzeltmekten ziyade bu durumun biraz daha meydana çıkmasından hatta pekişmesinden başka bir sonuç doğurabilmiş değildir. Zira bu operasyonlar Erdoğan'ın bir bölümlü darbeye kalkışan her kalan bölümü de darbe karşısında aktif bir tutum almayan orduyu denetimli altına almasına yol açmak şöyle dursun, silahlı kuvvetler içinde kendisine karşı intikamcı hisler beslenmesine işaret ediyor.

leynleri çoğaltmıştır. Aynı durum OHAL kapsamında trpanılan devlet bürokrasisinin geri kalan kesimleri için de geçerlidir.

Dahası paralel devlet yapılanması bahanesi ile tasfiye edilen kesimlerin yerine alınan fırsatçı kadroları Erdoğan'a ne kadar ve ne müddetle sadık olacakları şüphelidir. Cumhuriyet gazetesi yönelik operasyonu yürüten savcunun cemaatçı olarak sorgulanıyorması, Rus Bürokrasisi'nin bir çevik kuvvet polisi tarafından öldürülmesi Erdoğan'ın devlet üzerinde denetiminin zayıflığını en son örnekleri olmuştur.

Bu fırsattan istifade sözde dünkü ortaklarına karşı bir operasyona girişiyormuş görüntüsü altında sadece bürokrasi içinde kendisine tam olarak bati etmeyen kesimleri değil, solu ve HDP'yi etkisiz hale getirmek için büyük operasyonlara girişmiş de bir güç gösterisi değil bir gücsüzlüğün itirafıdır. Bu Erdoğan'ın sol karşıtı kesimlerin bilhassa MHP etrafındaki kesimlerin desteğini alma arayışlarının bir ifadesi olduğu gibi onlara gültüde daha fazla bağımlı hale gelmesinin de yolunu döşemektedir. Yani buradan destek olarak eski mutlak gücüne erişmek üzere yaptığı hamlelerle bu hedefe ulaşamamaktadır. 7 Haziran'dan sonra MHP ile hükümet kuramayı seçimleri yenilince MHP'den hatun sayılır bir katkı aldığı halde bu destek onun tek başına güçlü bir hükümet kurmasına yetmemiştir, aksine MHP ile ve onun sartlarına göre bir örtülü koalisyon yapmak zorunda kalmıştır. Referandum sürecinde bu durum değişmeyecektir. Desteğe muhtaç olan Erdoğan'dır ve koltuk değneğine gültüde daha fazla mahkum olmaktadır. Bu da önceden olduğu gibi serbest hareket etmesini sağlamaktadır.

İktidara geldiğinde 12 Eylül'den beri Kuzey Kürdistan'ın bir bölümünde süren OHAL uygulamasını kaldırmakla böbürlenen Erdoğan'ın bu uygulamayı bütün ülkeye yayması da derhterine derman olmamıştır. Bu hamle de bir güç gösterisinden ziyade bir gücsüzlük ve devlete hakim olamama halinin göstergesidir.

Zira OHAL uygulamaları aslında OHAL olması da güçlü bir iktidar eliyle ve güçlü bir meclis desteğinin yansısı bu uygulamalara açıkça karşı çıkamayacağı belli olan bir ana muhalefet sayesinde pekala uygulanabilir. Oysa bu vesileyle Erdoğan kendi partisinin çoğunlukta olduğu meclisi devre dışı bırakmak istemektedir. Bu da partisine ve devlete hakim olmadığının bir ifadesidir. Zaten yeni anayasa değişikliği taslağı ile getirilmek istenen rejim de tamamen bu güvensizliğin bir itiraf belgesidir. Oldukça özensiz ve bir anayasa metninin gerektirdiği bütünlük ve tutarlılık yoksun bir değişiklik taslağı alelacele geçirecek tüm iktidarı ve kontrolü ele geçirme telaşı bu güvensizlikle alakalıdır.

Bu bakımdan Erdoğan'ın başkanlıkta iran CHP'nin ve kimi muhaliflerin iddia ettiği gibi arın bir iktidarı hırsından çok iktidarı ve kontrolü elden kaçırmakta olduğundan ileri gelir. Erdoğan

ğan'ın buna tahammülü yoktur. Nitekim 7 Haziran'dan sonra geçici bir süre için bile bakanlıkların bir kısmı tuzağa bastı. 7 Haziran'daki müstesna yüzde 13 skorumu ve 80 milletvekiline sahip çıkıp seçimlerin yenilenmesine engel olmak yerine -hodri meydan bu sefer % 20 geleceği seni oradan göndericeği- hayaline kapıldı.

Esasen kendi seçim skorlarında büyük bir değişim olmayacağına bilmeke beraber, AKP'nin HDP'yi ezmesini iki yüzlü bir biçimde arzularıp destekleyen CHP de seçimlerin yenilenmesine benzeri bir temelsiz hamasetle razı oldu.

12 Eylül'e -kendisi hapiste fikriyatı iktidardadiyerek destek veren MHP de AKP ile başka bir düzlemde ittifak anlaşması seçiminin yenilenmesine yeşil ışık yakmıştır. Koalisyon kurulmasına ayak direyerek bu desteğini zaten göstermişti. 1 Kasım seçimlerine giderken de Osmanie örneğinde apaçık görüleceği gibi AKP'nin eksiğini tamamlayacak oy desteğini caktırmadan sundu. Bu desteği seçen sonrasında meclis başkanlığı seçimlerinde tekrarlardı. Karşılığında ne alacağı ise sonradan ve esas olarak da yeni anayasa referandumunun gündeme geldiği bugünlerde görülecekti.

Gerileyen Erdoğan'ın artık kolay sandık zaferleri alamayacağı herkes tarafından görülmeğe di ama parlamentarist gözbağlarıyı önünü göremeyen ve AKP'yi seçim sonuçlarıyla götürme hayaline kapılmış olan HDP, bir de kampanya yapmadık seçimlere gitme tuzağına bastı. Oysa Erdoğan artık sandıkta elde edemediği sonucu bir yandan Ergenekon/Balyoz artıklarıyla bir yandan da meclis dışında mevki ve mevzi rüşvetiyle anlaşıtı MHP ile ittifak ederek iç savaş hazırlığına girişerek elde etmeyi planlamaktaydı.

Seçimler yenilenmesine itiraz etmeyen HDP Erdoğan'ın karşısına pasifist ve parlamentarist bir söyleme çıkmakla kalmadı. Baskı ve tehditlerin yanısıra giderek artan saldırıların baskısına boyun eğip neredeyse kampanya yapmadan çıkma yanlıısına teslim oldu. Bu teslimiyetin ilk ağır bedeli Ankara Baro katliamı oldu. Kitlelere dönük Türkiye tarihinde görülün en büyük saldırı da HDP'yi uyardırmadı. Bilakis seçim çalışmaları ve sonrasında kitle eylemlerini tamamen tatil etmesine varacak bir geri adım atmasına vesile oldu. Bu geri adımın ağır bedellerinin ne olacağı çok geçmeden ilk belirtilirine görösterdi.

MHP-Ergenekon koltuk değnekleri sayesinde yeniden hükümet kuran AKP'nin pasifist ve teslimiyetçi tutuma yanıtı hükümet kurulu kurulmaz Tahir Elçi'nin katledilmesi kendini gösterdi. AKP iç savaş ucasıyla uyunmuş durumdaki solun ve HDP'nin üzerine gitmeye kararlıydı. Bu kararlık kendini çok güçlü sanmasından değil karşısındakilerin ürkek tutumundan ileri geliyordu. Buradan aldığı tutum Erdoğan Kuzey Kürdistan'da başlatacağı karşı-devrimci iç savaşta iktidarda kalmının yolunu arayacaktır.

Erdoğan 1 Kasım'da zayıf bir çoğunlukla da olsa bir AKP hükümeti kurmayı başını barışmaz bununla yetinmedi ve zayıflayan iktidarı için en büyük tehditlerden biri olarak gördüğü Kürdistan'daki nesnel devrim dinamiklerini köreltme-yi yönelik zaten 7 Haziran sonrasında başlanmış olan girişimlerine 7 Haziran

Sadece bu kadar da değil. Yaygın hatta kendi taraftarları arasında bile yankı bulan baraja taklma beklentilerine rağmen, seçimlere -Seni başkan yaptıracağız- sloganıyla ve ilk defa çoktan geri yapması gereken cesur atakla katılan HDP büyük farkla barajı aşp, meclisin üçüncü gücü grubu olmaya aday duruma gelmiştir.

Aslında Erdoğan'ın bu durumu fark etmesi için oyları sayılması beklemesine gerek kalmamıştır. Daha seçimler olmadan bu yaklaşan yeniliği önlemek üzere hamleler kendini gösteriyordu. Adana saldırısıyla başlayıp Diyarbakır mitinginde bombalı saldırıyla devam eden ve orada bitmeyeceğini beklenmesi icap eden saldırılar bunun isaretiydi. Bu saldırılar aynı zamanda 12 Eylül rejiminin son bekiçisi Erdoğan/ AKP hükümetinin artık sandık zaferleriyle ayakta kalamayacağını idrak etmekte olduğunun ilk işaretiydi. İktidarda kalmak için yeni ittifaklarla ve yeni saldırı politikalarıyla yol alacağını da ilanladı.

Buna karşılık Erdoğan ve AKP iktidarını alaşağı etmesi gerekenler parlamentarist gözbağlanı nedeniyle durumu hala idrak edemiyordu. -Hodri meydan, tekran sandığı gidelim daha büyük bir oy miktaryına geliniz- anlamına gelen kof çıkış bu yüzleznidi.

Oysa Erdoğan artık -milli irade- diye tarif etmeye alıştı sandık sonuçlarına güvenemeyeceğini fark etmekteydi. Zaten HDP'nin sahneye çıkması ve sandık sonuçlarında AKP'den oy koparmaya aday olduğunu belli etmesiyle birlikte bu durum kendini belli etmekteydi. O nedenle zaten zoraki oturdugu -çözüm süreci- masasını temkelenler ne yaptığını ve bundan sonra ne yapması gerektiğini biliyordu Erdoğan. Bunu vahim bir yanılı nedeniyle yahut çlgnlıktan ötürü yapıyordu. HDP'ye ve arkasındaki güçlere topyekdün bir savaş açmak zorundaydı, onlarla seçim sandığına yansması kalkamayacağı.

Böylece 2002'den beri -sandık sonuçlarına olumlu millî iradeyle teslim olun- demagojisiyle rakiplerini köşeye sıkıştırmaya alışmış olan Erdoğan -bu sandık sonuçlarını kabul etmiyorum seçimleri tekrarlayacağız- dedi.

Bu kritik noktada sadece kendisi bakımından

değil Türkiye tarihinde solun gördüğü en büyük seçim başarısını elde etmiş olan HDP ve destekçilerinin bir kısmı tuzağa bastı. 7 Haziran'daki müstesna yüzde 13 skorumu ve 80 milletvekiline sahip çıkıp seçimlerin yenilenmesine engel olmak yerine -hodri meydan bu sefer % 20 geleceği seni oradan göndericeği- hayaline kapıldı.

Esasen kendi seçim skorlarında büyük bir değişim olmayacağına bilmeke beraber, AKP'nin HDP'yi ezmesini iki yüzlü bir biçimde arzularıp destekleyen CHP de seçimlerin yenilenmesine benzeri bir temelsiz hamasetle razı oldu.

12 Eylül'e -kendisi hapiste fikriyatı iktidardadiyerek destek veren MHP de AKP ile başka bir düzlemde ittifak anlaşması seçiminin yenilenmesine yeşil ışık yakmıştır. Koalisyon kurulmasına ayak direyerek bu desteğini zaten göstermişti. 1 Kasım seçimlerine giderken de Osmanie örneğinde apaçık görüleceği gibi AKP'nin eksiğini tamamlayacak oy desteğini caktırmadan sundu. Bu desteği seçen sonrasında meclis başkanlığı seçimlerinde tekrarlardı. Karşılığında ne alacağı ise sonradan ve esas olarak da yeni anayasa referandumunun gündeme geldiği bugünlerde görülecekti.

Gerileyen Erdoğan'ın artık kolay sandık zaferleri alamayacağı herkes tarafından görülmeğe di ama parlamentarist gözbağlarıyı önünü göremeyen ve AKP'yi seçim sonuçlarıyla götürme hayaline kapılmış olan HDP, bir de kampanya yapmadık seçimlere gitme tuzağına bastı. Oysa Erdoğan artık sandıkta elde edemediği sonucu bir yandan Ergenekon/Balyoz artıklarıyla bir yandan da meclis dışında mevki ve mevzi rüşvetiyle anlaşıtı MHP ile ittifak ederek iç savaş hazırlığına girişerek elde etmeyi planlamaktaydı.

Seçimler yenilenmesine itiraz etmeyen HDP

Erdoğan'ın karşısına pasifist ve parlamentarist bir söyleme çıkmakla kalmadı. Baskı ve tehditlerin yanısıra giderek artan saldırıların baskısına boyun eğip neredeyse kampanya yapmadan çıkma yanlıısına teslim oldu. Bu teslimiyetin ilk ağır bedeli Ankara Baro katliamı oldu. Kitlelere dönük Türkiye tarihinde görülün en büyük saldırı da HDP'yi uyardırmadı. Bilakis seçim çalışmaları ve sonrasında kitle eylemlerini tamamen tatil etmesine varacak bir geri adım atmasına vesile oldu. Bu geri adımın ağır bedellerinin ne olacağı çok geçmeden ilk belirtilirine görösterdi.

MHP-Ergenekon koltuk değnekleri sayesinde yeniden hükümet kuran AKP'nin pasifist ve teslimiyetçi tutuma yanıtı hükümet kurulu kurulmaz Tahir Elçi'nin katledilmesi kendini gösterdi. AKP iç savaş ucasıyla uyunmuş durumdaki solun ve HDP'nin üzerine gitmeye kararlıydı. Bu kararlık kendini çok güçlü sanmasından değil karşısındakilerin ürkek tutumundan ileri geliyordu. Buradan aldığı tutum Erdoğan Kuzey Kürdistan'da başlatacağı karşı-devrimci iç savaşta iktidarda kalmının yolunu arayacaktır.

Erdoğan 1 Kasım'da zayıf bir çoğunlukla da olsa bir AKP hükümeti kurmayı başını barışmaz bununla yetinmedi ve zayıflayan iktidarı için en büyük tehditlerden biri olarak gördüğü Kürdistan'daki nesnel devrim dinamiklerini köreltme-yi yönelik zaten 7 Haziran sonrasında başlanmış olan girişimlerine 7 Haziran

Sadece bu kadar da değil. Yaygın hatta kendi taraftarları arasında bile yankı bulan baraja taklma beklentilerine rağmen, seçimlere -Seni başkan yaptıracağız- sloganıyla ve ilk defa çoktan geri yapması gereken cesur atakla katılan HDP büyük farkla barajı aşp, meclisin üçüncü gücü grubu olmaya aday duruma gelmiştir.

Aslında Erdoğan'ın bu durumu fark etmesi için oyları sayılması beklemesine gerek kalmamıştır. Daha seçimler olmadan bu yaklaşan yeniliği önlemek üzere hamleler kendini gösteriyordu. Adana saldırısıyla başlayıp Diyarbakır mitinginde bombalı saldırıyla devam eden ve orada bitmeyeceğini beklenmesi icap eden saldırılar bunun isaretiydi. Bu saldırılar aynı zamanda 12 Eylül rejiminin son bekiçisi Erdoğan/ AKP hükümetinin artık sandık zaferleriyle ayakta kalamayacağını idrak etmekte olduğunun ilk işaretiydi. İktidarda kalmak için yeni ittifaklarla ve yeni saldırı politikalarıyla yol alacağını da ilanladı.

Buna karşılık Erdoğan ve AKP iktidarını alaşağı etmesi gerekenler parlamentarist gözbağlanı nedeniyle durumu hala idrak edemiyordu. -Hodri meydan, tekran sandığı gidelim daha büyük bir oy miktaryına geliniz- anlamına gelen kof çıkış bu yüzleznidi.

Oysa Erdoğan artık -milli irade- diye tarif etmeye alıştı sandık sonuçlarına güvenemeyeceğini fark etmekteydi. Zaten HDP'nin sahneye çıkması ve sandık sonuçlarında AKP'den oy koparmaya aday olduğunu belli etmesiyle birlikte bu durum kendini belli etmekteydi. O nedenle zaten zoraki oturdugu -çözüm süreci- masasını temkelenler ne yaptığını ve bundan sonra ne yapması gerektiğini biliyordu Erdoğan. Bunu vahim bir yanılı nedeniyle yahut çlgnlıktan ötürü yapıyordu. HDP'ye ve arkasındaki güçlere topyekdün bir savaş açmak zorundaydı, onlarla seçim sandığına yansması kalkamayacağı.

Böylece 2002'den beri -sandık sonuçlarına olumlu millî iradeyle teslim olun- demagojisiyle rakiplerini köşeye sıkıştırmaya alışmış olan Erdoğan -bu sandık sonuçlarını kabul etmiyorum seçimleri tekrarlayacağız- dedi.

Bu kritik noktada sadece kendisi bakımından

SAYFA 14'ÜN DEVAMI

düt ettiği ve geri çekildiği koşullarda gündeme gelen bir saldırı olarak gelişir.

Bununla birlikte bu savaşın Erdoğan'ın ve şaşakçıların bütün zafer propagandasına karşın kendisi açısından bir bozgun anlamına geleceği ve bu savaşın başka yol ve yöntemlerle Türkiye'nin tamamına yayılacağı da öngörülmüştür. O yüzden bugüne yaşanan gelişmeler iç savaşın sürdüğünü ve gelişmelerin hiç de Erdoğan'ın umduğu gibi gimedignliği göstermektedir.

Her şeyden önce devletin kendi yurttaşlarına karşı açtığı savaş bitmemiştir, dahası bu savaş çok uzun süredir Kuzey Kürdistan surlarının dışına çıkmıştır. Bunun askeri yöntemlerle ve görüntülerle gelişmişiyine bakarak görmezden gelenler ve hala bir iç savaş ucasıyla pasifist politikaların uygulanması hizmet edenler ise gerilemeye devam eden Erdoğan'ın adeta bir zafer kazancığma dair görüntünün oluşmasına en büyük desteği sunmaktadır.

Bu arada bir tarafın pasifist olduğu koşullarda zayıflayan bir iktidarı yürüteceği bir karşı devrimci iç savaşın, Paris Komünü zamanında Paris'in bir bölümünde veya Eym Devrimi'nin ardından Çarlık Rusyası'ndan artı kalan topraklarda yürüten türden bir iç savaş görüntüsü alınması beklemeye abestir. Başlıca taraflardan birinin barış sloganlarıyla hareket ettiği ve kitleleş gösterilerden kaçtığı koşullarda zayıflayan bir gerici hükümetin tetiklediği iç savaş ise ancak böyle sayreder. Nitekim Türkiye'nin dört bir yanında Erdoğan ezilen ve sömürülenlere karşı açtığı savaş tuzağına ve saldırı operasyonlarıyla ivmeli bir şekilde sürdürmektedir.

Nihayetinde devletin Suri'da, Nusaybin'de sağladığı askerî üstünlük bölgedeki iç savaşın Erdoğan lehine sonuçlandığı anlamına gelmez. Bu bir siyasi üstünlüğe dönüştümüştür. Nitekim sandığı gibi bu operasyonların referandumda Kuzey Kürdistan'dan muhtaç olduğu desteği almasını sağlamak için yeterli olmadığı şimdiden bellidir.

Altı ay öncesine kıyasla Erdoğan'ın durumu çok daha kötüdür. Devlet güçlerinin bölgedeki hâkimiyeti 12 Eylül'den bu yana ilk kez bu kadar askeri bir nitelik taşımaktadır. Bölgede tümüyle işgal kuvvetleri ele geçirilme Türk günlük güçleri bir yönüyle karakollara hapsolmuş, diğer yandan ise bu genişletilmiş karakollarda dahi kendi güvenliğini sağlayamamaktadır. Bununla birlikte hükümet Türk askerlerine ve kolluk kuvvetlerine Türkiye'nin batısında yapılan saldırıları engelleme konusunda da aciz kalmaktadır.

Daha da önemlisi altı ay önce Erdoğan sadece Türkiye'nin içinde bir savaş yürütüyordu. Bugün ise bir türlü çözümedeki Suriye problemi nedeniyle Türkiye'nin dışında da neredeyse bir tümen mertebesinde ve kuşatılmış, nereye kadar gideceğini ve ne zaman hangi yoldan geri çekileceğine kendisi karar veremeyen bir askeri kuvvetin -baş komutan- durumundadır.

Gerek emperyalistleri karşısına alamadığı için, gerekse de Türk ordusuna hiçbir şekilde güvenemediği için Türkiye'nin PKK yahut YPG ile savaş bahanesi ile Irak ve Suriye'ye yönelik kapsamlı bir savaş açması mümkün değildir. Bununla birlikte Suriye'de kaçık kalan Türk birlikleri ise gerek İŞİD'in gerekse de Suriye kuvvetlerinin saldırılarına maruz kalmaktadır. Bu alanda yarışın askeri başarısızlık ve kayıplar da doğuran Erdoğan'ın aleyhine gelişmektedir.

Oyle ki, dün kadar ismini bile doğru telaffuz etmediği Beşar Esat'la masaya oturmaya razı olmak durumunda kalmıştır. Keza dün kadar savaşı açma edasıyla konuştugu Irak hükümetinin şartlarına razı olarak Başika'daki birliğini koruyabilmektedir.

Bütün bu şartlar altında şimdi de yıllardır uykuya yatmış görünün Kibris sorunu yeniden gündeme gelmiş ve Erdoğan'ı zayıf adanla yakaladıklarının farkında olan muanzılan harekete geçip, fırsat bu fırsat Kibris sorununu KKTC ve onun destekleyen T.C. aleyhine sonuçlandırmak üzere harekete geçmişlerdir.

2016 baharından bu yana Erdoğan'ın uluslararası düzlemdeki sıkışmışlığı artmaktadır. Gerek 15 Temmuz'dan sonra gerekse de Fırat Kalkanı hareketinin ardından Türkiye'nin ABD ile gerilimleri artmıştır. Trump'un seçilmesi ise ABD'nin YPG ile olan ilişkisini değiştirmedeği için Erdoğan'ın sıkıntılarını gidermemiştir. -Arkamıza ABD'yi alrask Rakka'ya kadar gideriz.- söylemine ise kendi partilileri dahil inanmamaktadır. Bilakis Trump ile birlikte ABD'nin Ortadoğu'da geri adınımlar atması başlansın Erdoğan'ı rahatsızlamak şöyle dursun Erdoğan'ın hızla Putin karşısında daha konumunsa kalmaktadır. Tam da bu nedenden ötürü Erdoğan'ın ABD ile ilişkilerinin bozulması onu Rusya'nın müteffiki konumuna yükseltmemektedir. Aksine Erdoğan'ın zayıflığını en çok farkında olanlardan biri olan Putin bu durumu sonuna kadar kullanıp bölgede elde ettiği üstünlüğü pekiştirmek için ondan yararlanma casusindedir. Benzeri bir şeyi İran için de söylemek mümkündür.

Bu bağlamda Rus Elçisi'ne yönelik suikast da Rus uçayının düştürülmesi bağlamında değerlendirmek gerekir. Zira uçayın düşürülmesi Rusya ile Türkiye arasındaki ilişkileri bozmaya yönelik açık bir sabotaj iken, elçinin öldürülmesi Erdoğan'ın Putin karşısındaki pozisyonunu iyiden iyie zayıflatmıştır.

Erdoğan'ın ABD uzaklaşırken Rusya'yla müttefik olamamasının sonuçları en iyi Suriye örneğinde görülmektedir. -Esed gidene dek Suriye'deyiz.- diye açıklamalar yapan Erdoğan Rusya'nın müdahalesinin ardından derhal tükürdüğünü yalamıştır. En son imzalanan üçlü protokolde ise Suriye'de rejim değişikliği gibi bir gündemin olmadığı açığa çıkmıştır. Astana toplantısında bölgede yeniden -lider ülkenin başkan- rolü oynamaya çalışan Erdoğan'ın bu görüntüsü her zaman olduğu gibi sadece kendi muhpleri nezdinde böyle anlaşılacaktır. Durumun esası ise Beşar Esad hükümetinin Suriye'nin mesru hükümeti olduğunun kabulünnis olduğu ve ona karşı -ımlı muhalefet- diye pazarlamaya çalıştı ÖSO artıklarının -terorist- olarak yaftalanmasına engel olmadıydı ve Moskova'daki PYD bürosunun kapatılmasının söz konusu bile olmayışından anlaşılacağı gibi, PYD/YPG'nin -terör örgütü- olarak yaftalanmasını sağlayamadığıdır.

Benzer şekilde süreklî -Fırat'ın batısına geçmezsiniz, kantonları birleştirmesiniz- diye eşip giriyen Erdoğan Astana toplantısından sonra da PYD ve YPG'nin Fırat'ın doğusundaki varlığını tümüyle sineye çekmek zorunda olduğuna kabilenmek durumundadır. Erdoğan sürekli olarak -YPG de İŞİD de terör örgütüdür.- tezini tekrarlamasına karşın aynı deklarasyonda YPG'nin terörist olduğuna dair tek bir ifade bile yer almamaktadır.

Bu bakımdan Erdoğan Esad hükümetinin başlıca müteffiki olan Rusya'ya yaklaşıp ona teslim olduğu oranda Suriye'de politikası kalmakta ve İran'ın bölgede daha etkili bir güç olduğunun kabilenmek zorunda kalmaktadır.

Ancak bu politikasızlık Erdoğan'ın Suriye'de pragmatik bir manevra ile çark edip çizgi değişmesini de mümkün kılmamaktadır. Dün kadar Suriye'deki varlığını Esad ve YPG ile gerçekleştiren Erdoğan bugün bu tezlerinden vazgeçse de Suriye'deki askeri varlığını geri çekememektedir. Böylelikle bizzat Erdoğan'ın kendisi Suriye'de çözümlü engelleyen en önemli engel haline gelmiştir. Bu durumun kendisi başlansın Erdoğan'ın üzerinde ki emperyalist baskıyı arttıran bir etmen olarak görülmelidir.

Köz "Erdoğan'ın siyasi olarak Ergenekon artığı, faşist-milliyetçi güçlere teslim olduğu" saptamasını yapmıştır. Bugün bu teslimiyet daha itid boyutundadır. Erdoğan kendi saldırgan gerici politikalarını esir olmuş, manevra kabiliyetini yitirmişti. Anayasa tartışmalarında Devlet Bahçeli'nin iteklemesi ile referandum yoluna sürülmesinin bu teslimiyetin boyutlarını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Erdoğan YPG söz konusu olduğunda Devlet Bahçeli'nin kraldan çok kralcı bir pozisyon benimseyerek yanığına körükle gimesi ve böylelikle Türkiye'nin Suriye'deki işgalci pozisyonunu Erdoğan açısından içinden çıkılmaz bir hale gelmesine de yine aynı teslimiyetin ürünüdür. Erdoğan hala olağan koşullarda gerçekleştirilecek bir referandumdan zaferle çıkacağından emin değildir ama MHP'nin sürüklediği mecrada bu referandumdan vazgeçebilececek durumda da değildir ve MHP'ye daha da muhtaç hale gelmiştir. Ordunun militaris kesimlerinin ve MHP'nin suyunu gitmek ve bir anlamda da orduyu -meşgul etmek- için giriştiği Suriye macerasında da geri adınımlar yapılmaktadır. Barakalın Halep'e girmeyi ve sonra Rojama'ya sefer düzenlemeyi, El Bab'a dahi girebilecek durumda değildir. Üstelik oradan ne zaman ve nasıl çıkacağına da kendisi karar verebilecek durumda değildir. Görünüşe göre bütün o bölgeyi Esad hükümetine teslim edinceye kadar oranın vekaleten beklendiği birliklerini İŞİD saldırılarına açık bir vaziyette bulundurmasına devam etmek, bununla birlikte Erdoğan'ın Ergenekoncu, faşist güçlerin beslendiği hamaset havuzundan benimsediği Erdoğan Ergenekoncuları, Doğu Perinçek-MHP ittifakının kuklası olduğu anlamına gelmez.

17-25 Aralık'tan beri özellikle liberal cemahtan bu türden fikirler pompalanmaktadır. Bugün Erdoğan'ın gerilediğini, gerilerken faşizme teslim olduğunu söyleyen güçlerin benimsediği repertuar da asolarak budur. Bu aslında adım adım dikta-törleşen Erdoğan tezinin tezr üy edilmiş halidir. Zira Erdoğan'ın zayıfladığı söylense de bu sefer devletin asıl sahiplerinin durumu el koyduğu, böylelikle 12 Eylül'ün karşı devrimci rejiminin tekrardan tahkim edildiği ilan edilmiştir.

Halbuki gerçek tam aksi yöndedir. Erdoğan'ın destek almayı unuduğu Ergenekoncu, faşist, ulus-salcı güçler, Suriye olsun, başkanlık seçimi olsun hiçbir konuda politik bir görüş birliği içinde olmadıkları gibi, deniz bir kriz içindeki 12 Eylül rejimini restore edecek kapasiteye sahip değildirler. Tam da bu nedenle Erdoğan'ın teslim olduğu politik çizgi doğrultusunda atmak zorunda olduğu adımlar politik tutarlılığına sahip bir cephe öremediği gibi 12 Eylül rejiminin krizini daha da derinleştirmektedir. Suriye'de atılan adımlar, referandumu giden süreç, bir yandan Erdoğan'ın, sürdürdüğü savaş politikaları ile Ergenekoncu,

faşist, ulusalsı güçlere hitap eden politikalara her zamankinden daha fazla ihtiyacı olduğunu göstermekte, diğer yandan ortaya çıkan sonuçlar AKP içindeki milletvekilleri de dahil hiçbir gücü tamtin etmemektedir.

Köz Erdoğan'ın gerilemesine karşın yerinde durmasını 12 Eylül rejiminin mekanizmalarının eskisi gibi işleyememesi, bu rejimi kuran güçlerin zayıflaması ile başka bir deyişle rejim krizi diye kodladığımız durum ile açıklanmıştır. 15 Temmuz sonrasında uzun bir zamandır bütünlüklü bir kurum olarak hareket etme özelliğini yitirmiş ordu yeniden iyiyi parçalanmış, OHAL ile birlikte parlamenter mekanizmalar yeniden iyiyi devre dışı bırakılmıştır. Bu fiili durum da yeni anayasa ile hukuki bir kılfa büründürülmek istenmektedir.

Ama bu referandumdan öyle ya da böyle evet sonucunun çıkması 12 Eylül rejiminin krizini sona erdirecek ya da hafifletecek değildir. Aksine 12 Eylül Anayasası'nın mantıki sonuçlarını sonuna kadar götüren anayasa değişikliği bu krizin derinleşmesine yol açacaktır.

Buna karşılık -Hayır- sonucu ise sadece bu krizin derinleşmesine hizmet etmekle kalmayacak, Erdoğan'ın gerileyişini ve güçsüzleşmesini ivmelen-diren bir etken olacaktır.

Bu nedenle emekçilerin ve ezilenlerin çıkarlarını savunma iddiasında olanlar önümüzdeki referandumu bir anayasa değişikliği olarak ele alıp bu anayasasını içine göre evet / hayır tartışmalarını tuzağın basmamakla yükümlüdür.

-Anayasa referandumu- öyle düniyyət diklen referandum gerçekleştirilen ve güç kaybeden Erdoğan için bir plebisit anlamına gelir. Bu nedenle öyle ele alınmalı ve -Erdoğan'a Hayır- vurgusuyla değerlendirilmelidir.

Bu bakımdan referandumda -Hayır- kampanyasının başını çekeceği tartışmasız olan CHP'nin öne çıkardığı gibi -Bizim Cumhurbaşkanıyla sorunumuz yok, anayasasını içine göre evet / hayır tartışmaları bu tutum öne çıkarılmalıdır. Her ne kadar CHP bu süreçte HDP'nin 7 Haziran seçimlerinde başansında önemli bir rolü olan -seni başkan yaptırılmayacağı- çizgisini devralacağını gibi gözüksse de tam tersine -12 Eylül Anayasası'na göre cumhurbaşkanı olmamızı istiriz- demektedir. Bu nedenle emekçilerin ve ezilenlerin çıkarlarını savunmaları -Hayır- kampanyalarında aktif bir biçimde yer alması ve bu referandumun Erdoğan/AKP sultasının emekçilerin ve ezilenlerin seferberliği ile yıkılması sürecinin gündeme gelmesine fırsat yaratması amacıyla yaklaşmalıdır. Bu nedenle, komünistler, burjuva partilerden şu yada bu nedenle -Hayır- kampanyası yürütmek üzere hareket edenleri eleştiri oklarını merkezinde oturtmazlar. CHP dahil "Hayır" ci kesimlerin yürüttükleri kampanyaya, yürütüv ve mitingleri kendii söylediklerinin duyulması ve bu eylemlere katılan sorun diğer kesimleri ile birlikte "Erdoğan'a Hayır" çizgisinde ortak hareket etmek için bir fırsat olarak değerlendirebilir.

Bununla birlikte HDP'nin kendisi tıpkı 1 Kasım öncesinde olduğu gibi Erdoğan'ın tutuklama saldırılarını, yahut TAK'ın eylemlerinden sonra HDP'ye yönelik luz kazanan provokasyonları bahane ederek siyasi faaliyetten kaçma eğilimindedir. Kendi parti bürolarını savunma yönünde aktif bir girişim göstermeyen bir partinin elbette kitle-sel eylemlere önyak olmak gibi bir derdi olmaz.

Bununla birlikte TAK'ın saldırılarının ardından kınama yarışına giren kesimler, ki HDP de burada başı çekmektedir, başka bir açıdan da 1 Kasım öncesindeki hatayı tekrar etmektedirler. Dün henaz dedikleri olduğu için siyasal mücadele veremiyoruz diyenler bugün de bu türden terör eylemleri siyasetin önünü tıkoıyor demeye başlamışlardır.

Zira açıktır ki -12 Eylül Anayasası'nın değiştirilmesi- kılıfıyla pazarlanmaya çalışılan bu değişiklik 12 Eylül Anayasası'nın mantıki sonuçlarının vurgulanmasından ibarettir ve her halükarda yeni bir anayasa olmaktadır uzaktır. Zira yeni bir anayasa eski anayasaya göre şekillenmiş kurumlar ile ona bağlılık yemini etmiş milletvekilleri eliyle yapılması.

Söz konusu anayasa değişikliği olunca herşeyden önce bahardan bu yana yaşananların anayasa değişikliği ileşkin önceki dönemde söylediklerimizi doğruladığının altını çizmek gerekirdir.

Köz yeni bir anayasa'nın bir darbe, kitleleş bir eylem dalğası yahut bir devrim sonrasında ve eski anayasasını hükümsüz olduğunun ilan edip bu anayasayı sadece kısmen ve fiilen çinyerecek değil, resmen ve fiilen hükümsüz kılmağa yapılabileceği ve bunun için ister demokratik bir yoldan ister demokratik olmayan bir yoldan yeni bir anayasa yapmak üzere teşkil olacak

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Köz söyleşisi: referandumda başkanlığa da idama da hayır

19 Kasım'da Köz bürosunda "Referandumda Başkanlığa da İdama da Hayır!" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdik. Söyleşide konuşmacı şunları aktardı:

Erdogan'ın Ahmet Davutoğlu'yla yaptığı dokunulmazlık saldırısında Erdogan'ın gündeminde yeni bir erken seçim yok demistik. Herkes, Erdogan'ın HDP'ye dönük tutuklamalar yapıyor, dokunulmazlığı kaldırmak istiyor, HDP'ileri hapse atacak, HDP'yi kapatacak ve erken seçime gidecek, mecliste 330'un üstünü bularak 367'ye çıkacak ve yeni anayasayı istediği gibi yapacak, diyordu. Köz ise bunun aksini söyleyerek Erdogan seçim istemiyor, dedi. Bir kere HDP'ileri tutuklayıp tekrar bölgesel bir seçime gidiyoruz olsaydı bile, HDP bağışsız adaylarla seçime girerdi ve yine Erdogan'ın planı tutardı. Erdogan, HDP ve MHP'yi barajın altına itmek için bir girişime gitmiş olsaydı bunu da gerçekleştirmesinin imkânı yoktu; çünkü Türkiye'de oyları dağılımı öyle bir şekilde olmmuş ve sabitlenmiş ki yaşanan gelişmeler kimsenin oy kullanma tercihinin dışıdır. Yine Erdogan'ın planı tutardı. Bir kere HDP seçiminde oluyor. Çünkü AKP seçmeni görece daha az politik olduğundan böyle bir seçimde AKP'nin Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olması daha olası bir durumdur. 1 Kasım seçimleri AKP ve Erdogan için de bir sürpriz olurdu. Onların dar anlamdaki gündemi tekardan çoğunluğu elde etmek ve yeniden hükümet kurmaktı. Ama kendilerini bile şaşıratan bir sonuç elde ettiler. Bu sonucu yüksek olması ben sandıktan çıkan diye övünen Erdogan'ın üzerinde bir baskın olmuştur. Yani %49 oy alan bir partinin bir puan az oy olması bile onun için gerileme anlamına gelecektir. Erdogan'ın 2019'a kadar her seçiminde kaçacağına 5 sene boyunca baskı politikalarıyla iktidarı sürdürmeye çalışacağına söylemiştik.

AKP kendisiyle şöyle gurur duyuyordu: "Biz Türkiye'nin 80 ilinde milletvekili çıkararak tek partiyiz. Yani biz bir anlamda Türkiye partisiyiz."

Gelinen noktaya bakalım: Nusaybin'in dümdüz edildiği, Sur'un ne hale sokulduğu, Kürdistan'ın yıkılıp yıkıldığı koşullar altında AKP'nin artık Kürtlere hitap etme imkânı da kalmamıştır. Dolayısıyla oradaki örgütlü Kürtleri örgütüstüleştirip işbirlikçi asiretler, şunlar bunlar üzerinden bir siyasi oluşum çıkaramadığı için o bölgeden öncekinen benzer bir seçim sonucu alamaz güc; yani çok büyük çaplı seçim hileleri, operasyonlar gerekir. Bunu da yapabilecek bir kontrolü yok. Tüm bunlardan ötürü seçimlerden kaçan bir Erdogan var. Zaten seçimden kaçmasıyla anayasa yapma önerisini kendisinin getirmesi gerekirdi. Oysa bu öneri MHP'den geldi. Bahçeli'nin böyle bir politika izlemesinin kendine özgü nedenleri var. İşte Bahçeli AKP'ye biat etti, yedek lastik oldu gibi algılanamaz lazım. Kendi sıkışmışlığı içindeki çözümü Bahçeli, AKP'ye karşı saldırlı politikası izleyerek aşmak istiyor. Çünkü Bahçeli Erdogan'a bir anlamda hodri meyan demek oluyor. Böylelikle MHP'nin içindeki sorunları ölemlenmiş oluyor. Bahçeli'nin bu çıkışı AKP'yi zora düşürdü. Çünkü Bahçeli, Erdogan'a senin blofünü görüyorum demiş oldu.

2011 seçimleri sonrasında da şöyle bir tamnada bulunmuşuk. Demistik ki meclisteki bütün parti-

SAYFA 15'İN DEVAMI

bulunu asıl olarak Erdogan'a karşı emekçilerin kitlesel mücadelesini örne görevinden kaçmak için yaptıklarını aynı açıklıkla söylemek durumundadır.

Köz Erdogan'ın gerilemesine ve tecrit olmasına paralel bir şekilde derinleşen rejim krizinin içinde gündeme gelen referandumda Erdogan'a karşı kitlesel bir mücadele örmek için gerekli nesnel koşulların her zamankinden elverişli olduğunu tespit etmişir.

Her şeyden önce emekçilerin karşısında referandumda kendi inisiyatifli ile giden değil Devlet Bahçeli'nin iteklemesi ile sürüklenen bir Erdogan vardır. İkincisi bu anayasa taslağı Erdogan'ın evet kampanyasını yürütenlerinin rahat ve tereddütlü bir şekilde sahip çıkabilecekleri bir anayasa değildir. Devlet Bahçeli Erdogan'a teslim olmadığını anlatmak, Erdogan ise çerçevesini MHP'nin çizdiği bir anayasayı neden savduğunu açıklamak zorunda kalacaktır. Bu bakımdan söz konusu Erdogan ve Bahçeli'nin durumu, Ekmeleddin İhsanoğlu'nun cumhurbaşkanlığı sırasında Kılıçdaroğlu ve Bahçeli'nin durumundan farklı değildir. Üçüncüsü Erdogan'ın saldırgan politikaları kendi seçmen tabanını kenetlemekten uzaktır.

Erdogan'ın referandumda doğru sürüklenmesi kendi taraftarları arasındaki kenetlenmeyi arttırmaz iken emekçilerin kendisine karşı olan katmanları arasındaki öfkeyi ve kutuplaşmayı arttırmaktadır. Erdogan attığı her adımla kendisine karşı dışlanmışları bir seçmen kitlesi yaratmaktadır. Bu kesimlerin seçmen olmanın çıkıp etmeme geçcen emekçiler olmasının öbündeki engeller ise emekçilerin kusuralarından ya da siyasete işsizliğinden ziyade oportünistlerin bozguncu/pasifist

ler anayasa yapmak istiyor gibi görünüp, bunu yapmaka istemeyeceklerdir, bu durum diğer partilerin bu kalktı. Sürekli idam istiyoruz diye meydanlarda insanları bağıratan, bize başkanlık sistemi gerek diye bağırıp çağıran bir Erdogan var. Ama buna dair hayli hesaplaşalım diye bir öneri geldiği zaman kilitlenen bir durumu da var. Bu anlamıyla sürüklenme kısmı burada ortaya çıkıyor. Aslında kendisini böyle bir söyleme angaje etmiş olması manevra kabiliyetini yitirmiş olduğu anlamına geliyor. Yani bu noktadan sonra Erdogan ben referandumdan vazgeçerim diyemeyecek durumda. Dolayısıyla içine girdiğimiz süreci AKP'nin ve Erdogan'ın sinsi ve gizli bir biçimde tasarlayıp Devlet Bahçeli'ye yaptırdığı bir süreçten ziyade içine girdiği ve çıkmadığı, herhangi bir bahaneyle de çıkamayacağı bir yola girdiğini görmemiz gerekir. Bu durum bizim Erdogan'ın akbetyiyle ilgili izlediği yola dair söylediğimiz şeyler değil gelişmelerle de uyumludur. Ne diyoruz biz Genel olarak sürükleniyor diyoruz. Nasil sürükleniyor? Devlet içindeki hâkimiyeti yapıp dedik. Devleti kontrol edemiyor. Farklı farklı gruplar birbirlerini çelmeyiyor dedik. Manevra kabiliyetiniz daralmışsa tek bir araca mahkûm olursunuz. O zaman bu sizin aslında güçlendiğiniz değil zayıfladığınız anlamına gelir. Kürlere bağırıp çağırıyor sonra da haydı masaya oturalm diyordu. Bir biçimde böyle bir manevra yapabiliyoruz. Ve yahut da siyasi bir aktörle kavga ediyor, sonra tekrardan barışıyor. Yani Kürt meselesine baktığımız zaman bu tamamen Erdogan'ın inisiyatifliyle gerçekleşmemiş olsa da böyle bir esnekliği görmek mümkündür. İşte bunun son örneğini Rusya ve İsrail meselesinde ilişkilerin düzeltilmesi konusunda görebiliriz.

Erdogan'ın girdiği yola baktığımızda nasıl bir süreçten geçiyoruz. Elinde şunu olan, herkeşe sopa sallayan bir Erdogan var. Şu noktadan sonra akademisyenleri çıkarılm diyebilir mi? Herhangi bir demokratik reform yapabilir mi? Mesela Taksim'i 1 Mayıs alanı yapalım, bu sorunu çözelim diyebilir mi? Yahut Kürtlere yeniden masaya oturmayı önerebilir mi? Bunların hiçbirini yapamaz durumuna geliyor. Aynı şekilde Suriye'de de böyle bir kilitlenmişliği var. Rusya ile barıştı. Kardeşim Esat seninle aramızda sorunlar olsa da bunu çözelim diyemeyz mi? Bunu diyebileş belki uluslararası konjonktürde daha rahatlayacak.

Çünkü ABD ile Rusya'nın arasının Trump'ın girişimleriyle daha da düzeleceği bir döneme geçiyor. Ama Erdogan böyle bir esnekliği gösteremez. Çünkü onun içine girmiş olduğu yol, bugüne kadar atılmış olduğu adımlar, Rojava'da Kürtlere karşı yürüttüğü düşmanlık, Halep'te Nusra'yla kurmuş olduğu ittifaklar, Türk ordusunun konumlanmış biçimi, bunların hepsi onun böyle bir seç yapmasını engelliyor. Aynı şekilde ilmek ilmek örülen OHAL Nusaybin'in, Sur'un dümdüz edilmesi vs. diğer yumaşmaları yapmasını engelliyor. Yani eskiden zaman zaman eline havucu zaman zaman sopa-yı alan bir Erdogan varken, şimdi elinden sopayı bırak(a)mayan bir Erdogan var. Yani artık o bir yolda yürümüyor. Yol onu yürütüyor, sopa onu yönetiyor dememiz lazım.

Böyle olduğu zaman başka bir vesileyle can havliyle kendini kurtarmaya çalışan, aslında çok da zayıf bir aktör olan Bahçeli onu itirebiliyor.

politikalarının marifetidir.

Bununla birlikte Erdogan karşısında emekçilerin öfkesi artarken düzen güçleri içinden "Hayır" kampanyasına önderlik edecek bir kesim çıkamamaktadır. CHP'nin Erdogan'ın başkanlığına karşı çıkmadan ve 12 Eylül Anayasası'na sahip çıkarak yürüttüğü "Hayır" kampanyası CHP'nin parlamenter muhalefette güçlenme hedefine tabi bir çizgiyi ifade eder. Bunun dümen yataından hareket etmek giderek güç kaybeden Erdogan'ın iktidarda kalmasına hizmet etmekten başka bir sonuç doğurmaz. Ne Erdogan'ın anayasasına ne de 12 Eylül Anayasası'na oy yok türünden gerekçelerle boykot tutumunu benimseyemeyen esas olarak Erdogan'ın anayasasına evet tutumunu güdündirir.

Bilhassa HDP ve onu destekleyenler bakımından pasif bir biçimde CHP'nin "Hayır" kampanyasına destek olmak sadece CHP'nin kuyruğuna takılmakla kalmaz. Aynı zamanda ve esas olarak Erdogan'a pasif bir evet tutumunun da öbünü açar. Diğer yandan, CHP çizgisinden ayrı duracağını diye asıl olarak CHP'nin "Hayır" gerekçelerini oluşturmak ve Erdogan karşıtı aktif bir kampanya yürütmek de tersinden ayrı sonuçları doğurur ve HDP ile hareket etmeye hazır kitlenin bir kısmını CHP'ye, bir kısmını ise AKP'ye teslim etmek anlamına gelir. Bu iki tutum da, AKP'ye soldan venilen bir destek yada gizli boykot olarak yorumlanmalıdır.

Bu nedenle nisan referandumunda doğru tutum, aktif ve bağışsız bir "Hayır" kampanyası yürütmek olmalıdır. Bu kampanya "12 Eylül Anayasası'na Hayır! Yeni bir anayasa için Kurucu Meclis. Kurucu Meclis için yasaçsız, engelsiz, sansürsüz seçim" teması etrafında şekillenmelidir. Bu tutum bir referandum günü ile sınırlı kalmayan ve

2010 referandumunda emekten, ezilenden yana güçler açısından koşullar oldukça dezavantajlı bir pozisyondaydı. Yani 2010 referandumuna gitmek Erdogan açısından önemli bir taktik manevraydı. 2009 yerel seçimlerinde ekonomik krizinde etkisiyle AKP'nin oyları %37'ye düşmüştü. Önemli niiktarda belediyeleri kaybetmişti. ABD tarafından da yavaş yavaş kuşatıldığını fark etmiş, Kılıçdaroğlu'nun da yıldızı yavaş yavaş parlamaya başlamıştı (Kılıçdaroğlu'nun öbünü açan Deniz Baykal'ın kaçış skandalı o dönem patlak vermişti). Erdogan bu projeyi gördüğü zaman çok önemli bir karşı hamle yaptı ve kendini oldukça rahatlatı. Neden? Çünkü 12 Eylül rejimi bizim öteden beri işaret ettiğimiz nedenlerden ötürü bir kriz içindeydi. Yani toplumun hiçbir kesimi bu anayasadan hoşnut değildi. Erdogan 2010'da çok az şeyi değiştirerek, yani radikal bir değişiklik yaparak kimselyi ürkütmedi. Toplumun geniş kesimlerinin itiraz edemeyeceği bir makyajla anayasa değişikliği gerçekleştirdi. Böyle bir durumda karşınıdaki herkesi de darbecilikle, darbe yanlısı olmakla, demokراسi karşıtı olmakla suçlayan bir pozisyonu vardı. Ayrıca arkasında da çok güçlü bir ittifak vardı. Gülen başka bir hesaptan dolayı arkasındaydı. Amerikancı liberaller onun arkasındaydı ya da desteğini tamamen kesmemiştir. Bütün bu avantajlarla gitmişti 2010 referandumuna. Diğer yandan sıkıştırılmış, siyaset alanı daraltılmış bir BDP vardı. Yani boykot taktiği belli bir yere kadar işe yaradı. Önemli bir sonuç da aldı. Kürdistan'da anayasasın bir meşruyetinin olmadığı görüldü. Ama Erdogan ve AKP açısından çok daha elverişli koşulların olduğu bir süreçti bu. Bugün konuşulmıyken yana? Burada sürüklenme önem kazanıyor. Bugün Erdogan keşke böyle bir referandum gitse dememiz lazım. Solda deniyor ki bu adan sandıkta çok güçlü, sandıkta yenilmez, toplumu kutuplaştıyıru ve karıştırmaz dikeyor, meramımızı anlatamıyoruz, Erdogan benim anlamam, benim bacılmam diyerek, mağdur edebiyatı yaparken bir taraftan da makama, kömür vb. bir takım yardımlarla oyları topluyor diye bir fikir var. Bu doğru değil. Asıl bizim emekten ezilenden yana olanları bir kutupta buluşturamama gibi bir sorumuz var. Bu açıdan keşke referandum gitsede diyoruz. Çünkü böyle bir referandumda gittiği zaman solun kendi beceriksizliği bir yana dursun zaten kendisi bu kutuplaştmayı yaratmış oluyor. Aslında kendisinden şu ya da bu biçimde hoşlanmayan bütün kesimleri aynı tarafa doğru itmiş, kistirmiş olacak. Kendi tarafında da 2010'dakine benzenen bir ittifak kuramayacak. Amerika zaten tamamen kendisine karşı, MHP ile kurduğu ittifakta kendi partisini kontrol edemeyen bir MHP var. Bizim açımızdan önemli olan ise onun karşısına bir blok olarak çıkmayı imkânını artıracak. Diğer yandan bu durumun şöyle bir avantajı daha var. MHP'nin zaten kendi iç karışıklıkları nedeniyle böyle bir seçimde aktif bir çalışma yürütmesi mümkün değil. CHP'nin durumu zaten belli. Cumhuriyet gazetesinin öbünde birtakım eylemler yapmaya çalışıyor. Ama geniş bir muhalefetin başını çekecek bir durum yok CHP'nin. Tersinden başta HDP olmak üzere emekten ezilenlerden yana olan güçlerin bunu bir toparlanma imkânına, bir seferberliğe çevirme şansı her zamankinden fazladır. HDP bütün milletvekillerinin

sonrasında sürdürülebilecek olan ve sürdürülmesi gereken bir Erdogan/AKP karşıtı kampanyaya olarak ele alınmalı ve böyle sürdürülmelidir. Hepsinden önemlisi bu kampanya bir anayasa tartışması eksenli üzerinde değil, emekçilerin ve ezilenlerin tüm baskılara ve saldırılara karşı aktif seferberliğini sağlama perspektifiyle ve referandumun ertesi günü devam edeceği öngörüsüyle ele alınmalıdır.

Referandumdan evet sonucu çıkarsa da aynı temalarla bu kampanya sürdürülmeli; hayır çıkarsa bundan güç alarak ve Erdogan/AKP sultasıyla birlikte 12 Eylül Anayasası'nı çöpe atma hedefiyle sürdürülmelidir. MHP'nin tabanı hayır cephesinde yer alırken Devlet Bahçeli siyasi ömrünü uzatmak için Erdogan'ın arkadan itekleme yolunu seçmiştir. Buna karşılık siyasi felç durumu sadece MHP'ye özgü değildir. CHP'nin kendisi de AKP karşısında tıpkı dokunulmazlık döneminde olduğu gibi kekeme bir muhalefetin öbünü çeçememektedir.

Tam da bu nedenden ötürü referandum, CHP'nin emekçiler nezdindeki etkisini kırmak, Erdogan'a karşı işçilerin ve ezilenlerin seferberliğini yaratmak için solun karşısına çıkmış muazzam bir fırsat olarak görülmelidir. İçinden geçtiğimiz döneme etkili "seni başkan yapmadık, yine yapamayacağız" ekseninde bir "Hayır" kampanyası yürütmek gerekir.

Köz referandumda 2010 seçimlerinde olduğu gibi bir boykot kampanyası yürütmenin esas olarak Erdogan'ın lehine bir kampanya yürütmekten farkı olmayacağını tespit etmiştir. 2010 referandumunda düzen güçlerinin ikiye bölündüğü bir çekişme vardı. Emekçi ve ezilenlerin böyle bir kamplaşmada bağışsız kalabilmek için boykot taktiğini benimsemesi zaruri idi. Bu referandum-

dokunulmazlıkların kalksın diyen bir pozisyon izledi. Yani güya blof yaparak aslında bugün Erdogan'ın yaptığı pozisyonu kendisi doğru göitti. Ve sonrasında bu referandum korkusu CHP'yi de sardığı için tamamen HDP'lilere yönelik bir saldırı tasansı olarak geçti. Dokunulmazlık saldınsı başta Erdogan'ın hedefledikinden çok daha büyük bir saldırı tasansı olarak gerçekleşti. Keşke o zaman referandumda gidilseniyi CHP de referandum meselesinde kilitlenseydi. Böyle bir referandumda toplumun %30 'u bile dokunulmazlıklara hayır demiş olsaydı o zaman HDP'nin şunu diyecek bir pozisyonu olurdu. Bunu savunan bir tek bizim partimizdi. Bu oylan da biz aldık diyebilirdi. Ama bu fırsat kaçtı. Bugün bundan ders çıkarmak gerekir. Nesnellğin bizim açımızdan avantajlı olduğunu görmek gerekir. Bir şekilde referandumda pozisyon belirleyen bir tutum almak gerekir. Elbette mecliste başta böylesi bir referandum hayır demek lazım. Ama sulu yoluyla sağlanacak bir referandumdan kaçınmak gerekir. Bu Erdogan'a yarar. Tersinden sokakta referandum meydan okuyan bir çizgiyi bugünden benimsemek lazım. Burada şöyle bir avantaj daha var. Aslında Bahçeli'nin anayasa değişikliğinden ziyade Erdogan'ı sıkıştırmak için idamı öne attı. Bu durumu herkeş de şöyle değerlendirdi: Bu adam idama gönderilsen başkanlığı geçirmeye çalışıyor, toplum başkanlığa karşı ama idamı istiyor, böylece idama başkanlığı referandumda geçirtmek istiyor. Biz tam tersini söyledik. İdamı öne sürmek AKP'yi parçalayacak bir dinamiji beraberinde getirecektir. Çünkü AKP içerisindeki kitlelerle direk temadında olan kesimler var. Böyle bir durumda idam tartışmasında dozu artırmak, yükselmek bu referandum toplumdaki geçiyor bile olsa AKP'yi parçalayacak bir potansiyel taşır ve Türkiye'yi uluslararası alanda çok zor duruma sokar bir gelişme olur. Dolayısıyla bunları beraber gündeme getiren mesele Erdogan'ın aleyhine olur. Simdi tam da bu nedenden ötürü bu ikisini ayırdık. İdamdan artık söz etmiyoruz. Aynı zamanda başkanlık meselesini yunusaturak sunmaya çalışıyoruz. Adı cumhurbaşkanlığı olsun diyerek bu konuda da geri adım atarak aslında kırpa kırpa en sonunda hiçbir şey olmayan bir değişikliğe gitmenin adımını atmaya başladılar. Ama buna aldırılmak gerekmiyor. Tam tersine idamın başkanlığın ikisini birleştirecek referandum gitmek AKP'ye zarar verecek tarzı budur. Bu ikisini öne çıkararak idama da başkanlığa da hayır diyerek boykotcu olmayan, hayır diyen bir referandum çalışması gerekiyor. Referandum olsun olmasın net bir biçimde gündem edinerek solun mtinglerle, halk toplantılarıyla örülecek bir çizimle bu kampanyanın yarattığı politik ilgi ve enerjily sokakta bir toparlanmayı sağlamak için değerlendirmek gerekir. Kartal mitingi bunun için bir kalkış noktası olabilir. Bunu sağlayabilmek için 2011'deki seçim çalışmasını veya en azından 2010'daki referandum çalışmasını gerisine düşmeyecek bir kampanya örgütlemek gerekir. Eğer bu örgütlenebilirse 7 Haziran'dan beridir solun kendi hataları nedeniyle işle düştüğü olduğu açmazlardan kurtulmanın imkânları ortaya çıkar. Bugün solun içinde bulunduğu karamsar tabloyu dağıtmamın ön koşullarından biri de budur.

Soruların yanıtlanmasının ardından söyleşi sona erdi.

İstanbul'dan Komünistler

O nedenle bir Stalin dosyası hazırlanırken, Stalin'in biyografisi ele alınırken kuşkusuz en önemli konulardan biri de bu sorun etrafındaki gelişmeler olsa gerekdir. Önce yukılan «Uluslar hapishanesi» yerine geçen devletin nasıl şekillendiğini hatırlayarak başlamak gerekir.

ŞUBAT2017

Stalin Dosyası SSCB Stalin zamanında «tek ülke» oldu

yaçağı da bu süreçte görüldü.

923 yılının sonuna kadar uzanan süreçte, RS-FSC peyderpey 1918'de Tükristan'ın, 1919'da Başkurdistan'ın 1920'de Tataristan'ın, 1921'de Dağıstan'ın Karelya ve Yakutistan'ın, 1923'te birer özerk Cumhuriyet olarak katılmasıyla genişledi. Ama bunların yanı sıra, Ukrayna Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti (Aralık 1919), Beyaz Rusya Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti (Ocak 1921), Ermenistan Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti (Aralık 1920), Gürcistan Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti (Şubat 1921), Azerbaycan Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti (Eylül 1920) peş peşe kurulmuştu. Ermenistan, Azerbaycan ve Gürcistan Sovyet cumhuriyetleri, 1922'de Transkafkasya Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyetini (TSFSC) oluşturduklar. Daha sonra bazı özerk Cumhuriyetler, somut olarak Türkmənistan ve Özbekistan RSFSC'den ayrılrken başkaları da özerk Cumhuriyet olarak bu federasyona katılacaktı. Sovyet cumhuriyetlerinin var olan burjuva üniter veya federal cumhuriyetlerinden ayrıldığı başlıca yarlandan biri bu dinamik gelişmelere açık yapıydı.

Bu nedenle de RSFSC ile diğer Sovyet cumhuriyetlerinin akıbetlerinin ne olacağı kağıt üstünde çerçevesi çizilmiş ve belirlenmiş değildi. Bu durum bilhassa iç savaşın sona ermesiyle birlikte ve emperyalistlerin bu sefer bağışsız ve Bolşeviklerin çoğunlukta olmadığı cumhuriyetlere «kanca atmasyıla» birlikte Bolşevikler arasında ciddi tartışmalara neden oldu. Bilhassa Kafkasya'daki cumhuriyetlerin ve bunun merkezinde olan Menşeviklerin egemen olduğu hatta RSFSC'nin tanımadığı Milletler Cemiyeti'ne katılma başvurusu yapan Gürcistan Sovyet Cumhuriyeti'nin akıbeti en ciddi tartışılmanın odaklığıydı.

Oysa daha önce Ekim Devrimi'nin hemen peşinden Aralık 1917'de Finlandiya'nın bağışsız bir cumhuriyet olarak Rusya'dan ayrılması böyle bir tartışmaya konu olmuş değildi ve RSFSC, Ocak 1918'de bağışsız Finlandiya Cumhuriyeti'ni tanıdığını ilan etmekte tereddüt etmemiştir.

Bu tartışma Lenin'in hayatındaki son tartışması oldu, aynı zamanda Lenin ile Ulusal Sorun Halk Komiseri Stalin'in son kez karşı karşıya geldikleri bir dönemec oldu.

Milliyetler Halk Komiseri olan Stalin kuruluşunda Rusya Federasyonu'na dâhil olmayan, aynı iç savaş süreci içinde birer Sovyet cumhuriyeti olarak ortaya çıkan Rus İmparatorluğu bileşenlerinin, Rusya federasyonuna katılmasını savunuyordu. Lenin ise buna karşı çıkarak, Çarlık Rusya'sı topraklarında beliren Sovyet cumhuriyetlerinin Rusya Federasyonu'yla (RSFS) aynı statüde ve ayrımla haklarına sahip Sovyet cumhuriyetleri olarak bir birlik oluşturulmasını önermekteydi. Bu birliğin adının da Avrupa-Asya Sovyet Cumhuriyetleri Birliği olması savunuyordu. Birlik başkanlığı altında dönüştürümlü olarak Rus, Gürcü, Ukraynalılardan vb. oluşmasını önermişti. Stalin ise bu devletlerin RSFSC'ye katılmasından yanaydı. Üstelik Lenin'in görüşü savunan tek Bolşevik değildi. Kafkasya'da Bolşeviklerin önde gelen temsilcilerinden olan Gürcü asıllı Orjonokidze gibi aslen Polonya asıllı olan Djerzinski de bu görüşü savunarlardı. Hatta sonradan Trocki ile birlikte Sol Muhalefet'i kılacak olan pek çok Bolşevik de merkeziyetçi bir yapıdan yana idiler. O nedenle bilhassa Kızıl Ordu'nun oluşmuş sonuçlanın Polonya'ya müdahalesinden itibaren bu yönlere karşı bir tutum benimseyen Lenin büyük ölçüde yalnızlaşmış durumdaydı. Trocki'ye bu konuda kendisini desteklemesi için yaptığı çağrı da karşılıksız kalmıştı.

Bu görüşü ayrılığı Lenin'in 1956'da gün ışığına çıkan son mektuplarında yer alan ama ölümünden beri Bolşevik Parti Merkez Komitesine iletilmiş olan Gürcistan ve özerklik meselesi hakkında Stalin'e yönelik eleştirisine yansayan ayrılıktır. Bu mektupta Stalin'den «kaba Rus milliyetçisi Gürcü» diye söz etmiş bilhassa Trockiistlerin o konu istismar ettiği sözlendirir.

Trockiistler ve pek çok akademisyen bu sözleri Stalin karşıtlarının bir dayanağı olarak kullanmayı tercih ederler. Oysa bu tutum sorunun çok daha derin ve önemli bir sorun olduğunun üzerini örten bir tutumdur. Zira Lenin daha Stalin ve Orjonokidze ile ilgili bu somut sorunu ortada yokken 1920'deki 9. Parti kongresinde «Bazı komünistlerin üzerindekii cılayı kazansız alından büyük Rus şovenlerinin çıktığını görürsünüz.» demiştir.

Demek ki Bolşevikler arasında adımlı anmaya geçecek kadar revaçta bir eğilimdi bu ve Stalin'e atfen kullanmak asıl gerçeğin üzerini örtekmektir.

1922 Aralık ayının 30'unda Tüm Rusya Sovyetlerinin Kongresi, Rusya Federasyonu, Transkafkasya Federasyonu, Ukrayna ve Beyaz Rusya Cumhuriyetlerinin birleşerek Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni oluşturulmasına karar verdi.

SSCB anayasasının resmen aynı Sovyetler Kongresi tarafından onaylanması ise Lenin'in ölümünden

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

temsilcilerine karşı bazı Bolşeviklerin hiddet ve şiddetle karşı çıkmasının ardından bu olgunun başına bir rolü olduğu kesindir.

Ne var ki bu tartışmada Lenin'in sert eleştirilerine muhatap olan Stalin ve başka Bolşevikler Lenin'in ölümünden 12 yıl sonra SSCB'nin tek bir devlet olarak Milletler Cemiyetine üye olmasına karar verecek ve bu emperyalist ittifakan tarihe karışmasından sonra onun yerini alacak olan BM teşkilatının kurulmasına öncülük edenlerin arasında da SSCB ve bizzat Stalin olacaktı. Bu saptama bilhassa Lenin'in ölümünden sonraki gelişmelerin anlaşılmasında da önem taşıyan bir husustur.

SSCB BİR ULUSAL DEVLET OLMADIĞI GİBİ ULUSAL DEVLETLERİN FEDERASYONU DA DEĞİLDİ

SSCB, esas olarak Lenin'in önerisinin ne yazık ki o artık hayatta değilkten resmen benimsenmesiyle kuruldu. Bu SSCB dünya devriminin ilk mevziydi ve her şeyden önce ulusal bir devlet olmayışıyla ayrı edilmekteydi. Oyle ki, federasyon ismi taşıdığı zaman bile üniter veya federal biçimde örgütlenmiş ulusal burjuva devletlerinden çokten farklı bir nitelik taşıyordu. Zira İsviçre Konfederasyonunun özgün yapısı bir istisna olarak ayrı tutulursa, federal burjuva cumhuriyetleri tek bir ulusal devletin idari bakımından federal örgütlenmesini ifade ederken, tek Rusya Federasyonu, Transkafkasya Federasyonu da, Mogolistan da bunları kapsayan SSCB de dünyadaki ister üniter ister federal tüm devletlerden farklı ve yeni bir nitelik ifade ediyordu. Aynı ve ayrılma hakkına sahip cumhuriyetlerin özgürce katıldığı özgün ve yeni bir birliği oluşturmaktaydı. Özcesi bir uluslar hapishanesi diye anılan Çarlık Rusya'sı, tek bir devlet iken, birkaç ayrı devlete ve Sovyet cumhuriyetlerinin özgür birliği biçiminde yeni tipte bir oluşuma hayat vermiştir.

Kimileri bu özgünlüğün «Uluslar hapishanesi» diye de anılan Rusya İmparatorluğunun özgün niteliğinden ıleri geldiğini savunarak başka ülkelerde Sovyet cumhuriyetlerinin bu birlikten ayrı bağışsız devletler olması gerektiği hakkındaki revizyonist tezi kabul ettirmeye yarayan bir demagojik hareketler de gelişmekteydi. Beyaz ordulara karşı Çarlık Rusya'sının ezilen halkları giderek Kızıl Ordu salıfına geçiyor ve bağışsız Sovyet cumhuriyetleri kurmaya övünüyörlardı. Bunların başında gelenlerden biri Kolçak ve Denikin komutanısdıkları ordularla karşı çok etkili bir mücadeleyi yürüten Başkurdılar. Başkurdistan da özerk bir Sovyet Sosyalist Cumhuriyet olarak RSSCF'ye ilk katılandı. Daha sonra bu yoldan başka özerk Sovyet cumhuriyetleri de federasyona dâhil olacaktı.

Bu gelişme karşısında ve Beyaz Orduların bozguna uğramasıyla Britanya İmparatorluğu (Finlandiya'nın bağışsız bir cumhuriyet olarak tanımmasından da cesaret alarak) Kafkasya'da umarsız bir iç savaşta ısrar etmek yerine bağışsız cumhuriyet ilan etmiş olan Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan'ı destekliyordu. Ama iç savaşın nihai olarak sona ermesiyle İngiltere başka alanlarda olduğu gibi bu destegi çekti. (Bolşevizm'e karşı barikatın Kafkasya'da değil, Bolşeviklerin etkisizinin nispeten zayıf olduğu Türkiye ve İran hatunda kurulmasına yönelecekti.)

İngiltere de iç savaşta Beyaz Orduların hezimet uğramasını ve Karadeniz'deki filosunda 1919'da patlak veren bozguncu ayaklanma üzerine geri çekilen Fransa'nın peşinden Rusya da Bolşevizm'e karşı doğrudan bir müdahalede bulunmaktan vazgeçti.

Bunun ilk sonucu olarak emperyalizmin kullası Gürcistan hükümetine karşı 1920'deki Bakü ayaklanmasıyla Azerbaycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti doğdu. Menşeviklerin egemen olduğu Gürcistan hükümeti RSSCF'nin kendisini tanımasını karşılığında Azerbaycan Sovyet Cumhuriyeti'ni tanımaya razı oldu. Daha sonra Gürcistan da bağışsız bir Sovyet cumhuriyeti olacak ve bünyesinde Aphazya, Acaristan, Osetya gibi özerk bölgeler oluşacaktı. Menşeviklerin egemen olduğu bu Gürcistan Cumhuriyeti aynı zamanda Milletler Cemiyetine katılma kararı almıştı. İşte Stalin Orjonokidze ve başkalarının Gürcistan hükümeti üzerinde bünde kişisel şiddete varan müdahalelerde bulunmasına neden olan bir durumdur. Bolşeviklerin bir kısmı (belki ki çoğunluğu) tam kanlı bir iç savaş sona ermiş emperyalistlerin manipüle ettiği yeni bir Kronstadt deneyiminin gelişmesinden endişeliydi. Lenin ise bu tür konuların Finlandiya örneğinde olduğu gibi UKKTH çerçevesinde çözümlenmesi daha uygun ve hayırlı olacağı kanaatine varmıştı ve herhangi bir biçimde ilhak algısı yaratacak tutumlardan Polonya macerasından itibaren uzak durma gerektiği kanısındaydı.

Ne var ki Stalin ile Lenin arasındaki bu son tartışma sadece Gürcistan ve özerklik meselesi çerçevesinde kalıp orada bitmedi. Gürcistan İngiltere'nin de teşvikli ile Milletler Cemiyetine katılacak yeni Sovyet cumhuriyetleri Birliğinin dibinde bir Emperyalist barikatın parçası olma riskini gördü.

Ne var ki Stalin ile Lenin arasındaki bu son tartışma sadece Gürcistan ve özerklik meselesi çerçevesinde kalıp orada bitmedi. Gürcistan İngiltere'nin de teşvikli ile Milletler Cemiyetine katılacak yeni Sovyet cumhuriyetleri Birliğinin dibinde bir Emperyalist barikatın parçası olma riskini gördü. Ne var ki Stalin ile Lenin arasındaki bu son tartışma sadece Gürcistan ve özerklik meselesi çerçevesinde kalıp orada bitmedi. Gürcistan İngiltere'nin de teşvikli ile Milletler Cemiyetine katılacak yeni Sovyet cumhuriyetleri Birliğinin dibinde bir Emperyalist barikatın parçası olma riskini gördü. Ne var ki Stalin ile Lenin arasındaki bu son tartışma sadece Gürcistan ve özerklik meselesi çerçevesinde kalıp orada bitmedi. Gürcistan İngiltere'nin de teşvikli ile Milletler Cemiyetine katılacak yeni Sovyet cumhuriyetleri Birliğinin dibinde bir Emperyalist barikatın parçası olma riskini gördü. Ne var ki Stalin ile Lenin arasındaki bu son tartışma sadece Gürcistan ve özerklik meselesi çerçevesinde kalıp orada bitmedi. Gürcistan İngiltere'nin de teşvikli ile Milletler Cemiyetine katılacak yeni Sovyet cumhuriyetleri Birliğinin dibinde bir Emperyalist barikatın parçası olma riskini gördü. Ne var ki Stalin ile Lenin arasındaki bu son tartışma sadece Gürcistan ve özerklik meselesi çerçevesinde kalıp orada bitmedi. Gürcistan İngiltere'nin de teşvikli ile Milletler Cemiyetine katılacak yeni Sovyet cumhuriyetleri Birliğinin dibinde bir Emperyalist barikatın parçası olma riskini gördü.

SAYFA 17'NİN DEVAMI

MAYA Kitapları 2)

Bu nedenle diğer dünya devletleriyle genç proletarya diktatörlüğünün ilişkileri yerleşik uluslararası hukuk çerçevesini ve alışkanlıklarını sık sık zorlayan bir nitelik taşıdı. Burjuva devletleri RSFSC'yi de SSCB'yi de öyle olmadıkları halde, tek bir devlet gibi, örneğin ABD gibi mütalaa etmek isterlerken Sovyet cumhuriyetleri, hiç değişle başlangıçta buna itiraz etti. Ama SSCB'nin emperyalist devletlerin bu yöndeki basıncına karşı direnci uzun sürmedi.

SSCB -TEK DEVLET- OLURKEN TEK TEK ÜLKELERDE "SSCB TİPİ SOSYALİZM" MODEL-LERİ DOĞDU

Kuruluşunun onuncu yılında SSCB bir devletler topluluğu oluşunu fiilen örtbas ederek aedita herhangi bir federal devletmiş gibi mütalaa edilmeye razı oldu. 1934 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Komünist Enternasyonal'in «soyguncular çetesi» dediği Milletler Cemiyeti'ne tek oy sahibi olarak katıldı. Ne Komünist Enternasyonal safından kimsenin aklına 21 Koşul'un altıncısını hatırlamak geldi ne de birliğin bileşenlerinden bu duruma itiraz eden oldu.

1943 yılında, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Prezidyumu, «Komünister hiç bir zaman gününün doldurmuş örgütsel biçimlerin ayakta tutulmasından yana olmadılar.» (Bkz. Üçüncü Enternasyonal Belgeler, Belge Y. s. 284) diyerek, Komünist Enternasyonal'in tasfiye edilmesini önerdiği zaman da örgüt içinden buna itiraz gelmedi. Tüzüğünün amaç maddesindeki «Uluslararası Sovyet Cumhuriyetleri Birliği» hedefine henüz ulaşılmamış olduğuna göre, bu örgütün «gününü

Devrim, proleter devrim ve proletarya diktatörlüğü

Devrim denendiğinde nereden bakıldığına bağlı olarak oldukça farklı tanımları yaygınlığı dikkat çekicidir. Yaygın bir biçimde kullanılanlık halde birbiriykle çok ilgisiz, benzer noktaları pek ender olgular da devrim ana başlığı altında tasnif edilebilmektedir.

Devrim kavramının en çok kullanılanlığı ülkelerden biri de Türkiye'dir. Hatta herhalde kız-erkek çocuklarına devrim isminin verildiği yegâne ülkedir.

Devrim kavramıyla bu kadar içli dışlı ve bu kadar yakın gibi görünen cumhuriyet Türkiye'si aynı zamanda devrim kavramının en çok sozlaştuğı ülkelerden biri de.

Bu ülkenin dağırarcısında şapka devriminden harf devrimine, çeşit çeşit devrimler var. Bunlar eski dilde inkılâp sözcüğü ile ifade edilenlerdir. Ama «27 Mayıs İhtilali» diye anılan ve sonradan yine devrim diye tercüme edilen askerî darbe var. Darbeye ihtilal demek ve onu da inkılâpla aynı anlama gelmek üzere, aynı devrim sözcüğü ile tercüme etmek de bu dile özgü bir tuhafliktir.

Doğrusu inkılâp ve ihtilal ayrımları Avrupa dillerinde çok yoktur. Oysa Türkiye'de bu kavramları ince ayrımlarla ayırt ederek birbirinin karşısına çıkarmak da yaygın bir aeditir. Örneğin öteden beri özellikle sok literatürde sahiden devrimi anlatmak için ihtilal kavramını tercih etme eğilimi yaygındır.

Oysa ihtilal köken olarak karışıklık, kargaşa anlamından ileri gelir. Düzenin bozulması, alt üst olması anlamına gelir. Bu bakımdan esasen buna maruz kalkanları gözündeen devrimi anlamak için kullanılma gerekir. Öyle değil, en çok düzeni bozmak isteyenler ihtilal kavramını tercih etme eğiliminde olmuşlardır. Aslında bu dillerindeki «révolution» kavramına karşılık düşen inkılâp sözcüğüne de «devrimciler arasında aksi gibi pek rağbet edilmez. Belki de, hatta muhakkak, «şapka inkılâbı», «harf inkılâbı» vb. ile çağrışımından ötürüdür bu tutum.

Ne olursa olsun, artık ve çoktan beridir, her iki kavramın yerine bir tek devrim karşılığı yerleşmiş durumdadır.

Belki de bu tarihsel ve «semantik» arka planı nedeniyle Türkiye'de devrim sözcüğünü tanımlayabilmek için bunun batı dillerinde hangi kavrama karşılık düştüğünü ve nasıl bir evrim geçirdiğini hatırlamak zarureti var.

Devrim=révolution, Latince revolutio sözcüğünden gelir. Dürültümiş, sarılmış bir şeyin açılması, çözülmesi anlamına geliyor; bir yumağın çözülmesi gibi. Bu anlama en yakın içeriği ile bu kavram, Fransızcada zaman içerisinde bir akış anlamında da kullanılır. Örneğin bir film şerhinden akışı, bir düşünürünin akışı gibi. Osmanlıca'da inkılâp sözcüğü daha çok bu kavramın karşılığıdır ve bu içeriğe uygun kullanıldığı söylenebilir.

Révolution=devrim, Latin dillerinde bir devrim kaplanması, bir sistemin geride kalması anlamına da kullanılır. Bu anlamıyla devrim, kurulu bir düzenin, bir dizgenin aynı ve esası bir biçimde alt üst oluşunu ifade eder. Örneğin «sanayi

doldurmuş olması» ne anlama gelebiliriz? Besbelli ki bu hedeften vazgeçilmişti; o zaman da elbette bu örgüte ihtiyaç yoktu, bilakis ayık bağı olurdu. Zaten söz konusu karar metni de «Komünist Enternasyonal'in»-ulusal işçi partilerinin daha fazla güçlenmesinin öntünde bir engel haline geldiğini» açıkça söyledi. (aynı yerde s.283)

Bu «öneri»nin kabul edilmesinin ardından, birçok ülkede «iyice güçlenen» bazı «ulusal işçi partileri» siyasal iktidarı ellerine geçirmeye başladılar. Doğu Avrupa'da, Çin'de vs. iktidarı alan bu partilerin hiçbirii, Sovyet Cumhuriyetleri Birliğine katılma konusunda, vaktiyle bir Başkür Cumhuriyetinin olduğu kadar bile istekli olmadı. Komünist Enternasyonal ile birlikte onunun amaç maddesinde söylenen Sovyet Cumhuriyetleri Birliği hedefi de ortadan kalkmış gibiydi. Bu ülkelerde iktidarı alan partiler bir Sovyet Cumhuriyetleri birliğinin çatısı altında birleşmek yerine ayrı ayrı ama SSCB'nin çıkarları söz konusu olduğunda kendi ulusal çıkarlarından fedakârlık etmeye» indirgenen «enternasyonal dayanışmayı asla ihmal etmedin (»-«kendi sosyalizmlerini» kurmaya koyuldular.

Bu devletlerin her biri zamanla örnek aldıkları ve yolundan gittikleri modelle aynı kaderde buluştu. Ne var ki, paylaşım savaşına sonrasından Polonya, Macaristan, Çekoslovakya, Bulgaristan ve Romanya (herhalde henüz sosyalizm için oluşmuşlar olarak kabul edildikleri için) «Halk Demokrasileri» olarak SSCB dışında kaldılar. Oysa savaşın başlangıcı kabul edilen dönemecte Bir-entrop-Molotov Paktı denen saldırmazlık paktı ilanlanırken üzerinde anlaşlan gizli protokole göre (bu protokol metni ancak 1989'da meydana çıktı) Estonya, Letonya ve Litvanya'nın yanı sıra Byelarusya'nın Finlandiya'nın ve Polonya'nın bir

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

kısmı ilhak yoluyla SSCB'ye erkenden dâhil olmuştı. Stalin'in sağlığında SSCB Rusya imparatorluğunun eski sınırlarına (Finlandiya, Polonya ve Kars-Ardahan hariç) ulaşınca kadar genişledi, orada durdu.

Komünist Enternasyonal tasfiye edildikten sonra, bir Sovyet Cumhuriyetleri Birliği çatısı olmasa bile, bereket, ikinci paylaşım savaşının ardından kurulan ve «halk cumhuriyeti» olarak vafız edilen devletlerin SSCB ile buluşabildikleri yegâne platform Birleşmiş Milletler Teşkilatı oldu. Elhak, bir uluslararası Sovyet Cumhuriyetleri Birliği için cabalamayın söz konusu devletler bu kuruluşa girebilmek için elbirliği ile epeyi zorlu bir çaba gösterdiler.

Daha sonra bunlar Varşova Paktı adı altında bir askeri ittifak bir de COMECON adlı iktisadi işbirliği örgütlenmesi oluşturdu. Bunlar da NATO ve örneğin OECD'ye alternatif oluşumlarıdır. Ne var ki aynı süreçte ortaya çıkan Arnavutluk, Yugoslavya, Çin Halk Cumhuriyeti, Kore Demokrati Halk Cumhuriyeti, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti ve Küba bunlardan hiçbirine dâhil olmadı.

Uluslararası Sovyet cumhuriyetleri için mücadeleler önderlik etmek üzere kurulmuş olan Komünist Enternasyonal'in tasfiye edilmesinden iki yıl sonra, SSCB Birleşmiş Milletlerin kurucularından biri oldu. Milletler Cemiyeti'nin devamı olan ve güya dünya başını korumak iddiasıyla kurulup, hala bu dava uğruna «hizmet vermeye» devam eden bu emperyalist kuruluş yaratılırken; Milletler Cemiyetinin komünist alternatifi olarak kurulan Komünist Enternasyonal'in mirasçısı olma iddiasıyla birbiriykle yarışan ve çatsan akımlardan hiçbirisi Komünist Enternasyonal'e katılabilmek için gerekli koşullardan altıncısını hatırlamadı, ha-

tırlamadı;

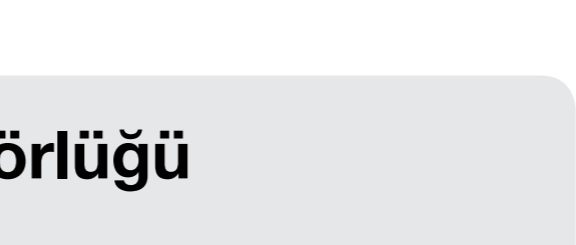
«Kapitalizm devrimci yoldan yıkılmadıkça ne uluslararası hakem mahkemelerinin ne savaş silahlarının sınırlanması ilişkin anlaşmalarını ne de Milletler Cemiyeti'nin «demokratik» tarzda düzenlenmesini hiçbir zaman yine emperyalist savaşları önlemeyeceğini işçilere sistemli biçimde anlatılmadı.»

Besbelli ki, Uluslararası Sovyet Cumhuriyetleri Birliği'nden geçerek sınıfsız sınırsız dünya toplumuna gitmeyi hedefleyen komünist devrim hareketinin de aracılarıla birlikte gününün dolduğuna kanaat getirilmmişti.

Lenin'in «Sovyet tipi devletin "son şeklini alması" birçok ülkenin işçi sınıfının ortak deneyimini gerektirir» derken kastettiği şey olmadı. Zaten bu hedef doğrultusundaki mücadeleyle önderlik etmek üzere kurulmuş olan Komünist Enternasyonal de, SSCB'nin kuruluşuyla hemen hemen eş zamanlı bir biçimde, bu doğrultudaki iradeyi temsil eden bir örgüt olmaktadır adam adam çıkarak, en sonunda varlığını gerekersiz, hatta «mahsurulu» olduğuna kanaat getirip kendini tasfiye etti.

SSCB'nin önce bir cumhuriyetler birliği değil de, diğer devletler gibi bir devlet haline gelmesine ve sosyalizm yoluna göre başka ülkelerin işçi sınıflarını da yola sürmek durumunda bırakmayacağı başlayan tasfiye sürecinin en kritik dönemçerlerinin hemen hemen Komünist Enternasyonal'in tasfiye sürecinin kritik dönemçerleiyle ele gitmesi de bir tesadüf değildir.

(Stalin biyografisinin ikinci bölümüyle ilgili sayıda yayımlanacaktır.)

yöntemlerini benimseyerek şekillenmiştir. Uzun yıllar bütün devrimler Fransız devrimine bakarak tahlil edilmiş ve değerlendirilmiştir.

DEVİRİM VE ZORUN ROLÜ

Burjuva ideologları devrim kavramını bu örneği aklıda tutarak tarif eder. Buna göre devrim fikri hâlihâzır siyasal iktidara karşı zor yoluyla ve az ya da çok kanlı bir müdahale yapılması ana fikri etrafında yuvarlatılmaktadır.

Bu yaklaşıma göre, 1789'da Fransa'da 1917'de Rusya'da olanlar bir devrim=İhtilaldir. Ana aynı öçülere göre herhangi bir hükümet darbesi/askeri darbe de devrim=İhtilal sıfatını alabilir nitelik almaktadır da.

Bu duruma dairbirleriyle tarihsel ve sosyal bakımdan pek benzeşmeyen birçok gelişmeyi aynı kalıba sokan bir yaklaşıma varılır. Bu yaklaşıma anahtar kavramı zor yoluyla siyasete müdahaleyle indirgenmektedir.

Bir toplumdaki radikal değişiklikleri, devrim kavramıyla açıklayabilmek için zor ögesi elbette marksistler açısından da zorunlu bir unsur oluşturmaktadır. Devrim kavramının en genel ve yaygın öçekte çağırıldığı ve onu reform kavramından ayırt eden başlıca unsurlardan birinin zor ögesi olduğu da yanlış değildir.

Ama devrim kavramı ele alınırken, bununla zor kavramı arasındaki ilişki önemli olmakla birlikte, her şey değildir. «Belelik benzeştirmesini kullanmaya devam edersek, bir de toplumsal gelişmeye «erken doğum yaptırın», hatta bunu «Sezar tarzıyla = sezaryen» yani zor yoluyla yapturan siyasal alt üst oluşlar da değildir. Ama bunlara devrim denmez. Diyenler olsa da, dememek lazımdır.

Bismarck'ın bonapartist rejimi bunun bir örneği ise. M. Kemal'inki de onun emperyalizmi çapına geçimmiş bir karikatürüdür. Kuşkusuz Bismarck rejiminin gücü de M. Kemal'inki de tarihsel gelişmelerinden üstün değildir. Onlar sadece tarihsel olarak ortaya çıkmış bulunan burjuva işçilerininin gerek Alman toprağında gerekse de Anadolu'da «çiçek açmasında» bir itilim sağlanmışlardır.

«Devlet zoruyla» da olsa, zor yoluyla yaptıkları ayıklanmaları kullanarak, ister saray entrikaları da ba bonapartist yöntemleri kullanarak yahut eski hâkim sınıfın bazı kesimleriyle anlaşarak siyasal iktidarı ele geçirmeye veya devrimci olarak telakki edilir.

Bu tahlilin en önemli kusuru Fransız Devrimi'nin asıl ayırt edici yönü olan unsurun görünmezden gelmesindedir. O proletardan ezilen yığınları ayaklanmasa ve radikal bir değişimin bunların zoruyla gerçekleştiği boyutu, Fransız Devrimi'nden devrim diye söz edilmesi ancak

ŞUBAT2017

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

SAYFA 18'İN DEVAMI

bu yöne vurgu yapmak için olduğunda anlamlı olmaktadır.

Marksistler açısından gerek özel olarak Fransız Devrimi'nin ifade ettiği şey ve genel olarak devrim kavramıyla çağırıldan asıl zor «kitlelerin zoru»dur. Nitekim Marx kitlesel zora dayalı devrimleri «halk devrimi» diye ayırt etmiştir. Komünist Manifesto da proletaryanın gerçekleştireceği devrimin «gerek bir halk devrimi»olacağını müjdederken Fransız Devrimi'nin bu yönünü hatırlatmaktadır.

Kaldı ki Marksistler açısından devletin varlığı da bizatibi bir zor etkenidir. Bu nedenle devrimi tarif ederken eğer sadece zor ögesi öne çıkarılır ise, o takdirde, bir bakıma «devlet zoruyla» gerçekleşen devrimlerden de marksist terminolojinin zemininde kalarak söz edilmesi mümkün olur. Nitekim böyle yapanlar az değildir. Bu yola girdikten sonra, burjuva ideologların devlet zoruyla yapılan değişikliklerin devrim deyişi gibi, bu tür «tepeden devrimlerden» söz edenlerin artması istenmez değildir.

Hatta zorla, idam yaptırımıyla dayatılan «şapka kanunu»ndan da bir devrim gibi söz edilmesine gayet tabii olur. O zaman Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu devrim olarak selamlamak ve cumhuriyetin kurtarılmasını ise ordunun devrimci müdahalelerinden medet ummak gibi tutumlar da peşindedir.

Asıl önemli ve üzerinden sıkça atılanlar nokta ise başka bir yerdedir; zor yoluyla iktidarı bir sınıfın elinden alıp bir diğerinin eline geçmesini sağlayan «burjuva devrimleri», iktidarı ele geçirirken devlet aygıtını parçalamak zorunda değildiler. O nedenle burjuva devrimi olarak anılan ilk örneklerinden başlamak üzere (Örneğin Hollanda Krallığı) pek çok örnekte Krallık/monarşi esaslarına göre kurulu devlet aygıtı esası bir biçimde değişmiş değildir. Hatta Marx'ın işaret ettiği gibi bu eski devlet aygıtları bilakis mükemmelleştirilmiştir.

Öte yandan burjuva devrimlerinin mülkiyet ve üretim ilişkilerinde esaslı bir değişim yaratmakla birlikte, devraldıkları mülkiyet ve üretim ilişkileri ve kimi siyasal kurumları her zaman tümüyle değiştirmek zorunda olmadıkları da sırdır.

Nitekim Fransız burjuva devrimi Fransa'da serfilgin ve köleliğin yerine ücretli emeği getirip, Bourbon hanedanının yanı sıra aristokrasinin önemli bir kısmını mülksüzleştirmekle birlikte, kilisenin aynı ölçüde feodal mülkiyeti ilişkilerini ifade eden mülklerine dokunmamıştır; bunun yanı sıra sömürgelelerdeki kölelik ilişkisine dokunmak zorunda kalmamıştır. Amerikan cumhuriyeti de İngiltere kralının egemenliğinden çıkıp heme bagımsız bir devlet heme yeni bir rejim kurduktan sonra bile uzun süre köle emeği ile birlikte yaşayablmıştır. İngiliz kapitalizmi mülkiyet ve üretim ilişkilerini değiştirenken bütün aristokratlarını mülkiyetlerine dokunmak zorunda kalmamıştır. Hiçbir burjuva sosyal devrimi, geçmiş toplumdan devraldığı kadın-erkek arasındaki ezme-ezilmeye ilişkisini kaldırmak ihtiyacı hissetmemiş, feodal krallıklardan sömürge imparatorluklarından vazgeçmeyi aklına bile getirmemiştir.

Marx Louis Bonapart'ın 18 Brumer'i'nde «bütün devrimler... burjuva devlet aygıtı parçalamak yerine onu yerkinleştirmekten başka bir şey yapmamışlardır» demiştir. Aynı yerde bu devrimleri yapanların «devlet yapısını fethini galibin başlıca ganimeti saydıkları» da söylemiştir. Her ne kadar burunda devrim sözcüğü genel bir ifade olarak geçse de, açık seçik olarak o zamana kadarki bütün devrimleri ifade etmektedir. En başta da «o güne kadarki bütün devrimlerin» esin kaynağı olan Fransız Devrimi'nin bir kusuruna işaret edilmektedir.

Demek ki nihai hedefi devleti büsbütün kaldırmak olan proleter devriminin bambaşka bir anlamı olması ve bambaşka bir seyir izlemesi gerekir.

DEVİRİM VE PROLETER DEVİRİM
Burjuva devrimleri çağında sosyal devrim, esas olarak zaten toplumuın bağrında yeşermiş olan yeni üretim ilişkileri ve bu ilişkiler sayesinde eski egemen sınıfla boy ölçüşebilecek yeni bir mülk sahibi sınıfın ortaya çıkması olmasunun dayattığı bir değişimin ifadesidir. Politik devrim diye bundan ayırt edilen devrimlerin ise, kimi örneklerde görüldüğü gibi, sosyal devrimin çabuklaşmasına hizmet ettiği söylenebilir.

Her halükarda bütün burjuva devrimlerin ister halk ayaklanmaları kullanarak, ister saray entrikaları da ba bonapartist yöntemleri kullanarak yahut eski hâkim sınıfın bazı kesimleriyle anlaşarak siyasal iktidarı ele geçirmeye veya devrimci olarak telakki edilir.

Oysa proleter devriminin birinci adımı tam da bu noktada ayrılır. Eski hâkim sınıfın kuvvetlerini alt edip, devlet makinesini parçalamak zorundadır. O noktadan itibaren de ikircimsiz olarak böyle kabul edilmelidir.

1905 devrimi ile birlikte Sovyetlerin ortaya çıkmasıyla da o zamana kadar «komün tipi» diye anılan geçiş biçimi hakkında Lenin yeni bir vurgu yapmıştır: «İşçilerin köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü»nün hangi iktidar organlarına dayanması gerektiğini somut olarak işaret etmiştir. 1905 devriminde Sovyetler için «geçici devrimci hükümetin embryonu» tarifini yapmış, «ya sovyet kendini geçici devrimci hükümet olarak ilan etmeli ya da içinden böyle bir hükümet çıkarmalı» demiştir. 1917'de ise sovyet iktidarı için «proletarya diktatörlüğünün Rus biçimi» diyecekti. Komünist Enternasyonal ise bunu «Rus biçimi» kapsamından çıkartıp evrensel bir biçim olarak ilan edecekti. O noktadan itibaren de ikircimsiz olarak böyle kabul edilmelidir.

PROLETER DEVİRİM ÖZNESİNİN STRATEJİK HEDEFİYLE BELİRLERİN
Tüm bunlara rağmen muhtelif devrimleri önel-

vyoktur.

Marx “bütün devrimler ... burjuva devlet aygıtını parçalamak yerine onu yerkinleştirmekten başka bir şey yapmadılar” derken can alıcı bir başka gerçeğe de parmak basmıştır: Her devrim devlet aygıtını parçalamaz; bazılan onu yerkinleştirir; üstelik bu yalnızca geçmişte kalmış bir olgunun tespiti değildir.

Bu saptamadan anlaşılması gereken, bir devletin sahiden parçalanmasını birkaç yolu olmadıdır. Bu, bir proleter devrimini gerektirir. Herhangi bir biçimde parçalanın devlet aygıtının yerine bir başkasının geçmesi ise (anarşistlerin bayatlamış inancına inat) kaçınılmazdır.

O halde, bu yeni devletin nasıl bir devlet olacağı da önemlidir. Eğer herhangi bir devlet gibi olacaksa, o zaman söz konusu devrim de, öyle yahut böyle, “mevcut devlet aygıtı mükemmelleştirilen dev-rimler” sınıfına girmekten kaçınmayacaktır.

Demek ki «bugüne kadarki bütün devrimlerden» farklı bir devrimden söz edilebilmek için mevcut devleti ele geçirip, onu mükemmelleştirmeye varmayacak bir devrim lazımdır. Bu devrim mevcut devlet aygıtını parçaladıktan sonra kendini sonsuza dek var edecek bir devlet olarak tesis etmeyi değil, parçalanın devlet aygıtının yerine kendi kendine sönecek bir devlet biçimini getirmek zorundadır ki farklı bir devrimden söz edilebilsin. İşte proleter devriminin ayırt edici yanı tam buradadır.

Nitekim Lenin de, Marx'ın saptamasını tekrarladığı gibi, kısaca “burjuva devleti bir devrimle parçalanmak zorundadır; bunun yerine geçecek olan proleter devleti ise kendi kendine sönektir; bir dev-rimle parçalanması gerek yoktur, bunu ayırt etmemek Marx'ı uysallaştırmak isteyen reformis-terin tuzağına düşmektir” diye özetlenebilecek bir vurgu yapmıştır.

Bu vurgu yalnızca reformizmin ayırt edilmesine değil, aynı zamanda her türlü aşamalı devrim anlayışının ayırt edilmesine yönelik önemli bir vurgudur. Mevcut devlet aygıtının bir devrimle parçalanması gereğinin saptanması önemlidir; ondan sonra yeni kurulacak devletin yıkılması için bir başka devrimi gerçekleştirmeçekte tipte bir devlet olması gereğinin saptanması daha önemlidir. Bu ise aşamalı devrim perspektiflerinin en zayıf yönünün saptanmasıyla ilgilidir ve onları reformizme buluşturan da bu zaafır.

PROLETER DEVİRİMİ VE PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ

Yıkılan devlet aygıtının yerine geçecek olan yeni devlet biçimi proletarya diktatörlüğünün temel niteliğini taşımak zorundadır. Bu devlet biçimi sınıfları ve devletin ortadan kalkmasına kadar sürecek geçiş dönemi boyunca yıkılması için bir başka devrimi gerçekleştirmeyen bir devlet olmazdır. Ancak o takdirde «sınıfsız topluma geçiş döneminin biricik devlet biçimi» mahiyetini kazanabilir. Bu biçime proletarya diktatörlüğü denir ve bu devletin komün tipi bir devlet, bir sovyet cumhuriyeti olması şarttır.

Yok, eğer bu yeni devlet proletarya diktatörlüğünün niteliğinden ayrılırdıysa yahut bu nitelikten ayrılırsa o devlet biçiminden proletarya diktatörlüğüne geçmek için yeni bir devrimle muhakkak gerek olacaktır. İşte bu takdirde aşamalı bir devrimden bahsetmek gerekir.

Lenin'in «işçilerin köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü»nden kesintisiz bir biçimde sosyalizme geçileceğini tasvir ettiği anlayış ise bundan temelde farklıdır. Orada ikinci bir devrimden söz edilmez; tek bir geçiş dönemi tarif edilir.

Aşama olması halı ise çağlığını yıkılmasından ardından iktidarı burjuvazi tarafından kendil devleti/iktidar organlarıyla ele geçirilmesi durumunda gündeme gelecektir. Bu takdirde bahis konusu olan Çarlık rejiminin kitlelere peşine takan burjuvazinin önderliğinde bir burjuva demokratik devrimiykle yıkılışından söz etmek icap eder.

İşçilerin köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğünü çarlık otrokrasinin yerine getirecek olan proletaryanın önderliğindeki demokratik devrim perspektifi ise bu olasılığın önünü kesmek için tarif edilmiştir. Yani aşamalı bir devrim perspektifi olarak değil, bu burjuva demokratik aşamayı aşnak için tasavvur edilmiştir.

1905 devrimi ile birlikte Sovyetlerin ortaya çıkmasıyla da o zamana kadar «komün tipi» diye anılan geçiş biçimi hakkında Lenin yeni bir vurgu yapmıştır: «İşçilerin köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü»nün hangi iktidar organlarına dayanması gerektiğini somut olarak işaret etmiştir. 1905 devriminde Sovyetler için «geçici devrimci hükümetin embryonu» tarifini yapmış, «ya sovyet kendini geçici devrimci hükümet olarak ilan etmeli ya da içinden böyle bir hükümet çıkarmalı» demiştir. 1917'de ise sovyet iktidarı için «proletarya diktatörlüğünün Rus biçimi» diyecekti. Komünist Enternasyonal ise bunu «Rus biçimi» kapsamından çıkartıp evrensel bir biçim olarak ilan edecekti. O noktadan itibaren de ikircimsiz olarak böyle kabul edilmelidir.

PROLETER DEVİRİM ÖZNESİNİN STRATEJİK HEDEFİYLE BELİRLERİN

Tüm bunlara rağmen muhtelif devrimleri önel-

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

rindeki siyasal görevlere göre birbirlerinden ayırt ederek ayrı devrim aşamaları tarif etmek, tarihsel olarak burjuva demokratik devrimin görevleri olarak tanımlanması görevleri çözecek devrimleri ayırt etmek elbette mümkündür. O zaman birbirlerinden ayrı aşamalar tarif edilebilir.

Ama devrimi esas olarak devrimin özneleri ile ve bunların karşılındaki devlet aygıtına ilişkin tutumunu ile özellikle de parçalanın devlet aygıtının yerine ne konacağı ile ayırt etmek gerekir. Lenin devrim sorununa daha çok bu yönüyle yaklaşmıştır.

Bu durumda onun yaptığı gibi mevcut iktidarı parçalanmasından sonra bir daha bir devrimi gerçekleştirmeçekte bir kesintisiz geçiş süreci tarif edilebilir; edilmelidir.

Proleter devrimi ve proletarya diktatörlüğü kavramlarını sosyolojik bir gözlükle ele alanları temel kusuru, saf bir proleter devrimi ve saf bir proleter devleti kavrayışında yamaktadır. Bu kavrayış proleter devrimini saf proletarlerin yapacağı bir devrim, proletarya diktatörlüğünü ise, saf proleter-lerin oluşturduğu bir devlet olarak kabul etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. Hâlbuki 1917 sonu itibarıyla Rusya'da gerçekleşen «işçi-köylü-asker Sovyetleri»ne dayanan cumhuriyet proletarya diktatörlüğünün bu kadar görülmüş en mükemmel örneğini ifade etmektedir.

Bir başka deyişle bu kavrayış bakımından, işçi-köylü sovyetlerinin siyasal iktidarı elinde bulundurduğu bir cumhuriyet proletarya diktatörlüğü olmaz. H

Brexit: İngiltere sermayesinden iki adım geri bir adım ileri

İngiltere 23 Haziran'da gerçekleşen referandum ile birlikte Avrupa Birliği'nden ayrılma sürecini başlattı. Bu süreci özetlemek için kullanılan, Britanya (Britain) ve Çıkış (Exit) sözcüklerinin birleştirilmesi ile oluşturulan 'Br-exit' kavramı 2012 yılında icat olsa da çok kısa bir sürede tedavüle sokulmuş ve referandum sürecinin yaklaşması ile birlikte İngiliz gazete manşetlerinin ve günlük dilinin ayrılmaz bir parçası haline gelmişti. Referandum sonucunun küçük sayılabilecek bir farkla yüzde 48,1'e karşın yüzde 51,9 ile Avrupa Birliği'nden çıkma yönünde gerçekleşmesi neticesinde ise bu kelimenin daha uzunca bir süre popülaritesini yitirmeyeceğini varsaymak gerekir. Her şeyden önce Avrupa Birliği'nden çıkmak için ortaya konulan süre 2007 senesinde imzalanan ve AB'nin en kapsamlı anlaşması olarak kabul edilmesi gereken Lisbon anlaşmasında iki sene olarak tarif edilmiş ve herhangi bir ülkenin çıkma yönünde karar alması halinde bile diğer üye ülkelerin bu çıkış sürecinin süresini ve şeklini belirleme hakkı tanınmıştır. Dahası referandumdan çıkan karara rağmen yeni hükümetin kasımda gerçekleşecek ABD seçimlerine kadar AB ile çıkış görüşmelerine başlamayacağı görülmektedir. Uzak bir ihtimal olsa da, bu sürenin Hollanda, Fransa ve Almanya seçim sonuçlarının da belli olacağı 2017'nin sonu ya da 2018'in başına kadar uzamasının da mümkün olduğunu belirtmek gerekir. Bundan ötürü, asıl karar merci olan hükümetin hala ayrılma yönünde karar almamasını çıkma yönünde bir belirsizlik olarak değil, çıkışın gerçekleşeceği siyasi atmosferin belirlenmesi yönünde bilinçli bir gecikme olarak okumak gerekir. Gecikmenin bir diğer boyutu da İngiltere'nin ayrılış sürecini nasıl ilerleteceğine ilişkin karışıklığın henüz bitmemesidir ki, bu alandaki tablo da mizansen boyutlarında bir beceriksizliği yansıtmaktadır. Ayrılma kararının uygulanması için Başbakan Theresa May'in oluşturduğu iki bakanlıktan biri olan ve David Davis tarafından yönetilen Avrupa Birliği'nden Çıkış Departmanı'nın kendine ait bir ofis odasının olmaması ve bu yüzden toplantıların Starbucks'da gerçekleştirilmesi devlet düzeyindeki hazırsızlığı ve organizasyonsuzluğu tasvir etmek için sıklıkla başvurulan bir emsal haline almıştır. Avrupa Birliği'nden çıkış sürecine ilişkin oluşturulan bir diğer bakanlık olan Liam Fox liderliğindeki Uluslararası Ticaret Departmanı'nın ise enerjisinin büyük çoğunluğunu Boris Johnson tarafından yönetilen Dış İşleri Bakanlığı'nın kendi otorite alanına müdahale etmesini engellemekle harcadığı bilinmektedir. Ama İngiliz hükümetinin daha kararlı hareket etmesinin ya da çıkış tarihi ile ilgili herhangi bir gelişmenin de Brexit sözcüğünün ya da onun ifade ettiği gelişmelerin haklı popülaritesini etkileyeceğini düşünmek yanıltıcı olacaktır; bunu anlamak için ise referandumdan bu yana gerçekleşen İngiliz iç politikasına dair gelişmelere bakmak yeterlidir.

REFERANDUMUN ARDINDAN NELER OLDU?

Referandum'dan çıkan kararın uygulanmasına ilişkin süreç şimdilik ertelenmiş gibi gözükse de, referandumun hemen ertesi gününden başlayan gelişmelere baktığımızda, Brexit kararının, İngiltere'nin ekonomik ve politik yapısında en azından kısa dönem için kapsamlı bir etki bıraktığını söylemek gerekir.

Hemen referandumun ertesinde İngiltere Başbakanı David Cameron'un istifa etmesi ile yeni bir kabinenin kurulma ihtiyacı doğmuş, İngiltere bir hükümet değişikliğine gitmek zorunda kalmıştır. Theresa May liderliğinde kurulan bu yeni hükümetin dış ilişkilerinin tümüyle Brexit yanlılarına verilmesi ise İngiltere'nin Avrupa Birliği ile sorunsuz bir boşanmayı öngörmediği izlenimini vermektedir. Dahası İngiltere'nin AB'deki en üst düzey bürokrati olan Jonathan Hill'in de AB Komisyon Başkanı Jean-Claude Juncker'den gelen "ayrılış sürecini hızlandırın" çağrısının ardından AB Komisyon üyeliğinden istifa etmesi İngiltere'nin kendi temposunu Avrupa Birliği'ne dayatacağını göstermektedir. Referandum öncesi olası bir Brexit için ekonomik felaket tabloları çizen AB'de kalma yanlılarını doğrulayan bir şekilde çıkma kararının hemen ardından sterlinin dolar karşısında değer kaybetmesi, İngiliz finans piyasasındaki büyük çaplı dalgalanma ve bankacılık hisselerinin küçük sayılmayacak miktardaki değer kaybı gibi gelişmeler ise İngiliz Merkez Bankası'nın ve hükümetin müdahaleleri ile şimdilik durmuş görülmektedir. Dahası İngiltere'nin AB'den çıkması ile sınırların tekrardan gelmesinin konuşulduğu anda İspanya'nın Cebeletank'ta yeniden hak iddialarını gündeme getirmesi ise İngiltere'nin sadece kısa vadeli değil, uzun vadede de birbirleriyle bağlantılı birçok sorunla yüz yüze kalacağını göstermektedir.

Yeni kurulan hükümetin sadece ekonomik ya da dış politik sorunlarla değil, artan pek çok sosyo-politik sorunla da karşı karşıya olduğunu söylemek mümkündür. Bunlardan en görünür olanı, bütün bir referandum öncesi süreçte Brexit yanlılarının dillendirmekten hiçbir biçimde tereddüt

etmedikleri göçmen karşıtı söylemin referandumun hemen ardından zenci ve yabancılarla karşı ırkçı tacizler ve şiddet eylemleri haline dönmüş olmasıdır. 2011'de zencilerin başlattığı ve özellikle Londra'nın Croydon bölgesinde etkili olan ayaklanma, bu dönemden beri kapatılmış olan ırkçılık tartışmalarının İngiliz devleti açısından hiç de küçümsenmeyecek sorunları tetikleyebileceğine dair ipuçları vermektedir. Dahası, AB regülâs-

BREXIT

yonlarından bağımsızlaşan İngiliz hükümetinin AB'den ayrılma maliyetini sağlık sistemindeki özelleştirme adlarıyla büyük oranda İngiliz işçi sınıfının sırtına yıkacağından kimsenin şüphesi yoktur ve referandumun ardından gündemden düşmeyen ekonomik felaket senaryolarının bir kısmını yeni dönemde uygulanacak kemer sıkma politikalarının bir ön hazırlığı olarak da görmek gerekir. Bu yüzden önümüzdeki dönemde İngiliz işçi sınıfının farklı kesimlerinin hak mücadelelerini arttıracakları beklemek hayalcilik olmayacaktır. Ama bu hareketlerin sınırlarının burjuvazinin saldırılarına karşı savunmacı bir hat ile çizileceği ve genellikle İngiliz işçi aristokrasisinin ayrıcalıklarına koruma çerçevesinde kalacağı düşünülmelidir. Dahası referandumdan bu yana ne ırkçı saldırılara karşı bir tepki hareketi ne de savunmacı bir hatta bile olsa gelişen bir hak mücadelesi gündeldir. Güncel olarak kabul edilmiş gereken ve sosyo-politik bir boyutu da olan sorunların en kapsamlısını ise İngiltere olarak adlandırmaya alışık olduğumuz Birleşik Krallık oluşturulan uluslardan ikisinin temsil kabiliyetine ulaşmış olan işçi hareketlerin ayrılma kararına verdikleri tepkilerde aramak gerekir. Uzunca bir süredir ayrılma tartışmaları ile gündeme gelen ve 2014 senesinde kul payı İngiltere ile birliğine devam etme karar alan İskoçya'nın AB'den çıkan bir İngiltere ile birlikte durmayacağı ve ikinci bir referandum gideceğini belirtmesi ve Kuzey İrlanda'nın ise AB'den çıkmaktansa İrlanda'nın geri kalanıyla birleşme seçeneğini gündeme getireceğini dillendirmesi iktidar partisinin karşı karşıya kaldığı siyasal sorunları daha da boyutlandırmaktadır.

Beri yandan, referandumda alınan sonuç sadece iktidar partisi olan Muhafazakâr Parti'nin karşılaştığı sorunları boyutlandırmakla ve içerisinde dengeleri altüst etmekle kalmadı. Referandum sürecinde aynı iktidar partisi gibi yoğun bir kalma propagandası yürütmüş olan İşçi Partisi referandumda alınan yenilgiyle birlikte büyük bir krizle boğuşmaya başladı. 11 İşçi Partisi milletvekilinin istifa etmesi ile başlayan gerilim, İşçi Partisi'nde 'sosyalist' vurgulu Genel Başkan Corbyn'e karşı kendi milletvekillerinin verdiği güvensizlik oyu ile birlikte bir liderlik bunalımına dönmüştü. İşçi Partisi'ne sızdığı ilan edilen Troçkist entristler ile ilgili iddiaların referandumdan sonra tekrar piyasaya sürülmesi ile Jeremy Corbyn'in liderliği iyiden iyiye sorgulanır hale gelse de, rakibi olan Owen Smith'in Corbyn'i liderlik koltuğundan etmesi zor görünmekteydi ve İşçi Partisi liderliğine bir kez daha Jeremy Corbyn'in seçilmesi de kimseyi şaşırtmadı. Ama Corbyn'in yeniden liderliğe seçilmesi de parti içindeki çok başlılığı ve iç karışıklığı bitirmede ve İşçi Partisi'nin iktidara alternatif bir parti olma yeteneğinin kalmadığı yorumlarına yol açtı.

Politik alandaki karmaşanın sadece AB'de kalma yanlıları olan iktidar ve ana muhalefet Partisi gibi kesimleri değil, referandumda aktif bir tutum almayanları hatta en koyu Brexit taraftarlarını da etkisi altına alması ise İngiltere'deki siyasal tabloya daha da ilginç kılmaktadır. Her şeyden önce Brexit'in en etkili savunucularından iktidar partisi muhalefet kanadının sözcüsü Boris Johnson'un hemen referandum sonucunun ardından parti liderliğine ve dolayısıyla Başbakanlığa aday olmadığını bildirmesi ve yine aynı günlerde Brexit şampiyonu olarak adlandırılan Bağımsız İngiltere Partisi (UKIP)'nin lideri olan Nigel Farage'in liderlikten istifa etmesi Brexitçilerin AB'den çıkış sürecinin sorumluluğunu alma yönünde bir girişimde bulunmayacaklarını göstermişti. Referandumun ardından geçen süre Brexitçi kesimlerin bu yöneliminde herhangi bir değişiklik olmayacağını ve iktidar partisindeki Brexit yanlı milletvekillerinin dışındaki kesimlerin siyaset sahnesinde belirgin bir varlık ortaya koymayacaklarını daha da belirginleştirdi.

HAYALİ 'BREXİT SENARYOLARI':

Brexit 'kazası' ya da yükselen faşizm senaryolarına hayat veren referandum öncesi durum

Referandumdan sonraki gelişmelerin oluşturduğu bu tabloda İngiltere açısından kısa vadede

ortaya çıkan bütün bu sorunların çoğluğuna ve kapsamına, İngiliz siyasi partilerinin bu boyuttaki hazırlıksızlığına bakarak referandumdan İngiliz devletinin çıkarlarına tümüyle aykırı bir kararın "İngiltere'deki demokrasinin bolluğu" nedeniyle 'kazara' çıktığını düşünmek isten bile değildir. Referanduma giden süreçte bu yönlü yorumların yapılmasını kolaylaştıracak siyasi gelişmeler de bulmak mümkündür.

Her şeyden önce bu referandum kararının İngiliz Başbakanı David Cameron tarafından parti içindeki dengeleri kendi lehine düzenlemek için alındığı bir sır değildir. Kendi aldığı referandum kararında kalma yanlısı politika yürüten Cameron'un yenilmesi referandumla varmak istediği sonuca en azından kendisi açısından ulaşamadığını gösterir. Dahası sadece iktidardaki Muhafazakâr Parti'nin lideri Cameron'un değil, UKIP'in lideri Nigel Farage dışındaki bütün parti liderlerinin (İşçi Partisi lideri Jeremy Corbyn ve Liberal Demokratların lideri Tim Farron'un, İskoçya Ulusal Partisi'nin lideri Nicola Sturgeon'un da) kalma yanlısı açıklamaları yapması AB'de kalma yanlılarının çok büyük bir kesimi temsil ettikleri görünüşü çizmiş ve bu da referandumda beklenmeyen 'bir kaza' olduğu algısını kuvvetlendirmiştir. Referandum kararının alındığı 2013 senesinde AB'de kalma yanlısı kesimlerin %60'ı aşan bir çoğunluk olmaları da bu çizilen senaryoyu güçlendiren bir etki yapmaktadır. Bu senaryoya göre Başbakan David Cameron parti içindeki muhaliflerin ve güçlenen UKIP'in önünü kesmek için dahası Avrupa Birliği ile daha etkili bir şekilde pazarlık yapabilmek için aldığı referandum kararında çuvallamış, İngiltere "Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olmuş" ve 'kendi ayağına sıkın' bu referandum kararına uymak mecburiyetinde kalmıştır. Bu senaryonun liberal versiyonları açısından İngiltere'nin kaybetmesi pek tabii ki İngiltere içerisindeki bütün kesimlerin kaybetmesidir ve bu yüzden referandumdan çıkan kararın burjuvalar kadar işçileri de etkilememesi mümkündür. Sınıflar arasındaki ortak çıkarlara inanan liberallerin referandumdan çıkan sonucu bu şekilde yorumlamaları ve bu biçimiyle de referandumun asıl yükünün işçi sınıfının sırtına yüklenmesine yardımcı olmalarını şaşırtıcı görmemek gerekir. Bu yüzden bu kesimlerin Brexitçilerden çok, başta David Cameron ve kalma yanlısı Muhafazakâr Partilileri AB'de kalmak ya da çıkmak gibi 'ciddi' meseleleri surf 'popülist' niyetlerle referandum konusu yaptıkları için eleştiri yağmuruna tutmalarını anlaşılır kabul etmek gerekir.

Bu yaklaşıma göre, İngiltere'deki her kesim açısından pozitif getirileri olan AB üyeliğinin devam etmesi rasyonel aklın gereğidir ve tersi yönde çıkan kararın İngiltere'deki bütün kesimleri adeta bir 'Brexit vergisi' olarak vurması kaçınılmazdır. Muhafazakâr Parti'nin uygulayacağı politikaları şimdiden meşrulaştırmaya çalışan İngiliz liberallerinin asıl vurgusu ise, AB'nin İngiliz halk kesimleri için ekonomik bir koruma sağladığı ve AB regülasyonlarının yokluğunda halkın yaşam koşullarının kötüleşmesinin kaçınılmaz olduğu yönündedir. Oysaki bu yönlü söylemlerin AB yanlısı kesimler tarafından referandum öncesinde seçmenleri 'kalma' yönelimine ikna etmek için üretildiği ve gerçeklikle pek de bağdaşmadığı referandum boyunca Brexit yanlılarına sıklıkla dile getirilmiştir. Üye devletler, AB regülasyonları ile hukuksal ve ticari pek çok alanda kısıtlansalar da bu kısıtlılık çalışanlara dönük uygulamalar ve sosyal hakları kapsamamaktadır ve sermayenin bütünlüklü olarak belirleyiciliğinden bahsedemeyeceksek de bunu engelleyen AB olmadığının altını çizmek gerekir. Velhasıl, AB'nin üretimlikörünün alkol oranı konusunda bile düzenleyici kurallarının bulunması, yani malların özgürce dolaşımını sağlamak için gerekli düzenlemeleri yapmış olması, işçi hakları, sosyal haklar konularında da aynı düzenlemeleri yaptığı anlamına gelmemektedir. Zaten dil ve kültür farkı gibi nedenlerle emeğin serbest dolaşımının önünde doğal kısıtların olması bu alanın tümüyle regüle edilmesine dair bir aciliyet de yaratmamaktadır. Bu alanlarda üye devletlerin ve kapitalist emek piyasasının belirleyiciliği devam etmektedir. Bu yüzden AB'den ayrılan bir İngiltere'de sağlık sisteminin özelleştirilmesi gerektiği ya da çalışanların ücretlerinin düşmek zorunda olduğu söylemi, referandum öncesi AB kampanyasının 'beyaz yalanları' iken, referandum sonrasında Brexit'e oy vermiş olan/olmayan herkesin katlanmak zorunda oldukları hak kayıplarına işaret etmektedir. Bu yüzden de sosyal haklara dönük saldırıların zeminini hazırlayan bir retorik olarak kabul edilmelidir. İşçi Partisi de AB'de kalma yönünde politika yürütürken İngiltere'nin AB üyeliğini devam ettirmesinin sosyal hakların korunması anlamına geleceğini vurgulamaları ile bu 'beyaz yalan'ların yayılmasına etkili olmuştur. Ama referandum sonucu net bir şekilde ortaya koymaktadır ki, İngiliz işçileri ne AB yanlısı liberallerin ekonomik felaket senaryolarına ne de İşçi Partisi'nin sosyal haklar konusundaki 'beyaz yalanlarına' prim vermemiştir ve nihayetinde

Brexit yanlısı bir tutum içinde olmuştur. Bu yüzden, Brexit karşıtı liberallerin ikinci olarak en çok eleştiri yağmuruna tuttıkları kesim ise, 'siyasilere kızgın olduğu için öfkeyle sandık başına giden ve kendi çıkarlarına aykırı bir şekilde hareket ederek Avrupa Birliği'nden çıkma yönünde oy kullanan İngiliz halkıdır. Nobel Ekonomi Ödüllü, küreselleşmenin ortaya çıkardığı kapitalist yapıyı ve uluslararası ekonomi kuruluşlarına dönük eleştirileri ile bilinen Joseph Stiglitz de benzer bir vurgu ile "Öfkeyle sandık başına gitmek yaşamakta olduğu sorunlara bir çözüm yolu bulma sonucunu getirmez. Halkın siyasilere bu anlamda öfkesi ülkenin zaten kötü olan siyasi ve ekonomik durumunu daha da berbat bir düzeye sürükleyebilir." diyerek Avrupa ülkelerindeki sağa kayışı ve İngiltere'nin AB'den çıkması ile sonuçlanan referandumu bilinçsiz ya da öfkeli halk kitlelerinin kendi aleyhlerine hareket etmeleri olarak yorumlamıştır.

Bu ve benzer yorumları bir adım daha ileri götüren sol liberaller ise, İngiliz halkının AB'den çıkma yönü aldıkları kararı İngiltere'de yükselen faşizmin (neo-faşizmin ya da Bonapartizm'in) bir kanıtı olarak görmektedirler. Bu bakış açısına göre, İngiltere'de yaşanan ağır toplumsal sorunlar kendine bir türlü anti-kapitalist bir kanal bulamamakta ve bu yüzden de yabancı düşmanlığının yükselmesinden de görebileceğimiz şekilde yeni bir faşist hareketin yükselmesinin önünü açmaktadır. Bu senaryoyu destekleyecek, daha önceki faşizm deneyimlerinin ortaya çıkmasını sağlayan koşullara benzer gelişmeleri bulmak da mümkün gözükmektedir. Bu gelişmelerin başında 2008-9 küresel finans krizi gelmektedir ve 1929 Büyük Buhran ile paralellik kurularak en azından dünya ekonomisinin faşist rejimlerin yükselmesine elverişli bir döneme girdiği iddia edilebilir. Bozulan kamu maliyesi, yavaşlayan ekonomik büyüme ve küreselleşmenin getirdiği muazzam serbest dolaşım yine 20. yüzyılın başlarını hatırlatmakta ve İngiltere'de yükselen faşizm iddialarına zemin hazırlamaktadır. Öte yandan, UKIP'in çok kısa bir süre içinde İngiliz politikası içerisinde etkili bir aktör haline gelerek göçmen karşıtı politikaların öncülüğünü yapması onun faşist bir parti olarak nitelendirilmesine yeterli gözükmüş ve bu şekli-

le de sadece ekonomik faktörlerin değil, siyasal konjonktürün ve aktörlerin de yükselen faşizm tablosu ile uyumlu olduğu iddia edilmiştir. Avrupa Parlamentosu seçimlerinde, partisi UKIP'i İngiltere'de birinci parti yapan Nigel Farage referandumda da bütün parti liderlerine karşı tek başına Avrupa Birliği'nden çıkmayı savunmuş ve en nihayetinde %52 oy ile çıkma kararı alınmasındaki etkili siyasetçi olarak kabul edilmiştir. Bu ve benzeri gelişmeleri yorumlayarak, gittikçe gelişen İngiltere faşizminin ayak seslerini duyduğunu iddia edenlerin sayısı artmaktadır. Oysaki, AB ve göçmen karşıtlığı üzerinden politika yürüten UKIP'in İngiliz politik atmosferindeki sağ yükselişten yararlandığı doğru olsa bile, parti yapısının faşist bir misyon ile şekillendirilmediği açıktır. Söylemleri ise Muhafazakâr Parti'nin sağ kanadı ile farklılık arz etmemektedir. Dahası, UKIP'in 2009 yılında yaptığı atılımın siyasal bir varlık göstermeye başlayan faşist BNP (İngiliz Ulusal Partisi)'nin önünü kestiği de bilinen bir gerçektir. 2009 yılından itibaren BNP'nin etkisi sadece Avrupa ve İngiliz Parlamentosu'nda değil, sokaklarda da büyük oranda ortadan kalkmıştır. Dahası, AB referandumunun sonuçlarının netleşmesi ile Nigele Farage'ın 'İngiltere'yi AB'den çıkararak başarıya ulaştırın ve artık torunları ile ilgilenmek istediğini' belirtmesi ve UKIP liderliğinden istifa etmesi ile faşist bir lider olarak resmedilmesi hem zorlaşmış hem de önemsizleşmiştir.

İngiltere'de AB referandumu sürecinde yaşananları, İngiliz halkının öfkesi sonucu oluşan bir 'kaza' ya da İngiliz işçilerinin faşistlerin kuyruğuna takılması sonucu oluşan bir 'karşı-devrim' olarak yorumlamaktan imtina edenlerin bir bölümünün ise AB referandumundan işçi sınıfı adına bir zafer çıkarmak için çabaladığı görülmektedir. Bu biçimiyle, liberallerin ortaya koyduğu Brexit tablosuna itiraz eden sol lafazanlar, işçi sınıfının mücadelesinin AB referandumunun sonuçlarını belirlediğini, işçilerle burjuvalar arasındaki sınıfsal kavganın AB referandumunda görünür olduğunu iddia etmektedirler.

(Bir sonraki sayıda: Brexit 'tokadı' ve Yükselen İşçi Sınıfı Mücadelesi Senaryosu)